

Vuosikertomus 2008

Sisältö

- 1 Elisa lyhyesti
- 2 Toimitusjohtajan katsaus
- 4 Henkilöasiakasyksikkö
- 6 Yritysassiakkaat
- 8 Elisa Viro
- 9 Henkilöstö ja ympäristö
- 12 Toimintakertomus ja tilinpäätös
- 72 Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Elisa Oyj:n vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 18.3.2009 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoitteessa Messuaukio 1, 00520, Helsinki.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 6.3.2009 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Yhtiökokoukseen on ilmoitauduttava viimeistään 9.3.2009 klo 18.00, kirjallisesti osoitteeseen Elisa Oyj, Contact Center -palvelut/Sö A 6223, PL 30, 00061 ELISA, puhelimitse ma–pe klo 8.00–18.00 numeroon 0800 0 6242, telefaxilla numeroon 010 262 2727 ja sähköpostilla osoitteeseen: yhtiokokous@yhteyspalvelut.elisa.fi.

Osakkeenomistajalla on mahdollisuus tehdä yhtiökokoukselle esityksiä ja käyttää puheenvuoroja. Osakkeenomistajat käyttävät osakkeisiinsa kuuluvaa äänioikeutta yhtiökokouksessa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni, ja viime kädessä päätökset tehdään äänestämällä.

Voitonjakopolitiikka

Elisan voitonjakopolitiikan mukaan voitonjako on 40–60 prosenttia tilikauden tuloksesta. Voitonjakoon kuuluvat osingon maksu, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiökokouksen vahvistaman taseen 31.12.2008 perusteella jaetaan osakkeenomistajille osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Oikeus yhtiökokouksen päättämään varojen jakamiseen on osakkeenomistajalla, joka on 23.3.2009 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa maksupäiväksi 31.3.2009. Tilikauden voitto lisätään kertyneisiin voittovaroihin.

Taloudellinen informaatio

Elisa Oyj julkaisee sähköisen vuosikertomuksen ohella osavuositarkastukset 24.4.2009, 17.7.2009 ja 23.10.2009. Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi, ja sähköinen vuosikertomus löytyy osoitteesta www.elisa.fi.

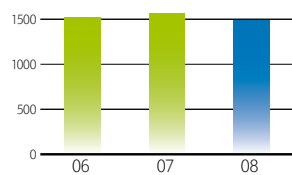
Vuosikertomus, osavuositarkastukset, yhtiökokousinformaatio, pörssitiedotteet ja muu sijoittajille tarkoitettu tiedotusaineisto on nähtävissä Elisan internetsivuilla osoitteessa www.elisa.fi osiossa Sijoittajille.

Elisan sijoittajasuhteiden yhteyshenkilö

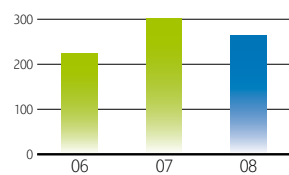
Vesa Sahivirta
Johtaja, Sijoittajasuhteet ja talousviestintä
Puh. 010 262 3036, 050 520 5555
Fax. 010 262 5723
e-mail vesa.sahivirta@elisa.fi

Elisa välittää ihmisille elämyksiä ja parantaa organisaatioiden tuottavuutta verkossa.

Liikevaihto
Milj. euroa

Liikevoitto
Milj. euroa

Avainluvut

Milj. euroa	2008	2007	2006
Liikevaihto	1 485	1 568	1 518
Käyttökate	472	499	434
Liikevoitto	264	302	225
Tulos ennen veroja	228	285	212
Nettotulos	177	220	161
Tulos/osake, euroa	1,12	1,38	0,97
Tutkimus ja tuotekehitys	11	8	6
Investoinnit osakkeisiin	15	12	10
Investoinnit käyttöomaisuuteen	184	206	207
Omavaraisuusaste, %	43	48	63
Velkaantumisaste, %	93	71	29
Henkilöstö 31.12.	3 017	3 015	3 592

Elisa lyhyesti

Elisa on Pohjoismaiden johtava viestintäpalvelujen tuottaja, joka toimii Pohjoismaiden lisäksi Baltian maissa ja Venäjällä. Elisa keskittyy kehittämään kuluttajille ja yritysasiakkaille ICT- ja online-palveluja. Elisa toimii globaalisti yhteistyössä Vodafonin ja Telenorin kanssa.

Elisan liiketoiminta muodostuu henkilöasiakkaista, yritysasiakkaista ja Viron toiminnasta.

Elisa on Suomessa kiinteän ja matkaviestintäalaajakaistan, sekä matkaviestinnän uusien ns. 3G-palveluiden markkinajohdaja. Palveluita tarjotaan Elisa- ja Saunalahti-tuotemerkeillä.

Elisa vuonna 2008

Vuoden 2008 aikana maailmantalous joutui kovan myllyryksen kouriin. Pankkeja otettiin valtioiden haltuun ja valtiot rakensivat tukipaketteja taloudellisen toiminnan elvyttämiseksi. Teleoperaattoriliiketoiminta ei kuitenkaan vielä kertomusvuonna joutunut juurikaan kärsimään talouden epätasapainosta.

Vuonna 2008 Elisan tulosta rasitti alkuvuonna uuden laskutus- ja asiakashallintajärjestelmän käyttöönotto, mutta loppuvuotta kohden tulos parani selvästi, kun käyttöönottoon liittyneet haasteet saatiin selvitettyä. Lisäksi tehostamistoimenpiteet paransivat kannattavuutta ja viimeisen neljänneksen käyttökateprosentti nousi jo 35 prosenttiin.

Elisan markkina-asema vahvistui entisestään vuonna 2008, erityisesti matkaviestinnän 3G-palvelujen ja mobiililaajakaistan osalta. 3G-markkina toimi kertomusvuonna hyvänä veturina

koko toimialan kehittymiselle. 3G-asiakkaita oli vuoden 2008 lopussa Suomessa noin 1,7 miljoonaa. Elisalla on noin 50 prosentin markkinaosuus 3G-käyttäjistä.

Vuoden 2008 keskeinen investointikohde oli nopeamman mobiililaajakaistan mahdollistavan 3G-verkon rakentaminen. Vuoden 2008 loppuun mennessä Elisan 3G-verkko kattoi jo yli 250 paikkakuntaa ja yli 80 prosenttia suomalaisista, ja se on tutkitusti kattavuudeltaan, kuuluvuudeltaan ja laadultaan Suomen paras verkko.

Elisan voitonjako vuonna 2008 sisälsi pääomanpalautuksen ja omien osakkeiden hankinnan. Elisan yhtiökokous päätti, että osakkeenomistajille maksetaan pääomanpalautusta 1,80 euroa osakkeelta yhtiökokouksen vahvistaman taseen 31.12.2007 perusteella. Elisa hankki elo-syyskuussa 3 miljoonaa omaa osakettaan arvoltaan noin 43 miljoonaa euroa.

Toimintavuoden aikana Elisan osakkeenomistuksissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma hankki Novatorin kanssa tehtyjen kauppojen jälkeen vajaan 15 prosentin osuuden Elisan osakepääomasta ja äänimäärästä. Suomen valtion ja Varman keskinäisen sopimuksen mukaisesti valtio osti osan näistä osakkeista ja sen omistus nousi 9,6 prosenttiin Varman omistuksen laskiessa 6,1 prosenttiin. Aikaisemmin kesällä DNA Oy:n, Lännen Puhelin Oy:n, Oulun Puhelin Holding Oyj:n, Kuopion Puhelin Sijoitus Oy:n ja PHP Liiketoiminta Oyj:n yhteenlaskettu omistusosuus ylitti 5 prosenttia Elisan osakkeista ja äänivallasta.

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila:

Elämyksiä ja tuottavuutta suomalaisten arjessa

Toimitusjohtajan katsaus

Me elisalaiset haluamme olla luomassa tulevaisuuden elämyksiä ja tuottavuutta verkossa. Olemme mukana asiakkaidemme arjessa kehittämällä viestintäpalveluja, joiden avulla suomalaiset voivat hyödyntää nopeita ja luotettavia tietoverkkoja työssään ja vapaa-ajalla. Rakennamme näin osaltamme ympäristöystävällisempää ja parempaa yhteiskuntaa.

Tavoitteenamme on, että kaikki suomalaiset voivat hyödyntää nopeita yhteyksiä ja uusia palveluja. Jatkuvien investointien ansiosta Elisalla on Suomen kattavin 3G-verkko, joka on tutkitusti paras kuuluvuudeltaan ja laadultaan sekä puhe- että datapalveluissa.

Mobiililaajakaistan merkittävä kasvu on vahvistanut myös Elisan kilpailukykyä. Jatkamme verkon pitkäjänteistä rakentamista määrätietoisesti ja sitoutuneesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö on tuomassa erittäin nopeat laajakaistayhteydet kaikkien suomalaisten ulottuville. Tuemme ministeriön tärkeää hanketta ja edesautamme tavoitteen täyttymistä kansantaloudellisesti kannattavalla tavalla.

Strategiasta käytännön tekoihin

Olemme jatkaneet strategiaamme määrätietoista toteuttamista. Toimintaamme Suomessa ja Virossa ovat ohjanneet yhden Elisan integrointi ja markkina-aseman vahvistaminen palveluvalikoimaa laajentamalla.

Olemme panostaneet merkittävästi oman toimintamme tehostamiseen ja tuottavuuteen. Työn tulokset ovat jo näkyvissä, ja meillä on tuottavuuden parantamisessa suuria mahdollisuuksia myös tulevaisuudessa. Taloudellisten hyötyjen lisäksi asiakkaamme ovat saaneet etua Elisan yhtenäistetyistä toimintatavasta ja uusista palveluista.

Elisa ja Saunalahti toivat ensimmäisenä Suomeen maailmalla suurta suosiota saaneet minikannettavat. Ne soveltuvat erityisesti liikkuvaa elämäntapaa arvostaville kuluttajille, jotka haluavat olla yhteydessä internetiin helposti ja nopeasti. Saunalahti Kotitotaali -laajakaistapaketti ja SaunaVisio-digiboksi ovat hyviä esimerkkejä laajakaistan innovatiivisesta hyödyntämisestä. Digiboksin kautta ohjelmat voi tallentaa palvelimelle, tilausvideot ja teräväpiirtolähetykset tilata suoraan kotisohvalta.

Vuoden aikana kehitimme merkittävästi kaapelitelevisioverkon palveluitamme. Digitalisoimme koko kaapelitelevisioverkon, toimme ensimmäisenä markkinoille valinnanvapauden maksu-tv-paketin sisältöön ja aloitimme teräväpiirtolähetykset Pekingin olympialaisista.

Yritysasiakkaidemme kilpailukyvyyn kehittämiseksi olemme tuoneet useita liikkuvaa työtä ja kanssakäymistä parantavia palveluita. Moni yritys on jo siirtänyt kokoukset verkkoon. Joustavasti palveluna saatava virtuaalineuvotteluratkaisu ei edellytä investointeja laitteisiin eikä ohjelmistoihin. Kanssakäymispalveluita hyödyntämällä yritykset lisäävät tuottavuutta ja kustannustehokkuutta, kun matkustamiseen käytetty aika säästyy ja kustannukset vähenevät. Samalla säästämme myös ympäristöä.

Vuoden 2008 aikana otimme myös tärkeitä askeleita strategiaamme kolmannella kehittämisalueella, josta haemme kasvua uusilla palveluilla ja uusilla markkinoilla. Olemme kehittäneet yhdessä asiakkaidemme kanssa langattomia lähiverkkoja hyödyntäviä nettiyhteisöjä sekä samanaikaisesti laajakaistaa, internetiä ja matkapuhelinta hyödyntävän kodin

turvapalvelun. Olemme lisäksi kehittäneet yritysten henkilös-
tötuottavuutta parantavia hyvinvoinnin palveluja.

Parempaa palvelua

Tiedämme, että asiakkaamme arvostavat hyvän hinta-
laatusuhteen lisäksi kattavaa palveluvalikoimaa ja laadukasta
asiakaspalvelua. Kehitämme systemaattisesti näitä kahta
osa-aluetta.

Uudistetun laskutus- ja asiakashallintajärjestelmän vaatimat
merkittävät ponnistelut on saatu valtaosin tehtyä. Olemme
pahoillamme asiakkaillemme aiheutuneesta ylimääräisestä
vaivasta järjestelmäuudistuksen aikana ja kiitämme kärsivälli-
syydestä ja luottamuksesta Elisaa kohtaan.

Asiakaspalvelumme palvelutaso on parantunut huomati-
tavasti. Asiakkaamme ovat myös valmiita hallinnoimaan omia
palveluitaan. Olemme kehittäneet huomattavasti Oma Elisa
-asiointipalvelua, jossa oman asiakastilin, liittymäsopimuksen ja
laskujen hallinnointi hoituu aina sopivana ajankohtana.

EPSI Rating -tutkimuksessa itsepalvelua pidettiin tärkeänä
ominaisuutena, mistä kertoo myös se, että asiakkaat arvioivat
Saunalahden Suomen parhaaksi matkapuhelinoperaattoriksi.

Elisa suomalaisen yhteiskunnan kehittäjänä

Elisalla on merkittävä rooli suomalaisen yhteiskunnan viestintä-
palveluiden kehittäjänä. Yli 127-vuotisen historiamme aikana
olemme tuoneet lukuisia palveluita ensimmäisenä maailmassa
asiakkaidemme käyttöön.

Elämme tietoyhteiskunnassa, joka tarvitsee langattomien
verkkojen ja erilaisten palveluiden yhteistoimintaan perustuvaa
joka paikan tietotekniikkaa. Operaattoreiden kannalta tämä

tarkoittaa tietotekniikka- ja tietoliikennepalveluiden ulotta-
mista ICT-integraation avulla asteittain kaikkialle ja kaikkiin
käyttötilanteisiin.

Esimerkkinä mobiiliasiointivarmenne on turvallinen ja help-
pokäyttöinen väline sähköiselle tunnistamiselle ja allekirjoitta-
miselle. Uuden lainsäädännön myötä vuonna 2009 mobiilitun-
nistamisesta odotetaan menestystä.

Jatkamme vahvaa kehitystyötämme myös tulevaisuudessa
niin, että asiakkaidemme arki on entistä sujuvampaa nopeiden
ja luotettavien viestintäpalveluiden avulla.

Näkymät vuodelle 2009

Elisan hyvä kannattavuus vuonna 2008 saavutettiin vahvistu-
neen kilpailukyyn ansiosta. Elisan taloudellinen asema ja likvi-
diteetti on hyvä. Kilpailukyyn oleelliseen parantumiseen ovat
vaikuttaneet houkuttelevan palveluvalikoiman kehittäminen ja
määrätietoinen toiminnan tehostaminen.

Strategiamme yhden Elisan kehittämiseksi, kannattavuus-
temme parantamiseksi ja uusien palvelujen tarjoamiseen on
osoittautunut tulokselliseksi. Vahva asemamme luo edel-
lytykset jatkaa strategian menestyksellistä toteuttamista.
Haluan kiittää kaikkia asiakkaita hyvästä yhteistyöstä, osak-
keenomistajia uskosta Elisan kehitykseen ja elisalaisia heidän
panoksestaan Elisan menestyksen eteen.

Veli-Matti Mattila
toimitusjohtaja

Asiakkaitamme ovat suomalaiset kuluttajat ja kotitaloudet, joiden sähköisen viestinnän tarpeisiin olemme tehneet palvelumme.

Henkilöasiakasyksikkö

Lähes jokainen suomalainen on Elisan asiakas. Elisan Henkilöasiakasyksikkö on mukana kuluttajien ja kotitalouksien arjessa. Tunnumme asiakkaidemme tietoliikennetarpeet ja haluamme tarjota heille uusia, helppokäyttöisiä liittymiä ja palveluita.

Elisa on kotitalouksien viestintäpalveluiden markkinajohtaja. Vuoden 2008 aikana Elisa panosti entistä monipuolisempien ja nopeampien laajakaistayhteyksien tarjoamisen kannattavasti valituilla alueilla, ja lanseerasi asiakkailleen useita uusia palveluita.

Esimerkkinä liittymästä palveluineen on Mikro PC:n vuoden tuotteeksi valitsema Saunalahti Kotitotaali -laajakaista-paketti. Huippunopeaan 8–24 Mbit/s -liittymään on paketoitu ennennäkemättömän paljon palveluita. Kotitotaalin nettiyhteys syntyy Wippies Homebox -reitittimellä. Samalla käyttäjä liittyy Wippies-yhteisöön. Kotitotaali-pakettiin kuuluu myös SaunaVisio-digiboksi, joka tallentaa tv-ohjelmat kiintolevyn sijaan palvelimelle ja tuo tilausvideot ja teräväpiirto-lähetykset kotisohvalle.

Myös Elisan kattava kaapeli-tv-verkko mahdollistaa monipuoliset palvelut. Lähes neljännesmiljoonaa kotitaloutta voi saada tv-palveluiden lisäksi jopa 100 Mbit/s -laajakaistayhteyden kaapelimodeemina. Elisa toi ensimmäisenä kaapelitelevisio-operaattorina Suomessa markkinoille kanavapakettin, joka tarjoaa asiakkaille valinnanvapauden maksu-tv-paketin sisältöön.

Saunalahti toi ensimmäisenä markkinoille nettitikun, jolla 3G-yhteyden käyttäminen on entistä helpompaa. Elisa Kotikaista tarjoaa huolettoman laajakaistan ja turvallisen langattoman kotiverkon. Käyttöönotto on helppoa palvelukokonaisuuteen kuuluvan Elisa Kotiboksin ansiosta.

Elisan ja Saunalahden syksyn suosikkituote oli miniläppäri. Elisa toi ensimmäisenä Suomeen oman minikannettavansa, jossa on sisäänrakennettu 3G-modeemi. Elisa Miniläppäri soveltuu edullisen hintansa, monipuolisten ominaisuuksiensa ja helppokäyttöisyytensä ansiosta erinomaisesti nuorille tai perheen kakkoskoneeksi.

Edelläkävijänä ja markkinajohtajana Elisan tavoitteena on vahvistaa edelleen palveluidensa tarjontaa vuonna 2009.

Suomen paras 3G-verkko

Elisa on matkaviestinnän edelläkävijä Suomessa. Viimeisen vuoden aikana Elisa on investoinut määrätietoisesti 3G-verkkonsa kehittämiseen. European Communications Engineering (ECE Ltd) elo-marraskuussa 2008 tekemä riippumaton tutkimus 3G-verkkojen kuuluvuudesta osoitti, että Elisan 3G-verkko on edelleen kuuluvuudeltaan ja laadultaan Suomen paras. Tämä pätee niin puhe- kuin datapalveluihinkin. Edellinen vastaava tutkimus tehtiin tammi-helmikuussa 2008.

Elisan miniläppäri on helppokäyttöinen, edullinen ja ominaisuuksiltaan monipuolinen tietokone sisäänrakennetulla 3G-yhteydellä.

Elisan 3G-verkko on jo yli 250 paikkakunnalla ja kattaa yli 80 prosenttia suomalaisista. Suuri osa Elisan 3G-verkosta tukee 5 Mbit/s -siirtonopeuksia. Suomen parhaassa verkossa toimivat sekä Elisan että Saunalahden liittymät. Mittavista verkkoinvestoinneista huolimatta mobiili-, puhe- ja datahinnat ovat Euroopan edullisimpia. Uutuutena markkinoille tuotiin syksyllä Saunalahti Edukas -liittymä, jossa on edulliset kuukausi- ja minuuttiveloitukset ilman määräaikaista sopimusta.

Elisan asiakkailta oli vuoden 2008 lopussa noin 2,5 miljoonaa matkapuhelinliittymää. Vuonna 2009 haluamme edelleen vahvistaa markkinajohtajuuttamme matkaviestintäpalveluissa ja tarjota asiakkaillemme parhaat palvelut Suomen parhaassa matkaviestintäverkossa.

Markkinajohtaja menestyy palveluilla

Henkilöasiakasyksikkö on menestynyt Suomen voimakkaasti kilpailuilla viestintäpalvelumarkkinoilla, erityisesti koska palveluiden merkitys kilpailuetekijänä on kasvanut. Olemme markkinajohtaja 3G-palveluissa, laajakaistapalveluissa ja kiinteän verkon puhopalveluissa. Matkaviestintäpalveluissa ja kaapelitelevisiopalveluissa olemme markkinoiden kärkipaikoilla. Yksikkö on myös merkittävä matkapuhelinten, tietokoneiden ja oheislaitteiden toimittaja.

Palvelemme noin 1,5 miljoonaa kotitaloutta, joilla on käytössään noin 2,8 miljoonaa Elisan matkaviestintä- ja kiinteän verkon liittymää.

Asiakkaillamme oli vuoden 2008 lopussa noin 900 000 kiinteän verkon liittymää: noin 370 000 laajakaistaliittymää, noin 240 000 kaapeli-tv-liittymää, ja noin 300 000 puheliittymää. Laajakaistaliittymien keskimääräinen siirtonopeus oli yli 2 Mbit/s.

Yksikkö toimii valtakunnallisesti ja noin 1 000 työntekijästämme lähes 80 prosenttia työskentelee välittömässä asiakaspalvelu- ja myyntitehtävissä. Elisa haluaa palvella kaikkia suomalaisia. Palvelemme asiakkaitamme yli 60 Elisa Shopit -myymälässä sekä satojen edustajakumppaneidemme kautta.

Olemme panostaneet voimakkaasti asiakaspalveluumme ja erityisesti sähköisten asiointipalvelujemme kehittämiseen. Myymälöiden ja contact centerimme lisäksi Oma Elisa ja Oma Saunalahti -itsepalvelukanavien käyttö on kasvanut merkittävästi. Saunalahdella on tutkitusti Suomen tyytyväisimmät asiakkaat, ja myös Elisan asiakastytyväisyys on kasvussa.

Uskomme, että hyvän asiakaspalvelun lisäksi asiakkaamme arvostavat toimivia tuotteita ja palveluita, laadukasta ja kattavaa verkkoa, laajaa jakelutieverkostoa sekä yrityksen palveluasennetta, joka pyrkii koko ajan kehittämään toimintaansa asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Toimintamme lähtökohtana on suomalaisten yritysten ja yhteisöjen sekä heidän asiakkaidensa välisten viestintätarpeiden ymmärrys.

Yritysassiakkaat

Elisa Yritysassiakkaat -yksikön toiminnan lähtökohtana on kyky ja halu ymmärtää asiakkaiden viestintätarpeita. Pitkä kokemus, osaaminen sekä turvalliset tietoverkko- ja palvelualustat antavat meille hyvät lähtökohdat kehittää uusia ICT-palveluja. Palvelumme auttavat asiakkaitamme lisäämään tuottavuutta ja tehostamaan toimintaa sekä kotimarkkinoilla että kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Yritysassiakkaat-yksikkö keskittyi vuoden 2008 aikana tuottamaan uusia, innovatiivisia ICT-palveluja yritysten ja julkisen sektorin organisaatioiden käyttöön. Toteutimme asiakkaillemme muun muassa virtuaalisia kanssakäymispalveluja, liikkuvan työn ratkaisuja sekä Elisa OIWA:n eli uudenlaisen palvelupaketin yritysten sähköisen viestinnän kehittämiseen sekä jatkoimme Oma Elisa -sähköisen asiointikanavan kehittämistä.

Panostimme myös Elisan turvallisuusratkaisuihin. Kartoitamme, suunnittelemme ja toteutamme yhdessä asiakkaidemme kanssa turvallisia johtamisen arkkitehtuuriratkaisuja, joissa uusilla viestintäteknologioilla on keskeinen rooli.

Uusien palvelujen ja panostusten ansiosta olemme valmiina vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ja kiristyvään kilpailuun suomalaisessa ICT- ja viestintämarkkinassa.

Elämyksiä ja tuottavuutta virtuaalisella kanssakäymisellä

Verkko- ja viestintäteknologiat ovat läsnä kaikkialla. Ne ovat muuttumassa välineiksi, joita loppukäyttäjät hyödyntävät omien tarpeidensa, toiveidensa ja käyttötottumustensa mukaan sekä työelämässä että vapaa-aikana. Samanaikaisesti talouden suhdannevaihtelut, väestön ikääntyminen ja hyvinvointipalvelujen turvaaminen yhä niukemmilla resursseilla ajavat uusien verkkopalvelujen entistä laajamittaisempaa hyödyntämistä.

Virtuaaliset kanssakäymispalvelut mahdollistavat verkon välityksellä tapahtuvat uudenlaiset asiointitavat ja asiantuntijaresurssien hyödyntämisen. Kanssakäymisratkaisut parantavat vuorovaikutusta yli organisaatio- ja maantieteellisten rajojen, samalla säästäten kustannuksia ja ympäristöä.

Autamme asiakkaitamme integroimaan uudet viestintäratkaisut kiinteäksi osaksi organisaatioiden toimintaa ja ihmisten välistä kanssakäymistä. Elisan ydinosaamista on suunnitella ja toteuttaa kanssakäymistä tehostavia viestintäratkaisuja yhdistämällä toimialan parhaat sovellukset ja teknologiat saumattomasti toimivaksi kokonaisuudeksi ”avaimet käteen” -periaatteella.

Monipuoliset kanssakäymisratkaisumme parantavat asiakkaidemme tuottavuutta. Verkon välityksellä tapahtuvat, ryhmätyötä helpottavat sekä päätöksentekoa nopeuttavat verkkokokoukset tehostavat yhteydenpitoa ja alentavat matkakuluja sekä pienentävät hiilijalanjälkeä. Sovellusvuokraukseen perustuvat verkkokokouspalvelut ovat heti saatavissa eivätkä ne vaadi asiakkaalta investointeja.

Elisan TelePresence virtuaaliläsnäoloratkaisu tarjoaa täysin uudenlaisen kokouuselämyksen. Korkealaatuinen, aidon läsnäolon tuntu tulee muun muassa teräväpiirtotekniikasta, monikanavaisesta äänitekniikasta ja luonnollisen kokoisista ihmisistä. Elisa toimittaa ratkaisun asiakkailleen myös palveluna.

Joustavuutta liikkuvan työn ratkaisulla

Kaikkialla läsnä oleva viestintäteknologia on tehnyt paikasta riippumattoman työn tekemisen mahdolliseksi. Elisan liikkuvan työn ratkaisut mahdollistavat työnteon kaikkialla silloin, kun aika on sopivin. Liikkuva työ tehostaa paitsi työntekoa, lisää myös vapaa-aikaa ja säästää sekä ympäristöä että kustannuksia.

Elisa on tuonut määrätietoisesti uusia liikkuvan työn ratkaisuja vastaamaan asiakkaiden kasvavia tarpeita. Yhä useampi yritysasiakas hyödyntää Elisan kattavaa 3G-verkkoa ja langatonta mobiililaajakaistaa joko nettitikun tai valmiiksi kannettavaan tietokoneeseen sisäänrakennetun 3G sim-kortin kautta.

Uusia palveluja markkinoille

Elisa palvelee noin 15 000 suomalaista organisaatiota elinkeinoelämän eri toimialoilla ja julkisella sektorilla. Tuotamme heille viestintä- ja kanssakäymisratkaisuja ja palvelemme valtakunnallisesti 12 toimipisteessä Kemijärveltä Helsinkiin. Yritysasiakkaat-yksikössä työskentelee noin 800 ammattilaista yritysmyyntin, tarjoaman, konsultoinnin, asiakaspalveluratkaisujen sekä palvelutuotannon tehtävissä.

Elisa TelePresence virtuaaliläsnäoloratkaisu tuo eri paikoissa olevat ihmiset yhdellä napin painalluksella "saman pöydän ääreen".

Kuluneen vuoden aikana Elisa Yritysasiakkaat -yksikkö laajensi palvelutarjontaansa ja vahvisti osaamistaan myös yrityskauppojen kautta. Electurin virtualisoinnin ja Identity Management -konsultoinnin sekä palvelualustat kattava palvelutarjonta täydentää Elisan yritysasiakkaiden sähköisen liiketoiminnan ratkaisuja.

Vahvistaakseen kykyään tarjota asiakaspalveluratkaisuja kokonaispalveluna Elisa perusti Asiakaspalveluratkaisut-liiketoimintayksikön. DialMedia Oy:n ja Doneto Oy:n yritysostot tekevät Elisasta yritysten asiakaspalveluratkaisujen johtavan toimittajan Suomessa.

Telenorin Suomen yhtiön Telenor Oy:n liiketoimintojen ostolla Elisa vahvisti entisestään oman yritysverkkonsa kattavuutta Suomessa.

Nykyisessä haastavassa taloustilanteessa organisaatiot hakevat entistä parempaa tuottavuutta. Osaavana ICT-toimijana ja innovatiivisten palvelujen tarjoajana Elisalla on paljon annettavaa. Olemme myös vahvasti mukana rakentamassa suomalaista tietoyhteiskuntaa.

Elisan vahvuus on viestintäosaamisessa ja -verkoissa, jotka mahdollistavat uusien palvelujen toteuttamisen. Tavoitteenamme on vahvistaa ja kasvattaa markkina-asemaamme tuomalla markkinoille uusien teknologioiden mahdollistamia, tuottavuutta parantavia sekä elämyksellisiä palveluja. Pyrimme myös laajentamaan asiakaskuntaamme niin Suomessa kuin kansainvälisestikin sekä syventämään kumppanuuttamme suomalaisten yritysten ja julkisen sektorin viestintäratkaisutoimittajana.

Elisan asiakaspalvelua pidetään Virossa erittäin laadukkaana. Tele-, media- ja IT-yhtiöitä vertaileessa tutkimuksessa Elisan asiakaspalvelun osaaminen ja ystävällisyys todettiin kolmanneksi parhaaksi.

Elisan prepaid-palvelu on markkinajohtaja nuorten segmentissä. Prepaid-liittymien osuus mobiililiittymistä on noin 30 prosenttia.

Elisa Viro

Viron nopea talouskasvu on nostanut virolaisten elintasoja ja tuonut muutoksia virolaisten elintapoihin ja elinympäristöön koko 2000-luvun ajan. Viro on Euroopan kärkimaita julkisten ja kaupallisten palveluiden sähköistämiseksi. Viron nopea talouskasvu on globaalin taantumien myötä kääntynyt taantumaksi myös Virossa vuoden 2008 aikana.

Taantumasta huolimatta Elisan liiketoiminnan kannattavuus Virossa parani edelleen vuonna 2008. Käyttökate oli 37 prosenttia. Yhdysliikennehinnat laskivat melkein 50 prosenttia vuoden 2007 lopussa. Vaikka liikevaihto laski noin 12 prosenttia, liikevoitto parani 5 prosenttia. Elisan osuus Viron matkaviestintämarkkinoista on yli 20 prosenttia.

Kattava palvelukokonaisuus ja hyvä palvelu kilpailuetuna

Elisan matkapuhelinliittymien määrä kasvoi 5 prosenttia, ollen 338 000 liittymää vuoden lopussa. Elisa tarjoaa yrityksille koko viestintäpalvelujen valikoiman. Mobiilipalvelut ovat saatavilla valtakunnallisesti ja kiinteän verkon palvelut Elisan kiinteän verkon palvelualueella kolmessa suurimmassa kaupungissa. Elisa tarjoaa ainoana alan yrityksenä kaikki telepalvelut yhden brändin ja yhden tiskin periaatteella.

Elisan prepaid-palvelu on markkinajohtaja nuorten segmentissä. Prepaid-liittymien osuus Viron kaikista mobiililiittymistä on noin 30 prosenttia.

Elisan asiakaspalvelu on koettu Virossa erittäin laadukkaaksi. Viron kaikkien yritysten palvelutasa-vertailussa Elisa sai 8:nneen sijan ja toisessa Tele-, media- ja IT-yhtiöitä vertaileessa tutkimuksessa Elisan asiakaspalvelun osaaminen ja ystävällisyys todettiin kolmanneksi parhaaksi.

Elisalla Viron parhaat mobiiliverkot

Elisa on panostanut viime vuosina voimakkaasti erityisesti matkaviestintäverkkoon. Elisan GSM-verkko on tutkitusti paras lähes kaikissa Viron suurimmissa kaupungeissa. Samoin Elisan 3G-verkko on tihein ja mahdollistaa nopeimman datayhteyden kolmessa suurimmassa kaupungissa. Markkinoita valvovan regulaattorin vuonna 2007 toteuttamien mittausten perusteella Elisan GSM-verkossa on markkinoiden paras laatu. Elisa otti ensimmäisenä Virossa ja kolmantena Euroopassa käyttöön UMTS900-tekniikan. Matalampia taajuuksia käyttävä 3G-verkko mahdollistaa 3G-peittoalueen kasvattamisen kustannustehokkaasti.

Mobiilidatan käytön yleistymisen mahdollistaa kasvun Virossa

Matkapuhelimien määrä asukasta kohden ei kasva, mutta viestintäpalvelujen markkinoiden odotetaan Virossa jatkavan kasvuaan mobiilidatan osalta, vaikka talouskasvun nopea taantuminen ei mahdollista yhtä nopeata kasvua kuin aiempina vuosina.

Elisan tavoitteena on kasvattaa edelleen markkinaosuutta Virossa. Tavoiteltava kasvu perustuu prepaid-tuotteisiin, yrityspalveluihin ja mobiilidataan. Liikevaihdon odotetaan kuitenkin laskevan yhdysliikennehintojen edelleen laskiessa. Yhdysliikennehintojen lasku ei heikennä kannattavuutta.

Elisan työskentely vuonna 2008 painottui yhteisen työyhteisön, tuottavuuden ja toimintatapojen kehittämiseen.

Elisa hyödyntää liikkuvan työn ratkaisuja.

Henkilöstö ja ympäristö

Elisa rakentaa yhteistyössä henkilöstönsä kanssa työyhteisöä, joka houkuttelee aktiivisia ja työhönsä sitoutuneita ammattilaisia ja kannustaa näitä kehittymään. Elisalla on yhteiset, yrityksen laajuiset henkilöstökäytännöt muun muassa rekrytoinnin, työhyvinvoinnin edistämisen, työyhteisön kehittämisen, osaamisen kehittämisen, palkkauksen ja palkitsemisen sarjoilla.

Vuonna 2008 työskentelyä väritti yhteinen työyhteisön, tuottavuuden ja toimintatapojen kehittäminen.

Työyhteisön kehittäminen ja hyvinvointi

Vuoden 2008 syyskuussa toteutetussa henkilöstötutkimuksessa elisalaisten tyytyväisyys oli noussut merkittävästi kaikilla kyselyn osa-alueilla. Tutkimuksen tulosten perusteella ryhmät laativat omat kehittämistoimenpiteensä esimiesten johdolla. Keskeisten osa-alueiden kehittymistä seurattiin voimavaindeksillä neljännesvuosittain.

Vuonna 2008 painotettiin liikunnan tukemista muun muassa liikuntasetelien käyttöönotolla ja pilotoimalla hyvinvointivalmennuksia sekä pienryhmätoimintaa.

Elisassa toimi henkilöstön, työsuojelun ja johdon edustajista koottu työyhteisön kehittämisryhmä, joka tekee esityksiä Elisa-tasoisista työyhteisön kehittämishankkeista. Työterveyshuolto ja työympäristöryhmät osallistuvat kaikilla paikkakunnilla elisalaisten hyvinvoinnin edistämiseen elisalaisten ja esimiesten tukena.

Ikääntyville työntekijöille suunnatun senioriohjelman puitteissa yli 50-vuotiaat elisalaiset tapasivat 4 paikkakunnalla yhteensä 8 kertaa ajankohtaisten työhyvinvointi-aiheiden parissa.

Työskentely-ympäristön, työvälineiden ja työprosessien kehittäminen

Elisa panostaa fyysisen työympäristön joustaviin ratkaisuihin ja hyödyntää liikkuvan työn teknologiaratkaisuja. Monitilatoimistoa kehitettiin edelleen ja uusia toimitiloja siirtyi monitilatoimistomalliin. Myös etätöyön tekemismahdollisuudet lisääntyivät etäkokousvälineiden vahvan käyttöönoton myötä.

Kesällä 2008 käynnistetyssä tuottavuusohjelmassa tavoitteena on yhteisen kehittämisen kautta parantaa tuottavuutta ja asiakastytyväisyyttä. Ohjelman hankkeisiin osallistui vuoden aikana satoja elisalaisia, ja se jatkuu myös vuonna 2009.

Työsuojelu ja työympäristötoiminta

Elisan työsuojelun yhteistoimintamallia kehitettiin liiketoimintaa paremmin tukevaksi. Elisan yhteinen työympäristötoimikunta käsittelee muun muassa yhteisiä työterveyshuollon linjauksia, henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Yksikkökohtaiset työympäristöryhmät tarkastelevat työsuojelun piiriin kuuluvia asioita yksikkönäkökulmasta ja toimivat mm. työpaikkaselvitysten tärkeimpinä hyödyntäjinä. Toimipaikkakohtaiset työympäristötiimit hoitavat esimerkiksi toimitiloihin, turvallisuuden ja järjestyksen liittyviä asioita.

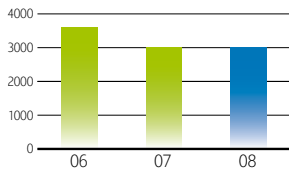
Tasa-arvon edistäminen

Lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta muutettiin 1.6.2005. Lain mukaan työnantajan on toteutettava tasa-arvoa edistäviä toimia erillisen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti. Elisassa on laadittu tasa-arvosuunnitelma vuosittain, ensimmäistä kertaa vuodeksi 2006.

Henkilöstö ja ympäristö

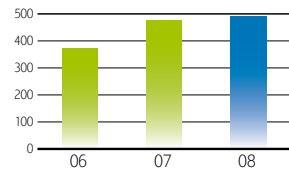
	2008	2007	2006
Henkilöstömäärä yhteensä	3 017	3 015	3 592
Bruttovahvuus	3 589	3 364	4 094
Miehiä	2 050	1 906	2 239
Naisia	1 539	1 458	1 855

Henkilöstön määrä

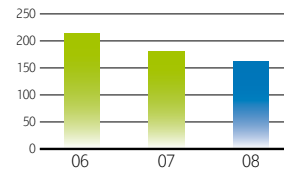
Liikevaihto/henkilö

1 000 euroa

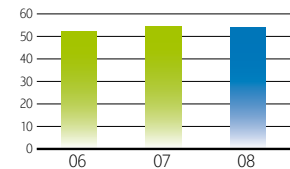
Henkilöstökulut

Milj. euroa

Henkilöstökulut/henkilö

1 000 euroa

Elisassa toimii tasa-arvoryhmä, joka laatii tasa-arvosuunnitelman ja vastaa elisalaisten tasa-arvoon liittyviin kysymyksiin. Vuodeksi 2008 laaditussa tasa-arvosuunnitelmassa kiinnitettiin huomiota seuraaviin aihekokonaisuuksiin: palkkaus, kehittyminen uralla, ryhmien muodostaminen, tasa-arvoasiain painoarvo; kaikkien näiden asioiden kehittymistä on seurattu vuodesta 2006 alkaen. Vuonna 2008 toteutetuista toimenpiteistä mainittakoon, että tehtävänimikkeitä on karsittu ja yhdenmukaistettu. Naisia on kannustettu uralla etenemiseen ja yleistä tasa-arvotietoisuutta on lisätty.

Henkilöstön kehittäminen

Elisa kehittää henkilöstöään sekä tarjoamalla kehittämismahdollisuuksia uusien työtehtävien muodossa että sisäisillä ja ulkoisilla koulutuksilla. Koulutusta järjestävät sekä yksiköt että HR.

Elisan perinteisiä pitkiä valmennusohjelmia olivat Development Center, uusien esimiesten Kehittyvä esimiesvalmennukset, Elisa Pro asiakasrajapinnan ansioituneille myyjille ja myyntineuvottelijoille sekä Johtamisen erikoisammattitutkinto JET. Uusina ohjelmina käynnistettiin syksyllä Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto ja Myynnin ammattitutkinto. Näihin yli 6 kk kestäviin valmennusohjelmiin osallistui lähes 200 elisalaista.

Lyhyempiä 0,5–2 päivän valmennuksia erilaisista aihepiireistä järjestettiin vuoden aikana sisäisesti noin 180 kappaletta. Koko esimieskunta koulutettiin SAP HR:n käyttöön. Projektipäälliköitä koulutettiin kahdessa eri laajuudessa valmennusohjelmassa. Asiakaspalvelu- ja myyntihenkilöstölle

järjestettiin jatkuvaa koulutusta mm. tuotteista ja toimintamalleista. Yksiköt järjestivät myös teknologiakoulutusta ja omaa esimiesten jatkokoulutusta. Elisa Akatemia kokosi elisalaisia teknologian ja liiketoiminnan uusien virtausten äärelle.

Reaaliaikaisten verkkoluentojen ja verkko-oppimisympäristön kautta jaeltavien verkko-oppimismateriaalien käyttö lisääntyi huomattavasti mahdollistaen opiskelun omalla työpaikalla joka puolelta maata.

Elisa tukee henkilöstönsä omaehtoista opiskelua sekä taloudellisesti että mahdollistamalla opiskelua myös työajalla. Tätä tukea sai vuonna 2008 yli 35 elisalaista.

Oppilaitosyhteistyö

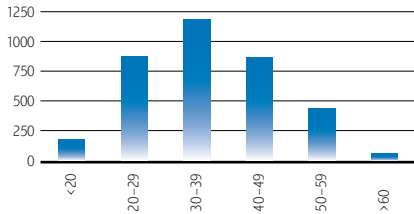
Elisa toimii aktiivisesti yhteistyössä useiden oppilaitosten kanssa antaen opiskelijoille mahdollisuuden tutustua eri tavoin tämän päivän työelämään. Tiiviimpää yhteistyötä tehtiin muun muassa Hämeen ammattikorkeakoulun, Teknillisen korkeakoulun ja Helsingin kauppakorkeakoulun kanssa.

Yhteistoiminta

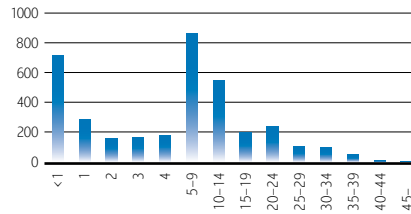
Vuosi 2008 alkoi yhteistoiminnan kannalta normaalioloissa. Uudet työehtosopimukset kaudeksi 2007–2010 oli saatu solmittua vasta myöhään loppusyksyllä 2007 pitkittyneiden ja riitautuneiden tes-neuvotteluiden seurauksena valtakunnan-sovittelijan johdolla.

Yritysjärjestelyt ja niihin liittyvä yhteistoiminta henkilöstöasioissa jatkuivat alkuvuonna aiempia vuosia pienemmissä puitteissa. Loppuvuonna Elisa hankki yritysostoilla kaksi contact center toimintaa harjoittavaa yritystä, DialMedian ja

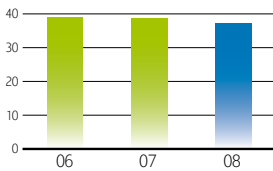
Henkilöstön ikäjakauma

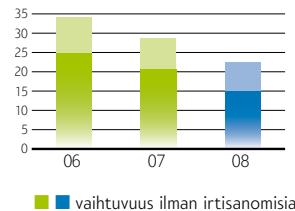
Henkilöstön palveluajajakauma

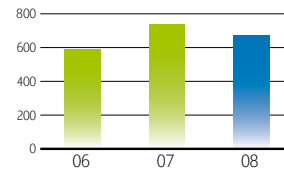
Henkilöstön keski-ikä

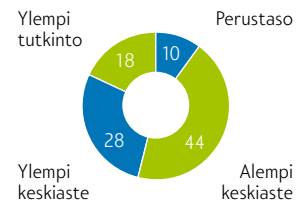
Henkilöstön vaihtuvuus %

Henkilöstön koulutuspanos/ henkilö euroa

Koulutusjakauma, %

Doneton, mutta ne hoitavat henkilöstöasiansa ja yhteistoimintansa erillisinä itsenäisinä yhtiöinä.

Vuoden 2007 alussa Elisassa käyttöön otettua muutoksen suunnittelun mallia sovellettiin edelleen. Mallin mukaan edessä olevia muutostilanteita valmistellaan ja selvitetään yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa. Välttämättömien muutosten perustelut ja vaihtoehtoiset tavat toimia on voitu näin huolellisesti käydä yhteistoiminnassa läpi ennen kuin on edetty varsinaisiin yhteistoimintaneuvotteluihin.

Elisassa on jatkettu lakisääteistä muutosturvaa laajempaa ja monipuolisempaa tukea työpaikkansa menettäneille.

Vuoden 2008 merkittävin saavutus yhteistoiminnan alueella oli työnantajan ja henkilöstön edustajien yhdessä suunnittelema ja valmisteleva Tuottavuusohjelma. Ohjelman eri projektien ja hankkeiden avulla saavutettiin jo loppuvuoden aikana merkittävää edistymistä tehokkuudessa ja tuottavuudessa ilman henkilöstövähennyksiä. Tuottavuusohjelman on arvioitu kestävän aktiivisimmillaan syyskuuhun 2009.

Ympäristövastuu

Elisa toteuttaa korkealaatuisia ja ympäristöystävällisiä tietoliikennepalveluja. Palveluja hyödyntämällä vähennetään ihmisten ja tavaroiden liikuttamisen tarvetta ja siten vähennetään ympäristöä kuormittavaa liikennettä.

Elisa seuraa toimintojensa ympäristövaikutuksia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan niiden ympäristöystävällisyyttä. Ympäristöasiat huomioidaan yhtenä tekijänä Elisan tavara- ja palvelutoimittajia sekä alihankkijoita koskevissa päätöksissä.

Elisan ympäristötoiminnan peruseriaatteen:

- 1) Elisan ympäristötoiminnan tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti osana kilpailukykyistä liiketoimintaa.
- 2) Elisa sitoutuu suojelemaan ympäristöä niiltä osin, joihin se toiminnallaan vaikuttaa ja ottaa huomioon ympäristö-, laatu- ja turvallisuusnäkökohdat päätöksenteossaan ja johtamisjärjestelmässään.
- 3) Elisa noudattaa kansallisia ja kansainvälisiä ympäristötoimintaa ohjaavia säädöksiä.

Elisan ympäristöryhmä keräsi ympäristön kuormitustietoja, seurasi ympäristölainsäädännön ja muuta kehitystä sekä lisäsi henkilöstön ympäristötietoutta järjestämällä kilpailuja sekä ohjeistamalla niitä toimintoja, jotka vaikuttavat ympäristön kuormittamiseen. Verkosta palautuvan materiaalin kierrätysvastuuta siirrettiin alihankkijoille.

Kuluneen vuoden keskeisiä hankkeita ovat olleet standardisoidun ympäristöjärjestelmän suunnittelun jatkaminen, ympäristökuormitustietojen raportointijärjestelmän edelleen kehittäminen, toimitalojen jätteen lajittelun parantaminen ja paperin kulutuksen vähentäminen. Kertakäyttömukien käyttöä on vähennetty hankkimalla kahvimukeja.

Yhteistyö ympäristöhuolto-yhtiöiden kanssa on jatkunut monipuolisena. Elisa toimii ympäristöasioissa yhteistyössä Vodafonin, Suomen ympäristöjohtamisen yhdistyksen (www.yjy.fi) ja Ekokumppanit Klubi ry:n (Pirkanmaa) kanssa.

Toimintakertomus ja tilinpäätös

13	Toimintakertomus
	Tilinpäätös
	Konserni
19	Tuloslaskelma
20	Tase
21	Rahavirtalaskelma
22	Laskelma oman pääoman muutoksista
	Liitetiedot
23	Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
28	Tilinpäätöksen liitetiedot
55	Tunnusluvut
	Emoyhtiö
58	Tuloslaskelma
59	Tase
60	Rahoituslaskelma
	Liitetiedot
61	Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
62	Tilinpäätöksen liitetiedot
68	Osakkeet ja osakkeenomistajat
70	Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä
71	Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

Tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti.

Markkinatilanne

Matkaviestinnän liittymäkanta ja datapalveluiden käyttö on kehittynyt Suomessa myönteiseen suuntaan. Merkittävä osa uusista liittymistä on 3G-liittymiä. 3G-liittymien kautta tarjolla olevien palvelujen käyttö on myös lisääntynyt. Liittymäkannan kasvuun ovat lisäksi vaikuttaneet useiden päätelaitteiden käyttö eri tarkoituksiin, mobiililaajakaistapalvelut sekä prepaid-liittymät. Liittymien vaihtuvuus on ollut markkinatilanteeseen nähden normaalilla tasolla, ja kilpailu on kohdistunut etupäässä palveluihin ja kampanjointiin.

Kiinteän verkon liiketoiminnassa perinteisten liittymien määrän ja käytön väheneminen hidastui verrattuna edelliseen vuoteen. Kiinteiden laajakaistaliittymien markkina on vähäisessä laskussa samalla, kun mobiililaajakaistaliittymien määrä kasvaa.

Liikevaihto, tulos ja taloudellinen asema

Milj. euroa	2008	2007	2006
Liikevaihto	1 485	1 568	1 518
Käyttökate	472	499	434
Käyttökateprosentti	31,8	31,8	28,6
Käyttökate ilman kertaeriä	478	491	445
Käyttökateprosentti ilman kertaeriä	32,2	31,3	29,3
Liikevoitto	264	302	225
Liikevoittoprosentti	17,8	19,3	14,8
Oman pääoman tuotto	18,5	18,8	12,1
Omavaraisuusaste, prosenttia	43,3	47,9	63,1

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. euroa	2008	2007	2006
Matkaviestintä	919	980	930
Kiinteä verkko	615	642	665
Segmenttien välinen myynti	-49	-54	-77
Yhteensä	1 485	1 568	1 518

Elisan liikevaihto väheni 5 prosenttia vuonna 2008. Tähän vaikuttivat mm. matkaviestinnän yhdysliikennemaksujen aleneminen sekä Suomessa että Virossa, aiempaa vähäisempi laitekauppa sekä kiinteän verkon perinteisten liittymien ja liikenteen määrän väheneminen.

Tuloskehitys segmentteittäin

Milj. euroa	2008	2007	2006
Matkaviestintä			
Käyttökate	266	299	259
Käyttökateprosentti	29,0	30,5	27,9
Käyttökate ilman kertaeriä	269	300	263
Käyttökateprosentti ilman kertaeriä	29,3	30,7	28,3
Liikevoitto	151	195	162
Kiinteäverkko			
Käyttökate	209	206	181
Käyttökateprosentti	33,9	32,1	27,2
Käyttökate ilman kertaeriä	212	197	187
Käyttökateprosentti ilman kertaeriä	34,5	30,7	28,1
Liikevoitto	117	113	71
Konsernitoiminnot			
Käyttökate	-3	-6	-6
Liikevoitto	-4	-6	-7
Yhteensä			
Käyttökate	472	499	434
Käyttökateprosentti	31,8	31,8	28,6
Käyttökate ilman kertaeriä*	478	491	445
Käyttökateprosentti ilman kertaeriä	32,2	31,3	29,3
Liikevoitto	264	302	225

*2008: Uudelleenjärjestelykulut -7 miljoonaa euroa. 2007: Kiinteistöjen myyntivoitot 11 miljoonaa euroa ja uudelleenjärjestelykulut -3 miljoonaa euroa. 2006: Uudelleenjärjestelykulut -10 miljoonaa euroa.

Käyttökate ilman kertaeriä laski hieman, mutta käyttökateprosentti parani. Käyttökateprosentin paranemiseen vaikuttivat mm. matkaviestintäliiketoiminnan uudet palvelut ja liiketoiminnan tehostamistoimenpiteet. Myös matkaviestinnän yhdysliikenteen alentunut liikevaihto ja kustannukset paransivat kannattavuutta. Kiinteän verkon kannattavuusparannukseen vaikuttivat laajakaistaliittymien hinnannuutokset, laajakaistatarjonnasta luopuminen joillakin heikomminkin kannattavilla maantieteellisillä alueilla ja kustannustehokkuuden parantuminen.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -37 miljoonaa euroa (-17). Vuoden 2007 rahoitustuotot ja -kulut sisälsivät 13 miljoonaa euroa Comptelin osakkeiden myyntivoittoa. Kasvu edellistä vuodesta johtui pääosin kasvaneesta nettovelasta. Tuloslaskelman tuloverot olivat -51 miljoonaa euroa (-65).

Elisan tammi-joulukuun tulos verojen jälkeen oli 177 miljoonaa euroa (220). Konsernin tulos/osake oli 1,12 euroa (1,38). Konsernin oma pääoma/osake oli vuoden 2008 lopussa 5,61 euroa (6,53).

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

Rahoitusasema

Milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
Nettovelka	812	738	377
Nettovelka / käyttökate ¹⁾	1,7	1,5	0,9
Velkaantumisaste (gearing), %	92,8	71,3	28,7
Omavaraisuusaste, prosenttia	43,3	47,9	63,1

Milj. euroa	2008	2007	2006
Kassavirta investointien jälkeen	260	114	118

¹⁾ (korolliset velat-rahavarat) / (neljän edellisen vuosineljänneksen käyttökate ilman kertaluonteisia eriä)

Rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät vakaina. Käteisvaroja ja nostamattomia sitovia luottoja oli vuoden lopussa yhteensä 258 miljoonaa euroa, eikä ennen vuotta 2011 ole odotettavissa merkittäviä jälleenerahoitustarpeita.

Elisan nettovelka lisääntyi 738 miljoonasta eurosta 812 miljoonaan euroon, mikä johtui pääasiassa 285 miljoonan euron pääomanpalautuksen maksusta maaliskuussa 2008.

Kassavirta investointien jälkeen parani edellisvuoteen verrattuna huomattavasti ja oli 260 miljoonaa euroa (114) pääasiassa nettokäyttöpääoman muutoksen vuoksi.

Konsernirakenteen muutokset

Helmikuun lopussa Elisa osti 51 prosenttia Kuntokompassi Oy:stä. Tällä hankinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta Elisan tulokseen eikä taseeseen. Yhtiön uusi nimi on Excenta Oy.

Kesäkuussa Elisa osti 100 prosenttia Electur Oy:stä. Electurin ydintoimintoja ovat identiteettihallinta, kertakirjautuminen ja pääsynhallinta. Elisa kehittää yritysasiakkailleen uusia sähköisen liiketoiminnan ratkaisuja yhdistämällä Electurin tuotteita Elisan ICT-palveluihin.

Lokakuun lopussa Elisa osti Dialmedia Oy:n liiketoiminnan ja liitti sen Elisan kokonaan omistamaan tytäryhtiöön Lounet Call Center Oy:hyn, sekä osti 100 prosenttia Doneto Oy:stä. Molempien yhtiöiden liiketoiminta muodostuu contact center -palveluista.

Marraskuussa Elisa osti 100 prosenttia Telenor Oy:stä Telenor Sverige Ab:lta. Yhtiön uusi nimi on Elisa Links Oy. Elisa Links Oy:n liiketoiminta koostuu Telenor Oy:n yrityskaupan myötä Elisalle siirtyneistä asiakkaista, palveluista ja verkosta Suomessa.

Matkaviestintäliiketoiminta

Liittymämäärä	31.12.2008	31.12.2007
Kokonaisliittymämäärä	2 879 600	2 657 400
- Liittymät Suomessa	2 541 900	2 334 600
- Liittymät Virossa	337 700	322 800

Käyttäjakohtaiset tunnusluvut ¹⁾	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Keskimääräinen liikevaihto /liittymä, €/kk	26,3	30,1	26,4	30,0
Vaihtuvuus vuositasona, %	12,0	12,6	13,3	12,2
Lähtevät puhelut, min./liittymä/kk	213	217	218	218
Tekstiviestit, kpl/liittymä/kk	56	57	56	53
Muut kuin äänipalvelut/liikevaihto, %	20	19	20	19

Verkon käytön tunnusluvut ²⁾	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Lähtevät puhelut, miljoonaa min.	1 527	1 447	6 031	5 661
Tekstiviestit, miljoonaa kpl	434	407	1 615	1 550

¹⁾ Elisan palveluoperaattorit Suomessa (ei sisällä prepaid-liittymiä).

²⁾ Elisan verkko-operaattori Suomessa.

Elisan verkko-operaattorin liittymämäärä Suomessa kasvoi noin 207 400 liittymällä vuonna 2008. Kasvuun vaikutti merkittävästi 3G-palvelupakettien sekä mobiililaajakaista- ja prepaid-liittymien hyvä menestys. Liittymiä oli vuoden lopussa noin 2 541 900 kappaletta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä liittymämäärä kasvoi Suomessa noin 54 200 liittymällä. Vuonna 2008 Virossa liittymämäärä kasvoi 14 900 liittymällä, mutta viimeisen neljänneksen aikana se pieneni 4 600 liittymällä.

Vuonna 2008 Elisan oman palveluoperaattorin soitettujen puheluminuuttien määrä liittymää kohden oli suunnilleen edellisen vuoden tasolla ja lähetettyjen tekstiviestien määrä nousi noin 6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Elisan palveluoperaattorin liittymämäärän kasvusta johtuen verkon kokonaispuheluminuuttien määrä kasvoi 7 prosenttia ja tekstiviestit 4 prosenttia.

Matkaviestinnän liikevaihto pieneni 6 prosenttia, mikä johtui lähinnä alentuneista yhdysliikennemaksuista sekä Suomessa että Virossa, ja laitekaupan vähenemisestä. Liittymäkohtainen liikevaihto laski edellisestä vuodesta 12 prosenttia, mikä johtui vuoden alusta saakka voimassa olleista alhaisemmista yhdysliikennemaksuista ja syyskuussa 2007 laskeneista roaming-maksuista. Myös mobiililaajakaistaliittymien lisäys vaikutti liittymäkohtaiseen liikevaihtoon negatiivisesti.

Elisa laski toukokuussa 2008 matkaviestinnän data roaming-hintojaan noin 30–50 prosenttia. Hinnanalennus koskee Internet-, MMS- ja WAP-yhteyksiä.

Elisa sopi muiden suomalaisten matkaviestintäoperaattoreiden kanssa uusista yhdysliikennemaksuista ajalle 1.1.2009–30.11.2009. Uudet maksut perustuvat matkaviestintäoperaattoreiden 19.2.2007 tekemään sopimukseen. Sopimuksen mukaan operaattoreiden yhdysliikennemaksut yhdenmukaistetaan asteittain vuosina 2007–2009, ja maksut ovat samat alkaen 1.12.2009.

Elisan matkaviestintäverkon yhdysliikennemaksu ajalle 1.1.2009–30.11.2009 on 4,9 senttiä minuutilta ja vuonna 2008 maksu oli 5,1 senttiä minuutilta. Matkaviestintäoperaattoreiden 1.12.2009 voimaan tulevasta yhtäläisestä yhdysliikennemaksusta sovitaan erikseen myöhemmin.

Suomalaisista noin 80 prosenttia yli 250 paikkakunnalla oli vuoden 2008 lopussa Elisan 3G-palveluiden piirissä. UMTS900-tekniikka mahdollistaa 3G-verkon rakentamisen myös haja-asutusalueille kustannustehokkaammin. Tämä tekniikka tuo 3G-palvelut lähivuosina koko Suomeen. Vuoden 2008 aikana Elisan 3G-verkon nopeus kasvoi. Suurin osa verkosta käyttää maksimissaan 5 Mbit/s siirtonopeutta. Jatkossa mobiililaajakaistan avulla etätyöskentely on mahdollista lähes koko Suomessa.

Yhdysliikennehintojen alentaminen marraskuussa 2007 ja heinäkuussa 2008 pienensi Elisan Viron tytäryhtiön liikevaihtoa. Näillä muutoksilla ei ollut oleellista vaikutusta tulokseen, koska yhdysliikennekustannukset laskivat vastaavasti. Liikevaihto laski 98,5 miljoonaan euroon (113,1), käyttökate nousi 36,7 miljoonaan euroon (36,2)

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

ja liikevoitto 25,8 miljoonaa euroon (25,2). Liittymämäärä oli vuoden 2008 lopussa 337 700 (322 800).

Kiinteän verkon liiketoiminta

Liittymämäärä	31.12.2008	31.12.2007
Laajakaistaliittymät	501 500	521 800
ISDN-kanavat	54 400	70 800
Kaapelitelevisioliittymät	244 200	237 100
Analogiset ja muut liittymät	447 700	471 500
Kokonaisliittymämäärä	1 247 800	1 301 300

Elisan kiinteiden laajakaistaliittymien määrä väheni läpi vuoden 2008 ja laski noin 20 300 liittymällä eli 4 prosentilla edellisvuodesta. Tämä johtui pääasiassa laajakaistatarjonnasta luopumisesta joillakin heikommin kannattavilla maantieteellisillä alueilla sekä kiinteiden laajakaistaliittymien poismyynnistä oman verkkoalueen ulkopuolella. Elisa myi 6 500 laajakaistaliittymää Vaasan alueella Anvialle.

Perinteisten liittymien määrä jatkoi edelleen laskuaan puheen siirtymässä matkaviestintäverkkoon ja datan siirtyessä laajakaistaliittymiin.

Teleyritysten toisiltaan perimät tukkuhinnat alenivat 1.2.2008 noin kolmanneksen aiemmasta tasosta.

Elisa lanseerasi Saunalahti-brändin alla täydellisen Kotitotaali-kolmikantapalvelun, joka tarjoaa asiakkaille nopean laajakaistayhteyden, television ja kiinteän linjan puhelinpalvelut samalla kuukausimaksulla.

Cisco myönsi Elisalle Service Provider Partner of the Year -palkinnon. Elisa on Cison suurimpia kumppaneita Suomessa, ja se on sitoutunut kehittämään innovatiivisia viestintäratkaisuja yhdessä Cison kanssa.

Henkilöstö

Elisan palveluksessa oli vuonna 2008 keskimäärin 2 946 henkilöä (2007 keskimäärin 3 299 henkilöä ja 2006 keskimäärin 4 086 henkilöä). Henkilöstökulut olivat vuonna 2008 yhteensä 162 miljoonaa euroa (181 miljoonaa euroa vuonna 2007 ja 214 miljoonaa euroa vuonna 2006). Vuoden 2008 lopussa henkilömäärä oli 3 017 (3 015).

Henkilömäärä segmenteittäin

	31.12.2008	31.12.2007
Matkaviestintä	1 271	1 252
Kiinteä verkko	1 710	1 727
Konsernitoiminnot	36	36
Yhteensä	3 017	3 015

1.6.2008 Elisa ulkoisti osan Elisan kiinteän verkon suunnittelusta ja dokumentoinnista sekä materiaalitöistä Eltelille, Empowerille ja Relacomille. Järjestely koski 47 työntekijää.

Joulukuussa Elisan hallitus päätti uudesta Elisa-konsernin ylimmän johdon osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Ohjelman tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja ylimmän johdon tavoitteet yhtiön arvon lisäämiseksi, ylimmän johdon sitouttamiseksi yhtiöön sekä Elisan osakkeiden omistukseen perustuvan kilpailukykyisen palkitsemisohjelman tarjoamiseksi heille.

Ohjelma on suunnattu noin 50 henkilölle. Ohjelman perusteella maksettavat palkkiot vastaavat arvoltaan yhteensä enintään 2,2 miljoonaa Elisan osaketta (tähän sisältyy enintään 1,1 miljoonaa osaketta sekä rahana maksettava osuus).

Osana kannustinjärjestelmiä Elisalla on myös osakeoptio-ohjelma. 150:lle Elisa-konsernin avainhenkilölle jaettiin noin 500 000 kappaletta 2007A -optio-oikeutta. Nämä henkilöt eivät kuulu osakepohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin.

Elisalla on henkilöstörahoisto, johon kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka eivät ole muiden kannustinjärjestelmien piirissä. Vuoden 2008 tuloksen perusteella henkilöstörahoistoon ei siirretty varoja.

Investoinnit

Milj. euroa	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Investoinnit käyttöomaisuuteen, josta	64	69	184	206
- matkaviestintäliiketoiminta	38	28	103	91
- GSM-rahoitus sopimusten takaisinostot		2	2	2
- kiinteän verkon liiketoiminta	26	38	79	113
Osakkeet	2	1	15	12
- josta osakevaihdoilla hankittu				5
Yhteensä	66	70	199	218

Investointien pääasialliset kohteet olivat 3G-verkon laajennus sekä laajakaistaverkon nopeuksien ja kapasiteettien kasvattaminen.

Rahoitusjärjestelyt ja luokitukset

Voimassaolevat rahoitusjärjestelyt

Milj. euroa	Enimmäismäärä	Käytössä 31.12.2008
Komittoidut luottolimitit	300	75
Yritystodistusohjelma ¹⁾	250	55,6
EMTN-ohjelma ²⁾	1 000	636

¹⁾ Ohjelma ei ole komittoitu

²⁾ Eurooppalainen joukkovelkakirjaohjelma, ei komittoitu

Pitkien lainojen luokitukset

Luokittaja	Luokitus	Luokituksen näkymä
Moody's Investor Services	Baa2	Vakaa
Standard & Poor's	BBB	Vakaa

Osake

	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Osakkeiden pörssivaihdon kehitys				
Vaihdetut osakkeet, miljoonaa	76,1	73,0	338,8	316,0
Vaihto, miljoonaa euroa	881,4	1 536,2	5 041,1	6 737,0
% osakkeista	45,8	43,9	217,7	199,7

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

Osakkeet ja markkina-arvot	31.12.2008	31.12.2007
Osakkeita yhteensä	166 307 586	166 307 586
Omat osakkeet	10 688 629	8 049 976
Ulkona olevat osakkeet	155 618 957	158 257 610
Päätöskurssi, euroa	12,30	21,00
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	1 914	3 323
Omien osakkeiden rahasto, %	6,43	4,8

Elisan kokonaisosakemäärä oli vuoden lopussa 166 307 586 (166 066 016) kappaletta, jotka kaikki ovat samanlaisia. Osakkeiden päätöskurssi oli 12,30 euroa (21,00), laskua 41,4 prosenttia. Elisan ulkona olevien osakkeiden markkina-arvo oli vuoden lopussa 1 914 miljoonaa euroa (3 323).

Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti Elisa siirsi 361 347 yhtiön omaa osaketta vuoden 2006 kannustinohjelman kuuluville henkilöille 2.5.2008.

Elisa vastaanotti elokuussa 2008 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälän mukaisen ilmoituksen DNA Oy:ltä, Lännen Puhelin Oy:ltä, Oulun Puhelin Holding Oy:ltä, Kuopion Puhelin Sijoitus Oy:ltä ja PHP Liiketoiminta Oy:ltä. Ilmoituksen mukaan ilmoittajilla oli yhteensä yli kahdeskymmenesosan (5 prosenttia) osuus Elisan osake- ja äänimäärästä. Yhtiöt voivat käyttää äänivaltaansa yhteisestä sopimuksesta.

Elisa vastaanotti lokakuussa 2008 seuraavat kolme ilmoitusta: 1. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman omistusosuus Elisan osakkeista ja äänimäärästä ylittää 10 prosenttia. 2. Novator Finland Oy:n omistusosuus Elisan osakkeista on laskenut alle kahdeskymmenesosaan (5 %), nollaan (0 %). 3. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman omistusosuus Elisan osakkeista ja äänimäärästä ylittää 15 prosenttia.

Elisa vastaanotti joulukuussa 2008 kaksi ilmoitusta, joiden mukaan Keskinäinen Työeläkeyhtiö Varma on myynyt 16 000 000 Elisan osaketta Suomen valtiolle ja näiden omistusosuus Elisasta on laskenut alle 10 prosenttiin Elisan osakkeista ja äänimäärästä, ja valtion omistusosuus oli 9,62 prosenttia Elisan osakkeista ja äänimäärästä.

Hallituksen 18.12.2007 tekemän päätöksen perusteella Elisa-konsernin avainhenkilöille jaettiin noin 500 000 kappaletta 2007A -optio-oikeutta. Optioiden lunastushinta on 19,04 euroa.

Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin ja suuruusluokittain sekä suurimmat osakkeenomistajat on esitetty tilinpäätöksen osassa ”Osakkeet ja osakkeenomistajat”.

Elisan osakkeenomistajat, joilla on yli 5 prosentin omistusosuus	Prosenttia osakkeista ja äänimäärästä
Suomen valtio	9,62
Elisa	6,43
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	6,10

Tutkimus ja kehitys

Konsernissa käytettiin vuonna 2008 tutkimus- ja kehittämistoimintaan 11 miljoonaa euroa, josta 2,5 miljoonaa euroa on aktivoitu (8 milj. euroa 2007 ja 6 milj. euroa 2006), mikä vastaa 0,7:ää prosenttia liikevaihdosta (0,5 prosenttia 2007 ja 0,4 prosenttia 2006). Yritysrakenteen muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa.

Elisan yhtiökokous ja osakkeenomistajat

Elisan yhtiökokous päätti 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osakkeenomistajille maksetaan pääomanpalautuksena 1,80 euroa osakkeelta yhtiökokouksen hyväksymän taseen 31.12.2007 perusteella.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen kyseiseltä tilikaudelta. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus vuodelta 2007.

Yhtiön hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kuusi (6), ja siihen valittiin uudelleen Risto Siilasmaa ja Ossi Virolainen sekä uusina jäseninä Tomas Otto Hansson (johtaja, Novator), Orri Hauksson (johtaja, Novator Finland), Pertti Korhonen (toimitusjohtaja, Elektrobitt Corporation) sekä Eira Palin-Lehtinen (ent. johtaja, Nordea Pankki).

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, päävastuullinen tilintarkastaja Pekka Pajamo, KHT.

Hallituksen valtuudet

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan hallitukselle annetaan valtuudet päättää vapaasta pääomasta tehtävästä varojen jaosta korkeintaan 250 000 000 euroon saakka. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun saakka.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jolla hallitus valtuutetaan päättämään osakeannista ja erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus on voimassa 31.3.2010 saakka. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeelle korkeintaan 50,0 miljoonaa yrityksen osaketta. 2.5.2008 oli laskettu liikkeelle yhteensä 361 347 osaketta.

Yhtiökokous päätti valtuutuksesta omien osakkeiden hankkimiseen. Valtuutuksen nojalla voidaan hankkia enintään 15 000 000 omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 31.8.2009 saakka.

Elisan 1.8.2008 ilmoittamat osakkeiden takaisinostot saatiin päätökseen 16.9.2008. Elisa osti 8.8-16.9.2008 NASDAQ OMX Helsingissä 3 000 000 omaa osaketta. Keskihinta osakkeelta oli 14,43 euroa, ja ostohinta yhteensä oli noin 43 miljoonaa euroa. Ostojen jälkeen Elisa omistaa 10 688 629 omaa osaketta.

Elisan ylimääräinen yhtiökokous 21.1.2008

Novator Finland Oy:n pyynnöstä 22.11.2007 koolle kutsuttu Elisan ylimääräinen yhtiökokous päätti 21.1.2008 hylätä Novator Finland Oy:n esityksen mukaisen ehdotuksen vapauttaa Elisan hallituksen jäsenet tehtävistään.

Merkittävät oikeudelliset asiat

TeliaSoneran korvausvaatimus hintaeron vuoksi saadusta kohtuuttomasta lisätuotosta, joka johtui TeliaSoneran omasta tietoliikenteen koodausvirheestä, on noin 4 miljoonaa euroa. Asia ratkaistaan välimiesmenettelyssä. Elisa on kiistänyt TeliaSoneran korvausvaatimuksen kokonaisuudessaan.

Elisan laskutus- ja asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönottoa ja ylläpitoa koskeva Elisan ja IBM:n välinen erimielisyys on välimiesmenettelyssä.

Helsingin käräjäoikeus antoi 31.10.2007 päätöksen oikeudenkäynnissä, joka koski Jippii Group Oy:n pörssitiedottamista vuonna 2001. Päätöksessä yhtiölle ei tuomittu yhteisöosakkoa tai menettämisseuraamusta. Syyttäjä on valittanut päätöksestä ja vaatii 800 000 euron yhteisöosakkoa ja 215 000 euron menettämisseuraamusta.

Viron viestintäasioista vastaava viranomainen on antanut vuonna 2007 päätöksen yhdysliikennekorvausten tasosta. Elisa on valittanut

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

tästä päätöksestä, ja prosessi on yhä vireillä. Elion Ettevöt AS on esittänyt noin 2 miljoonan euron vaatimuksen liikaa perittyjen maksujen palauttamisesta. Elisa kiistää korvausvaatimuksen.

Kilpailuvirasto selvittää Elisan laajakaistahinnoittelua.

Elisan toimintaan liittyvät oleelliset riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on osa Elisan sisäistä valvontajärjestelmää, jonka avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan. Yritys luokittelee riskit strategisiin, operatiivisiin ja vakuutettavissa oleviin riskeihin sekä rahoitusriskeihin.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Telekommunikaatio toimiala on erityisen kilpailtu Elisan päämarkkina-alueilla, mikä voi vaikuttaa Elisan liiketoimintaan. Telekommunikaatioala on voimakkaasti säännelty. Elisaa ja sen liiketoimintaa valvovat ja säätelevät useat viranomaistahot. Nämä tahot mm. säätelevät joidenkin Elisan tuotteiden ja palvelujen hintatasoja.

Tietoliikennetoiminnan nopealla teknologisella kehityksellä voi olla merkittäviä vaikutuksia Elisan liiketoimintaan.

Elisan päämarkkina-alue on Suomi, jossa matkapuhelien määrä asukasta kohden on yksi maailman suurimmista, joten liittymien kasvu on rajallista. Lisäksi Elisan kiinteän verkon puhelinliikenteen volyyymi on vähentynyt viime vuosina. Nämä tekijät voivat rajoittaa kasvumahdollisuuksia.

Taloudellisen ympäristön heikkeneminen voi vaikuttaa Elisan palveluiden ja tuotteiden kysyntään ja sitä kautta kasvunäkymiin. Televiestintäpalveluiden kysynnän odotetaan kuitenkin jatkuvan hyvänä myös mahdollisen laskusuhdanteen aikana.

Vahinkoriskit

Yhtiön toiminta on olennaisilta osin katettu vakuutuksin onnettomuiksista aiheutuvien vahinkojen ja keskeytymisten varalta. Vahinkoriskeihin sisältyvät myös oikeudenkäynnit ja kanteet.

Rahoitusriskit

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi käytetään korkojohdannaisia.

Elisa-konsernin kassavirroista valtaosa on euromääräistä, joten valuuttariski on vähäinen. Elisan Viron liiketoiminta, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on noin 7 prosenttia, on Viron kruunun määräistä.

Likviditeettiriskien hallinnan tavoitteena on konsernin rahoituksen varmentaminen kaikissa tilanteissa. Konsernin likvidien varojen, nostamattomien sidottujen luottolimiittien ja rahoitusinvestointien määrä oli vuoden 2008 lopussa 258 miljoonaa euroa (317).

Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Liiketoimintayksiköt vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä suuren asiakaskannan ansiosta.

Elisa antoi vastapuoliriskin suojaamisen yhteydessä takauksen luottojohdannaisportfoliolle (CDO), jonka enimmäismäärä on 60 miljoonaa dollaria. Takauksen riski on rahoitusmarkkinoiden muutoksen vuoksi lisääntynyt. Luottojohdannaisen luottoluokitus on heikentynyt

nyt Aa3-tasosta tasolle B1. Takaus on voimassa 15.12.2012 saakka. Maksimitakausvastuu vuosille 2010 on noin 0,5 miljoonaa dollaria, vuodelle 2011 noin 33 miljoonaa dollaria ja vuodelle 2012 noin 26,5 miljoonaa dollaria.

Viimeaikainen epävarmuus rahoitusmarkkinoilla on vahingoittanut pankkitoimialaa, ja pankkien mahdollisuudet rahoittaa yrityksiä ovat heikentyneet. Myös pääomamarkkinat ovat osittain menettäneet toimintakykynsä. Elisalla on kuitenkin käteisvaroja, sidottuja luottojärjestelyjä ja jatkuva kassavirta, jotka riittävät kattamaan ennakoitavissa olevat rahoitustarpeet.

Ympäristöasiat

Elisa toteuttaa korkealaatuisia ja ympäristöystävällisiä tietoliikennepalveluja. Palveluja hyödyntämällä vähennetään ihmisten ja tavaroiden liikuttamisen tarvetta ja siten vähennetään liikennettä.

Elisa seuraa toimintojensa ympäristövaikutuksia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan niiden ympäristöystävällisyyttä. Ympäristöasiat huomioidaan yhtenä tekijänä Elisan tavara- ja palvelutoimittajia sekä alihankkijoita koskevilla päätöksissä. Henkilöstön ympäristöasioiden tietoutta lisätään jatkuvasti myös avoimella tiedotuksella ympäristövaikutuksista.

Elisan ympäristöryhmä keräsi ympäristön kuormitustietoja (energian ja veden kulutustiedot, polttoaineiden käyttö, jätteet), seurasi ympäristölainsäädännön ja muuta kehitystä sekä lisäsi henkilöstön ympäristötietoutta ohjeistamalla niitä toimintoja, jotka vaikuttavat ympäristön kuormittamiseen.

Vuoden 2008 keskeisiä hankkeita olivat standardisoidun ympäristöjärjestelmän suunnittelun jatkaminen, ympäristökuormitustietojen raportointijärjestelmän edelleen kehittäminen, jätteiden lajittelun parantaminen sekä tuotantojäteprosessien kehittäminen.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Elisan tytäryhtiö Tampereen Tietoverkko Oy (TTV) ulkoisti koko henkilöstönsä (19 henkilöä) Elisan palvelukseen liikkeenluovutuksella 1.2.2009 lähtien. Jatkossa TTV ostaa kaikki liiketoimintapalvelut Elisalta. TTV hoitaa omat asiakkaansa ja kumppanuutensa. Elisa omistaa noin 63 prosenttia ja Alma Media noin 35 prosenttia TTV:stä.

Näkymät vuodelle 2009

Vallitseva taloudellinen tilanne ja rahoitusmarkkinoiden vaikeudet luovat epävarmuutta vuoden 2009 näkymiin. Kilpailutilanne Suomen televiestintämarkkinoilla jatkuu haasteellisena.

Heikentynyt taloudellinen tilanne on toistaiseksi vain vähän vaikuttanut Elisan liiketoimintaan. Elisa ei ole kuitenkaan immuuni heikenevälle taloustilanteelle. Tässä tilanteessa on haasteellista arvioida taloudellisen tilanteen kehitystä ja sen vaikutuksia Elisan liiketoimintaan.

Liikevaihdon arvioidaan olevan edellisen vuoden tasolla tai hieman alempi. Matkaviestinnän ja laajakaistatuotteiden käyttö jatkaa kasvuaan. Päätelaitteiden kaupan määrän väheneminen ja myynti joissain asiakassegmenteissä saattaa vähentyä. Kertaluonteisista eristä puhdistetun käyttökatteen arvioidaan myös olevan vuoden 2008 tasolla tai hieman alempi. Elisa jatkaa päättäväisesti palveluidensa kysynnän aktivoimista ja tuottavuuden parantamista. Käyttöomaisuusinvestointeja kontrolloidaan aktiivisesti niin, että ne ovat korkeintaan 12 prosenttia liikevaihdosta. Käyttöomaisuusinvestoin-

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

teja voidaan myös vähentää selvästi, mikäli yleinen taloudellinen tilanne heikkenee edelleen.

Pitkäaikaista kasvua ja tuottavuutta tukevia seikkoja ovat 3G-markkinoiden kasvu ja tehokkuutta parantavat toimenpiteet, jotka etenevät suunnitelmien mukaisesti. Rahoitusasema ja likviditeetti ovat vakaat. Merkittäviä jälleenrahoitustarpeita ei ole odotettavissa ennen vuotta 2011.

Osinko

Elisan voitonjakopolitiikan mukaan varsinainen voitonjako on 40–60 prosenttia tilikauden tuloksesta. Voitonjakoon kuuluvat osingonmaksu, pääomanpalautus ja omien osakkeiden osto.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle varsinaiseksi osingoksi 0,60 euroa osakkeelta. Osingonmaksu vastaa 53 prosenttia tilikauden tuloksesta.

Oikeus yhtiökokouksen päättämään varojen jakamiseen on osakkeenomistajalla, joka on 23.3.2009 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon. Hallitus ehdottaa maksupäiväksi 31.3.2009. Tilikauden voitto lisätään kertyneisiin voittovaroihin.

Hallitus päätti myös ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus 15 miljoonan oman osakkeen hankintaan, mikä vastaa 9 prosenttia osakekannasta.

Hallitus päätti myös ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus varojen jakamiseen kertyneiden voittovarojen tililtä tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta korkeintaan 150 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat vuoden lopussa olivat 406 miljoonaa euroa.

HALLITUS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	2008	2007
Liikevaihto	4	1 485,0	1 568,4
Liiketoiminnan muut tuotot	5	6,5	21,0
Materiaalit ja palvelut	6	-652,4	-707,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-162,5	-181,2
Liiketoiminnan muut kulut		-205,0	-201,8
Käyttökate		471,6	499,4
Poistot	9	-207,1	-197,4
Liikevoitto		264,5	302,0
Rahoitustuotot	11	17,1	27,9
Rahoituskulut	11	-54,0	-44,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,0	0,0
Voitto ennen veroja		227,6	285,2
Tuloverot	12	-50,6	-64,9
Tilikauden voitto		177,0	220,3
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		176,3	219,8
Vähemmistölle		0,7	0,5
		177,0	220,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa/osake):			
Laimentamaton		1,12	1,38
Laimennettu		1,12	1,38
Ulkona olevia osakkeita keskimäärin (1 000 osaketta):			
Laimentamaton		157 450	159 417
Laimennettu		157 450	159 417

Konsernin tase

Milj. euroa	Liite	31.12.2008	31.12.2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	630,5	637,3
Liikearvo	15	778,6	773,6
Muut aineettomat hyödykkeet	15	177,5	194,5
Osudet osakkuusyryyksissä	16	0,1	0,1
Myytavissä olevat sijoitukset	18	29,0	30,9
Saamiset	19	12,4	7,3
Laskennalliset verosaamiset	20	28,3	31,7
		1 656,4	1 675,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	21	21,7	28,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22	318,9	454,6
Tuloverosaamiset		0,5	0,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	23		2,7
Rahavarat	24	33,0	14,2
		374,1	500,2
VARAT YHTEENSÄ		2 030,5	2 175,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		83,0	83,0
Omat osakkeet		-202,0	-165,8
Vararahasto		3,4	3,4
Käyvän arvon rahasto		9,1	19,5
Muut rahastot		381,0	381,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250,8	535,7
Kertyneet voittovarot		348,1	176,6
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	26	873,4	1 033,4
Vähemmistön osuus		1,6	2,0
Oma pääoma yhteensä		875,0	1 035,4
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	30,9	34,9
Eläkeveloitteet	28	1,3	2,1
Varaukset	29	4,3	5,2
Korolliset velat	30	672,3	627,3
Muut velat	31	14,0	24,6
		722,8	694,1
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	31	255,5	303,2
Tuloverovelat		3,4	10,8
Varaukset	29	1,5	4,1
Korolliset velat	30	172,3	128,0
		432,7	446,1
Velat yhteensä		1 155,5	1 140,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 030,5	2 175,6

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja		227,6	285,2
Oikaisut			
Poistot	9	205,8	197,4
Rahoitustuotot ja -kulut		36,9	16,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		-0,7	-14,7
Osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot			-0,1
Varausten muutos tuloslaskelmassa		-4,3	0,5
Muut oikaisut		0,2	1,1
		237,9	201,0
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		132,5	-116,0
Vaihto-omaisuuden muutos		6,7	10,0
Osto- ja muiden velkojen muutos		-56,2	6,5
		83,0	-99,5
Saadut osingot		1,0	1,2
Saadut korot		9,8	6,8
Maksetut korot		-49,6	-26,9
Maksetut verot		-59,5	-82,2
Liiketoiminnan nettorahavirta		450,2	285,6
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-2,9	-4,2
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin		-179,2	-203,7
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin		-8,7	-2,0
Osakkuusyritysten myynti		0,1	0,3
Käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		0,6	23,8
Myytävissä olevien sijoitusten myynti		0,1	14,1
Investointien nettorahavirta		-190,0	-171,7
Rahoituksen rahavirrat			
Omien osakkeiden hankinta	26	-43,3	-85,6
Omien osakkeiden myynti			1,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)		80,0	350,0
Pitkäaikaisten lainojen maksut (-)		-30,0	-44,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		38,6	67,0
Rahoitusleasingvelkojen maksut (-)		-4,0	-6,7
Maksetut osingot ja pääoman palautukset		-285,4	-401,4
Rahoituksen nettorahavirta		-244,1	-119,2
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		16,1	-5,3
Rahavarat tilikauden lopussa	24	33,0	16,9

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muut rahastot	Sijoitetun oman pääoman rahasto	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2007	83,0	530,4	-81,3	422,1		353,4	1 307,6	4,7	1 312,3
Ylikurssirahaston alentaminen ja siirto		-530,4			530,4				
Myytävissä olevat sijoitukset				-18,2			-18,2		-18,2
Muut muutokset						1,6	1,6		1,6
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät		-530,4		-18,2	530,4	1,6	-16,6		-16,6
Tilikauden voitto						219,8	219,8	0,5	220,3
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut		-530,4		-18,2	530,4	221,4	203,2	0,5	203,7
Tytäryritysten hankinnat					5,3	-0,8	4,5	-2,8	1,7
Osingonjako						-401,7	-401,7	-0,4	-402,1
Omien osakkeiden hankinta			-85,6				-85,6		-85,6
Omien osakkeiden myynti			1,1			0,4	1,5		1,5
Osakepalkitseminen						3,9	3,9		3,9
Oma pääoma 31.12.2007	83,0		-165,8	403,9	535,7	176,6	1 033,4	2,0	1 035,4
Oma pääoma 1.1.2008	83,0		-165,8	403,9	535,7	176,6	1 033,4	2,0	1 035,4
Myytävissä olevat sijoitukset				-10,4			-10,4		-10,4
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät				-10,4			-10,4		-10,4
Tilikauden voitto						176,3	176,3	0,7	177,0
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut				-10,4		176,3	165,9	0,7	166,6
Pääoman palautus					-284,9		-284,9		-284,9
Osingonjako							0,0	-1,1	-1,1
Omien osakkeiden hankinta			-43,3				-43,3		-43,3
Osakepalkitseminen			7,1			-4,8	2,3		2,3
Oma pääoma 31.12.2008	83,0		-202,0	393,5	250,8	348,1	873,4	1,6	875,0

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yrityksen perustiedot

Elisa-konserni harjoittaa teletoimintaa tarjoten tietoliikenteen palveluja Suomessa ja valituilla kansainvälisillä markkina-alueilla. Konsernin emoyhtiö on Elisa Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Ratavartijankatu 5. Emoyhtiö Elisa Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1999 lähtien.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Elisa Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Ratavartijankatu 5, Helsinki tai Internet-osoitteesta www.elisa.fi.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Elisan konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni siirtyi raportoimaan kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti vuonna 2005.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, osakeperusteisia maksuja sekä johdannaisia. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

1.1.2008 alkaen ei ole tullut sovellettavaksi uusia standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Käytetyt arviot ja oletukset perustuvat tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Arviot ja oletukset liittyvät erityisesti aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisiin pitoaikoihin ja arvonalentumistestauksiin.

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Elisa Oyj:n sekä ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50%:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä alkaen. Vastaavasti myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen asti.

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista omana eräänään taseen omassa pääomassa.

Vähemmistöosuuden hankintaan sovelletaan IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämisen -standardin periaatetta.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20% yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää osuuden osakkuusyhtiössä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osakkuusyrietykset yhdistellään siitä lähtien, kun yrityksestä on tullut osakkuusyrietykset. Vastaavasti myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät yhdistellään suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen. Elisa soveltaa menetelmää keskinäisten kiinteistöyhtiöiden yhdistelyyn.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen ja ei-monetaariset erät tapahtumapäivän kurssiin pl. käypiin arvoihin arvostetut erät, jotka on muunnettu käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi kauden painotettua keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihto sisältää liiketoiminnan tavanomaiset myyntituotot vähennettynä myyntiin liittyvillä veroilla ja myönnettyillä alennuksilla. Myynti tuloutetaan, kun palvelu tuotetaan asiakkaalle tai kun tavaran omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun on todennäköistä, että taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja tuotot sekä liiketoimeen liittyvät menot on luotettavasti määritettävissä.

Konsernin liikevaihto koostuu pääasiallisesti puhe- ja dataliikenne- ja palveluista, kausi-, avaus- ja ylläpitomaksuista sekä laitemyyntituotoista. Myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu joko toteutuneiden liikennemäärien tai sopimuksen voimassaolon perusteella. Avausmaksut kirjataan kytkentähetkellä. Etukäteen maksettujen

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

matkapuhelinten puhelukorttien myynti tuloutetaan korttien arvioidun käytön mukaisesti. Asiakkaalta veloitetuista ulkopuolisen sisäl-
töpalvelun tarjoajan palvelumaksuja ei kirjata tuottoihin.

Palvelusopimukseen voi kuulua tuotteen ja palvelun tai käyttö-
oikeuden toimittaminen tai suorittaminen (palvelupaketti). Laitteen
osuus kirjataan palvelusta erillään.

Yritysassiakkaiden pitkäaikaiset monipuolisia viestintäpalveluja
sisältävät palvelusopimukset tuloutetaan sopimuksen kestoajana.
Yleensä asiakkaalla ei ole oikeutta lunastaa laitteita palvelusopi-
muksen päättyessä.

Kanta-asiakasohjelmien puitteissa asiakkaat ovat oikeutettuja
saamaan tiettyjä alennuksia Elisan tuottamista palveluista ja tuot-
teista. Asiakkaiden ansaitsemat alennukset kohdistetaan tuottojen
vähennykseksi.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehitysmenot
kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutet-
tavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan
saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehi-
tysmenot kirjataan vuosikuluksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittä-
mismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon
perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Kauden verot las-
ketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan mukaan
ja sitä oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjan-
pitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot
syntyvät käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, poistoerosta
ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.
Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumi-
sista ei kirjata laskennallista veroa. Tytäryritysten jakamattomista
voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei
todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.
Laskennallista veroa ei kirjata niiden osakkeiden arvostuserosta,
joiden myyntivoitosta ei suoriteta veroa.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin
on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa,
jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinko-
tuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Ennen 1.1.2004 hankittujen tytäryhtiöiden hankintamenon oman
pääoman ylittävä osa, jota ei ole kohdistettu hankituille omaisuus-
erille, esitetään liikearvona. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden
liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilin-
päätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n
mukaisena oletushankintamenona. 1.1.2004 jälkeen tehtyihin hankin-

toihin sovelletaan IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia.
Hankittavan yrityksen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset
velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvo on
määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä
olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan vuosittain
arvonalentumisen varalta. Testausta varten liikearvot on kohdis-
tettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat Saunalahti,
Matkaviestintä ja Kiinteä verkko. Saunalahti RTY (rahavirtaa tuottava
yksikkö) sisältää Saunalahden asiakkaille tarjottavat matkavies-
tintä- ja kiinteän verkon palvelut. Matkaviestintä RTY sisältää Elisan
kuluttaja-, yritys- ja operaattoriasiakkaille tarjottavia matkavies-
tintäverkon puhe- ja datapalveluja. Kiinteän verkon RTY sisältää
Elisan kuluttaja-, yritys- ja operaattoriasiakkaille tarjottavia kiinteän
verkon puhe- ja datapalveluja. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen
hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödykkeen merkityksen taseeseen vain, jos on todennäköistä,
että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty
koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritet-
tävässä luotettavasti. Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin
toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden
vaikutuksesta konsernille koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli
alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot
kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Liiketoiminnan hankinnan yhteydessä aineettomat hyödykkeet
(kuten asiakaskanta ja tuotemerkki) arvostetaan käypään arvoon.
Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankin-
tamenuon ja poistetaan tasapoistoina arvioituna taloudellisen
vaikutusaikanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakaskanta	5 vuotta
Tuotemerkki	10 vuotta
Kehittämismenot	3 vuotta
IT-ohjelmat	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen alku-
peräiseen hankintamenuon. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
arvostetaan taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä
poistoilla ja arvonalentumisilla. Poistot lasketaan taloudellisen vaiku-
tusajan perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenuosta.
Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan
tilinpäätöksessä ja oikaistaan tarvittaessa.

Myöhemmin syntyvät menot, kuten uudistus- ja perusparannus-
hankkeiden menot, aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että
taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi.
Tavanomaiset korjaus-, huolto- ja kunnossapitomenot kirjataan
kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Rakennusaikaisia korkoja
ei aktivoida aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10–25 vuotta
Televerkko (johto, runko, alue, liityntä, kaapeli-tv)	8–15 vuotta
Keskukset ja keskittimet (kiinteä ja mobiili core)	6–10 vuotta
Verkon ja keskusten laitteet	3–8 vuotta
Telepäätelaitteet (asiakkaille vuokratut)	2–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, kuten valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähenykseksi. Avustukset tuloutetaan pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset ym. merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin silloin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenoon, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenoa.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konserni menettää sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt riskit ja tuotot merkittävilta osin konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin ja tällaisiksi luokitellaan rahamarkkinarahastot sekä yritystodistukset. Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin koostuvat rahastoista, joiden sijoituskohteita ovat korkealuokkaiset Euroopan talousalueella toimivien yritysten ja julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat euromääräiset korkoa tuottavat arvopaperit. Yritystodistukset ovat hyvän luottokelpoisuuden omaavien suomalaisyritysten liikkeeseenlaskemia velkasitoumuksia. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen rahoitusvaroiksi tai -veloiksi ja arvostetaan hankintameno. Avoimna olevat johdannaiset arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja niiden tulosvaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Johdannaisten käypänä arvona käytetään noteerattuja markkinahintoja tai jos niitä ei ole saatavilla arvo lasketaan käyttäen hyväksi yleisesti käytössä olevia arvostusmenetelmiä. Elisa-konserni ei ole käyttänyt suojauslaskentaa.

Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne on luokiteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin: viimeksi mainittuun, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa. Ryhmään luokitellaan lainasaamisten ohella myynti- ja muut saamiset. Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen laskutuksen määräisenä. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun maksusuoritus on viivästynyt yli 90 päivää tai kun myyntisaaminen on todettu lopullisesti menetetyksi. Siltä osin, kun myyntisaamia myydään, arvonalentumistappio pienenee.

Myytavissä olevat sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Osakesijoitukset, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuus- ja keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin, luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi ja arvostetaan lähtökohtaisesti käypään arvoon. Arvopaperit, joiden arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Käypään arvoon kirjattujen osakkeiden arvo on määritetty joko perustuen vertailukelpoisten yritysten arvoon, diskontatun kassavirran menetelmään tai osakkeilla tehtyihin transaktioihin. Osakkeiden käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan. Kun sijoitus myydään, käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen hankintamenoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Arvonalentumiset

Elisa arvioi tilinpäätöshetkellä, onko olemassa viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirta, jotka diskontataan nykyarvoon. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

tasasuhteisesti. Arvon alentumistappio perutaan, jos on viitteitä, että olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvon alentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin on alun perin alaskirjattu. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden arvostamisessa käytetään painotettua keskihintaa.

Omat osakkeet

Emoyhtiön omistamat Elisa Oyj:n osakkeet (omat osakkeet) esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aiempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva velvoite (oikeudellinen tai tosiasiallinen), jonka toteutumista pidetään todennäköisenä ja määrä on luotettavasti arvioitavissa. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja tiedotanut asiasta.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa järjestelyssä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työssäoloajan aikana siltä osin kuin se ylittää 10 % järjestelyn etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Tulospalkkiojärjestelmä ja henkilöstörahasto

Konsernin henkilöstö on joko tulos- tai provisiopohjaisen palkkiojärjestelmän piirissä. Lisäksi Elisalla on henkilöstörahasto. Tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston kulut kirjataan suori-teperiaatteen mukaan perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan toteuma-arvioon.

Osakeperusteinen palkitseminen

Elisalla on käytössä osakepohjainen kannustinjärjestelmä, jonka tavoitteena on sitouttaa ylin johto kehittämään yhtiön arvoa pit-

käjänteisesti. Mahdollinen palkkio perustuu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Osakepalkkiojärjestelmä arvostetaan myöntämishetkellä käypään arvoon ja jaksotetaan etuuden syntymisjaksolle. Osakkeina suoritettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä suoritettava osuus velaksi. Elisa arvioi osakkeiden toteutuvaa määrää tilinpäätöshetken kurssitason perusteella. Järjestelmän jäljellä olevan ansaitsemisjakson tuotto arvioidaan ns. CAP-mallia hyväksi käyttäen. Mikäli oletus toteutuvasta osakemäärästä muuttuu, tehdään oikaisu tulosvaikutteisesti. Käteisenä suoritettavan osuuden käypää arvoa arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä ansaintajakson päättymiseen asti. Järjestelmään liittyviä luovutusrajoituksia ei huomioida käyvän arvon määrittämisessä eikä kulukirjauksissa. Järjestelmään ei sisälly muita ei-markkinaperusteisia ehtoja.

Osakeoptiot

Elisan hallitus teki 18.12.2007 päätöksen optio-oikeuksien myöntämisestä konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n täysin omistamalle tytäryhtiölle. Optioiden myöntämishetki oli tammikuussa 2008. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä myöntämishetken ja käyttämisoikeuden alkamisen väliselle ajanjaksolle. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Optioiden käypä arvo määritetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallin perusteella. Arviot lopullisesta optioiden määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja näiden arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiseen liittyvät riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon sekä velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet kirjataan korollisiin velkoihin. Yritys on siirtynyt soveltamaan IFRIC 4 Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen -tulkintaa vuoden 2004 IFRS-vertailutietojen laadinnasta alkaen.

Konserni on vuokrannut rahoitusleasingisopimuksilla lähinnä televerkkoa ja -tiloja sekä it-palvelimia.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät
Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvonalentumistestaus

Liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä tarvittaessa, kun viitteitä ilmenee. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerryttävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen edellyttää arvioiden ja olettamusten käyttämistä. Suurimmat epävarmuudet liittyvät ennakoituun liikevaihto- ja kannattavuustasoon, investointitarpeeseen sekä diskonttaus korkoon. Muutokset voivat johtaa arvonalentumistappioiden kirjaamiseen.

Osakepalkitsemisjärjestelmät

Osakepalkitsemisjärjestelmien kulukirjaukset perustuvat arvioon Elisan palkkiojärjestelmän kriteerien toteumasta ja osakkeen kurssi-kehityksestä sekä option myöntämishetken laskennalliseen arvoon. Arviot voivat poiketa ko. periodin toteutuvasta kokonaistuotosta. Ks. liitetieto 27.

Tuotot ja kulut

Tuottojen ja kulujen arvostamisessa ja kohdistamisessa oikealle tilikaudelle käytetään osin kokemukseen perustuvia arvioita.

Verot

Konserni arvioi erityisesti tilinpäätösten yhteydessä, miten todennäköisesti tytäryhtiöille kertyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Myös muiden laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet arvioidaan tilinpäätösten yhteydessä. Muutokset ennustearvioissa voivat johtaa merkittäviin verokulujen kirjauksiin.

Takausvastuu

Elisa on antanut takauksen liittyen CDO-johdannaiseen. Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden muutokset ovat lisänneet takaukseen liittyvää riskiä. Ks. liitetieto 33.

Uusien ja muutettujen standardien soveltaminen

Elisa ottaa käyttöön 1.1.2009 seuraavat konsernin tilinpäätökseen vaikuttavat IASB:n uudet tai uudistetut standardit ja uudet tulkinnot, mikäli ne ovat suunnitellulla käyttöönottohetkellä EU:n hyväksymiä.

IFRS 8 Toimintasegmentit. Standardi muuttaa olennaisesti konsernin segmenttirakennetta ja -raportointia. Vuoden 2009 alusta uudet segmentit ovat Henkilöasiakkaat ja Yritysi asiakkaat.

Uudistettu IAS 23 Vieraan pääoman menot. Uudistettu standardi koskee vieraan pääoman menojen aktivointia osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Konsernissa tehdyn selvityksen mukaan uudistuksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Uudistettu IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Tuloslaskelmaa ja oman pääoman esittämistä koskevat uudistukset vaikuttavat konsernitilinpäätöksen esittämiseen.

Uudistettu IFRS 2 Osakeperusteiset maksut. Uudistettu standardi ei muuta konsernin kirjauskäytäntöä.

IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelmat. Tehtyjen selvitysten perusteella tulokinta ei muuta konsernin kirjauskäytäntöä.

IFRIC 14 Etuusperusteisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen suhde.

Uudistetut IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös standardit yhtiö ottaa käyttöön niiden voimaan tullessa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Ensisijaisiksi konsernin raportointisegmenteiksi on määritelty IAS 14:n mukaan liiketoiminnalliset segmentit ja toissijaisiksi maantieteelliset segmentit. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään hintaan.

Konsernin liiketoimintasegmentit ovat Matkaviestintä, Kiinteä verkko ja Muut toiminnot.

Matkaviestintäliiketoiminta sisältää kuluttaja-, yritys- ja operaattoriasiakkeille tarjottavia matkaviestintäverkon puhe- ja datapalveluja.

Kiinteän verkon liiketoiminta sisältää kuluttaja-, yritys- ja operaattoriasiakkeille tarjottavia kiinteän verkon puhe- ja datapalveluja. Palveluvalikoima kattaa lisäksi ICT-kokonaispalvelut ja contact center -palvelut.

Muu toiminta sisältää konsernin ydinliiketoimintaan kuulumattomat toiminnot.

Liiketoimintasegmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdistettavissa ao. liiketoiminnolle. Kohdistetut varat koostuvat aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta sekä myyntisaamisista ja muista saamisista. Velat sisältävät ostovelkoja, muita korottomia velkoja ja eläkevelvoitteet. Liiketoimintasegmenteille kohdistamattomat erät sisältävät tuloverot ja rahoituserät sekä koko konsernille yhteisiä eriä kuten konsernihallinnon kuluja.

Maantieteelliset segmentit ovat Suomi, Muu Eurooppa ja Muut maat. Liikevaihto esitetään maantieteellisellä segmentillä asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat ja velat esitetään varojen sijaintimaan mukaan.

Liiketoimintasegmentit

2008					Konserni yhteensä
Milj. euroa	Matkaviestintä	Kiinteä verkko	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	
Myynti konsernin ulkopuolelle	904,6	580,4			1 485,0
Segmenttien välinen myynti	14,7	34,8		-49,5	0,0
Liikevaihto	919,3	615,2		-49,5	1 485,0
Käyttökate	266,3	208,7	-3,4		471,6
Liikevoitto	150,5	117,5	-3,5		264,5
Rahoitustuotot ja -kulut					-36,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta					0,0
Voitto ennen veroja					227,6
Osuudet osakkuusyrityksissä			0,1		0,1
Varat yhteensä	1 398,7	528,5	103,3		2 030,5
Velat yhteensä	141,6	137,2	876,7		1 155,5
Investoinnit	105,1	78,8			183,9
Poistot	115,8	91,2	0,1		207,1
Henkilöstö vuoden lopussa	1 271	1 710	36		3 017

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2007					Konserni yhteensä
Milj. euroa	Matkaviestintä	Kiinteä verkko	Kohdistamattomat	Eliminoinnit	
Myynti konsernin ulkopuolelle	959,7	608,7			1 568,4
Segmenttien välinen myynti	20,2	33,5		-53,7	0,0
Liikevaihto	979,9	642,2		-53,7	1 568,4
Käyttökate	299,5	206,0	-6,1		499,4
Liikevoitto	194,8	113,4	-6,2		302,0
Rahoitustuotot ja -kulut			-16,8		-16,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta					0,0
Voitto ennen veroja					285,2
Osuudet osakkuusyrityksissä			0,1		0,1
Varat yhteensä	1 516,6	571,9	87,1		2 175,6
Velat yhteensä	174,9	162,3	803,0		1 140,2
Investoinnit	92,8	113,6			206,4
Poistot	104,7	92,6	0,1		197,4
Henkilöstö vuoden lopussa	1 252	1 727	36		3 015

Maantieteelliset segmentit

2008		Muu	Muut		Konserni yhteensä
Milj. euroa	Suomi	Eurooppa	maat	Eliminoinnit	
Liikevaihto	1 342,3	150,7	5,1	-13,1	1 485,0
Varat	1 960,6	69,9			2 030,5
Investoinnit	168,7	15,2			183,9
2007		Muu	Muut		Konserni yhteensä
Milj. euroa	Suomi	Eurooppa	maat	Eliminoinnit	
Liikevaihto	1 406,0	170,2	7,9	-15,7	1 568,4
Varat	2 115,8	59,8			2 175,6
Investoinnit	193,5	12,9			206,4

2. Yrityshankinnat

Yrityshankinnat vuonna 2008 yhteensä

Konserni ei tehnyt merkittäviä yrityshankintoja vuonna 2008.

Excenta Oy:n, Electur Oy:n, Doneto Oy:n ja Elisa Links Oy:n hankinnat vuonna 2008

Elisa hankki 50,98 % Kuntokompassi Oy:n osakekannasta 29.2.2008. Yhtiön uusi nimi on Excenta Oy. Excenta on vuonna 2000 perustettu kuntovalmennustalo, joka on erikoistunut yritysvalmennuksiin ja Personal Training -palveluihin. Excenta konsolidoitiin konserniin maaliskuusta 2008 lähtien.

Elisa hankki Electur Oy:n koko osakekannan 6.6.2008. Electur Oy on vuonna 2001 perustettu tietotekniikan palveluja tarjoava ratkaisutoimittaja, joka on keskittynyt identiteetin- ja pääsyn-

hallintaan. Electur Oy:n tulos konsolidoitiin konserniin heinäkuusta 2008 lähtien.

Elisa hankki Doneto Oy:n koko osakekannan 20.10.2008. Doneto Oy on keskittynyt operaattoriliittymämyyntiin. Doneto Oy:n tulos konsolidoitiin konserniin marraskuun 2008 alusta lähtien.

Elisa hankki Telenor Oy:n koko osakekannan 7.11.2008 tehdyllä liiketoimintakaupalla. Yhtiön uusi nimi on Elisa Links Oy. Elisa Links Oy:n liiketoiminta koostuu Telenor Oy:n yrityskaupan myötä Elisalle siirtyneistä asiakkaista, palveluista ja verkosta Suomessa. Elisa Links Oy:n tulos konsolidoitiin marraskuun alusta lähtien.

Vaikka hankinnat olisivat tapahtuneet tilikauden 2008 alusta, sillä ei olisi ollut konsernin liikevaihtoon tai tilikauden voittoon merkittävää vaikutusta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Hankintamenojen muodostuminen

Hankintamenoista kohdistettiin aineettomiin oikeuksiin 1,2 milj. euroa ja asiakaskantaan 0,5 milj. euroa. Liikearvoa syntyi 4,6 milj. euroa ja negatiivinen liikearvo 1,3 milj. euroa, joka on tuloutettu hankinnan yhteydessä liiketoiminnan muuna tuottona. Liikearvo syntyi osaamisen hankinnasta.

Milj. euroa	
Rahana maksettava kauppahinta	6,0
Hankinnalle kohdistettavat kulut	0,1
Kokonaishankintameno	6,1
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	2,8
Liikearvo	3,3

Hankitun nettovarallisuuden erittely	Kirjatut käyvät arvot	Kirjanpito-arvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	1,7	0,0
Aineelliset hyödykkeet	0,7	0,7
Saamiset	2,1	2,1
Rahavarat	0,7	0,7
Velat	-2,4	-1,9
Hankittu nettovarallisuus	2,8	1,6

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksettava kauppahinta	-3,0
Hankinnalle kohdistettavat kulut	-0,1
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	0,7
Rahavirta	-2,4

Yrityshankinnat vuonna 2007

Konserni ei tehnyt merkittäviä yrityshankintoja vuonna 2007.

First Orange Oy:n hankinta v. 2007

Elisa hankki First Orange Contact Oy:n osakekannan sen toimivalta johdolta ja Aura Capital Oy:ltä helmikuussa 2007. First Orange Contact Oy oli suomalainen ohjelmistotalo, joka suunnitteli, toteutti ja myi järjestelmiä ja palveluita kontaktien ohjaukseen ja hallintaan. First Orange Contact Oy konsolidoitiin konserniin helmikuusta 2007 lähtien ja sulautui emoyhtiöön 31.8.2007. Jos hankinta olisi tapahtunut tilikauden 2007 alusta, sillä ei olisi ollut konsernin liikevaihtoon tai tilikauden voittoon merkittävää vaikutusta.

Lounet Oy:n vähemmistöosuuden hankinta v. 2007

Vuoden 2007 alussa Elisan omistus Lounet Oy:stä oli 80,2%. Vuoden aikana tehtyjen lisähankintojen ja Lounet Oy:n yhtiökokouksen sekä Elisan hallituksen 5.7.2007 hyväksymän sulautumissuunnitelman seurauksena omistus nousi 100 %:iin. Sulautumissuunnitelman mukaan Lounetin osakkeenomistajat saivat sulautumisvastikkeena Elisan uusia osakkeita siten, että kutakin Lounetin osaketta vastaan annettiin 0,07 Elisan osaketta. Liikkeeseen lasketut osakkeet arvoitettiin hankinnassa 28.9.2007 kurssiin. Sulautuminen rekisteröitiin 30.9.2007.

Lounet-konserni muodostui emoyhtiö Lounet Oy:stä ja sen tytäryhtiöistä Lounet Oy Call Centeristä, Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulmasta sekä Kiinteistö Oy Brahenkartanosta. Lounet Oy harjoitti tietoliikennetoimintaa Varsinais-Suomessa ja eteläisessä Satakunnassa, painopisteenä Turun seutu. Yhtiön palvelu- ja tuotevalikoima kattoi kaikki kotien ja yritysten tietoliikennetarpeet.

Hankintamenojen muodostuminen

Vuoden 2007 hankintamenoista kohdistettiin hankittuun teknologiaan 5,1 milj. euroa ja asiakaskantaan 1,0 milj. euroa. Liikearvoa syntyi 1,1 milj. euroa.

Milj. euroa	
Rahana maksettava kauppahinta	5,2
Liikkeeseen laskettujen osakkeiden käypä arvo	5,3
Kokonaishankintameno	10,5
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	9,4
Liikearvo	1,1

Hankitun nettovarallisuuden erittely	Kirjatut käyvät arvot	Kirjanpito-arvot ennen yhdistämistä
Rahavarat	2,3	2,3
Aineettomat hyödykkeet	6,1	0,0
Aineelliset hyödykkeet	3,5	3,2
Saamiset	0,8	0,8
Velat	-3,3	-2,0
Hankittu nettovarallisuus	9,4	4,3

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksettava kauppahinta	-4,4
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	0,5
Rahavirta	-3,9

3. Yritysmyyntit

Yritysmyyntit vuosina 2008 ja 2007

Vuosina 2008 ja 2007 ei ollut yritysmyyntejä.

4. Liikevaihto

Milj. euroa	2008	2007
Palvelumyynti	1 403,3	1 467,1
Tavaroiden myynti	81,7	101,3
Liikevaihto yhteensä	1 485,0	1 568,4

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

5. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2008	2007
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,7	14,6
Osakkeiden myyntivoitot		0,1
Julkiset avustukset	0,3	0,5
Muut ¹⁾	5,5	5,8
Yhteensä	6,5	21,0

¹⁾ Muut erä sisältää huoneistovuokratuottoja, saatuja vahingonkorvauksia ja muita tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja sekä yrityshankinnan yhteydessä syntyneen negatiivisen liikearvon.

6. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2008	2007
Ostot tilikauden aikana	118,4	148,3
Varastojen muutos	6,6	9,8
Ulkopuoliset palvelut	527,4	548,9
Yhteensä	652,4	707,0

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2008	2007
Palkat ja palkkiot	130,3	139,2
Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät	0,6	9,2
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	20,9	21,9
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	0,1	0,5
Muut henkilösivukulut	10,6	10,4
Yhteensä	162,5	181,2

Eläkekulujen tarkempi erittely on esitetty liitetiedossa 28.
Eläkeveloitteet.

Konserniyhtiöiden johdon palkat ja palkkiot

Milj. euroa	2008	2007
Toimitusjohtajat sekä toimitusjohtajien sijaiset ¹⁾	0,9	2,0
Hallitusten jäsenet sekä varajäsenet	0,5	0,5

¹⁾ Palkkakustannukseen sisältyy osakepalkkiojärjestelmästä kirjattu kulu –0,0 milj. euroa vuodelta 2008 (0,8 milj. euroa)

Toimitusjohtajien eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yritysten toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60–63 vuotta.

Konsernin henkilöstö keskimäärin	2 946	3 299
----------------------------------	-------	-------

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet

Lähipiiriin kuuluva johto koostuu Elisa Oyj:n hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä.

Milj. euroa	2008	2007
Hallitus	0,5	0,5
Toimitusjohtaja	0,7	0,8
Johtoryhmä	1,4	2,3
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet		0,4
Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän kulu ¹⁾	-0,4	5,0
	2,2	9,0

¹⁾ Osakepalkkiojärjestelmästä vuodelle 2008 kirjattu kulu on –0,5 milj. euroa (9,2 milj. euroa), josta toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle allokoitu osuus on yhteensä –0,4 milj. euroa (5,0 milj. euroa). Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien ehdot on kuvattu kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot on kuvattu emoyhtiön liitetietojen kohdassa 4. Henkilöstökulut.

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Sopimuksen päättyessä Elisasta johtuvasta syystä toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erokorvaus vähennettynä sopimuksen irtisanomisajan palkalla. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta. Irtisanomisajanpalkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 9 kuukauden palkkaa.

Elisan toimitusjohtajalla on oikeus lisäeläkevakuutuksen perusteella jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Muilla johtoryhmän jäsenillä on ryhmälisäeläkevakuutuksen perusteella oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä.

Johdolle myönnetty osakepalkkiot

Osakepalkitsemisjärjestelmän 2009 puitteissa myönnetty maksimi-palkkio vastaa konsernin johtoryhmän osalta 350 000 osaketta, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 80 000 osaketta.

Johdon omistamat Elisan osakkeet

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten sekä heidän perheenjäsentensä omistamien osakkeiden kokonaismäärä oli 211 978 osaketta ja ääntä ja niiden osuus osakkeista ja äänistä oli 0,13 %.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Henkilöstön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät

Tulospalkkiojärjestelmä

Elisan henkilöstö on joko tulos-, kannustepalkkio- tai provisiopohjaisen palkkiojärjestelmän piirissä. Tulospalkkio perustuu Elisan ja yksiköiden taloudellisiin ja toiminnallisiin mittareihin. Palkkion määräytymisessä käytettävät mittareiden raja-arvot ja palkkion maksimimäärät vahvistetaan puolivuositain. Osa konsernin avainhenkilöistä oli vuonna 2008 osakepalkkio- ja optiojärjestelmän piirissä.

Henkilöstörahasto

Henkilöstörahaston voittopalkkiojärjestelmän tavoitteena on sitouttaa henkilöstöä Elisan pitkän aikajänteen tavoitteisiin sekä vahvistaa kiinnostusta Elisan taloudelliseen menestymiseen ja sen mittareihin.

Voittopalkkiojärjestelmän mittarina toimii Elisa-konsernin tilintarkastetun tuloksen perusteella hallituksen päättämien tavoin oikaistu osakekohtainen tulos (EPS). Hallitus päättää vuosittain voittopalkkiojärjestelmästä ja määrittelee palkkion määräytymisessä käytettävät raja-arvot.

Henkilöstörahaston jäseninä on Elisa Oyj:n henkilökunta lukuunottamatta avainhenkilöitä, jotka kuuluvat jonkin muun palkitsemisjärjestelmän piiriin.

Henkilöstörahastoon ei kirjattu vuoden 2008 tuloksen perusteella mitään (4,3 milj. euroa v. 2007).

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 ylimmän johdon osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä koskien vuosia 2009–2011. Samassa yhteydessä peruutettiin vuoden 2006 osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Järjestelmät on kuvattu kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

Optio-ohjelma

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2007 tarjota Elisa-konsernin avainhenkilöille ja Elisa Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle merkittäväksi korkeintaan 2 550 000 kpl optio-oikeuksia. Järjestelmä on kuvattu yksityiskohtaisesti kohdassa 27. Osakeperusteiset maksut.

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

Milj. euroa	2008	2007
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	8,4	7,5
Aktivoidut kehittämismenot	2,5	0,0

Vuoden 2008 tutkimus- ja kehittämistoiminnan painopistealueita olivat mm. liikkuvaa työtä ja tavoitettavuutta tehostavat palveluratkaisut sekä uudet palvelumahdollisuudet liittyen kotien digitalisointumiseen, terveyteen ja mobiiliverkon paikannuskyvykkyyteen.

9. Poistot

Milj. euroa	2008	2007
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Asiakaskanta	14,7	14,5
Muut aineettomat hyödykkeet	28,5	24,0
Yhteensä	43,2	38,5

Poistot aineellisista hyödykkeistä

Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut rakennukset ja rakennelmat	8,7	8,5
Rahoitusleasingsovimuksella vuokratut rakennukset ja rakennelmat	0,4	0,7
Telelaitteet, koneet ja kalusto		
Omistettut telelaitteet, koneet ja kalusto	150,3	141,3
Rahoitusleasingsovimuksella vuokratut hyödykkeet	3,4	6,9
Muut aineelliset hyödykkeet	1,1	1,5
Yhteensä	163,9	158,9

Poistot yhteensä	207,1	197,4
-------------------------	--------------	--------------

Omaisuseristä ei ole tehty arvonalennuksia vuosina 2007–2008.

10. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2008	2007
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Veroneuvonta	0,0	0,1
Muut palvelut	0,8	0,5
	1,0	0,8

11. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2008	2007
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	1,0	1,2
Korko- ja rahoitustuotot lainoista ja muista saamisista	2,3	3,2
Korko- ja rahoitustuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahavaroista	0,4	2,0
Korkotuotot johdannaisista	7,1	6,0
Rahoitustuotot QTE-järjestelystä	2,7	1,3
Muut rahoitustuotot	0,6	0,3
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista		13,2
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, johdannaiset ei suojauslaskennassa	3,0	0,7
Yhteensä	17,1	27,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Milj. euroa	2008	2007
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetavista rahoituslaineista	-44,3	-34,1
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintamenuon kirjatuista veloista	-1,2	-0,4
Korkokulut johdannaisista	-7,7	-5,9
Muut korkokulut	-0,3	-0,2
Rahoituskulut QTE-järjestelystä	-0,4	
Muut rahoituskulut	-0,1	-1,1
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusveloista, johdannaiset ei suojaus-laskennassa		-3,0
Yhteensä	-54,0	-44,7

Liikevoittoon sisältyvät kurssivoitot ja -tappiot ovat olleet vähäisiä.

12. Tuloverot

Milj. euroa	2008	2007
Tilikauden verot	-50,9	-63,7
Edellisten tilikausien verot	-0,8	-0,4
Laskennalliset verot	1,1	-0,4
Edellisten tilikausien laskennalliset verot		-0,4
Yhteensä	-50,6	-64,9

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Milj. euroa	2008	2007
Tulos ennen veroja	227,6	285,2
Kotimaan verokannan mukainen vero	-59,2	-74,2
Verovaikutukset seuraavista:		
Osakkeiden verovapaat myyntivoitot/-tappiot	1,8	3,5
Vähennyskelvottomat kulut	-0,2	-0,8
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verovaikutus	7,0	6,6
Muut erät	0,8	0,8
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-0,8	-0,8
Verot tuloslaskelmassa	-50,6	-64,9
Efektiivinen verokanta	22,2 %	22,8 %

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2008	2007
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	176,3	219,8
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	157 450	159 417
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,12	1,38

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole kantaosakkeiden määrää lisääviä instrumentteja.

	2008	2007
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	176,3	219,8
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (milj. euroa)	176,3	219,8
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	157 450	159 417
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	157 450	159 417
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euro/osake)	1,12	1,38

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2008 Milj. euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1. 2008	6,3	185,9	1 913,1	36,7	29,8	2 171,8
Lisäykset	0,2	6,5	128,8		23,3	158,8
Hankitut tytäryritykset			0,8			0,8
Vähennykset		-0,8	-10,4			-11,2
Siirrot erien välillä	0,1	3,8	20,8		-24,6	0,1
Hankintameno 31.12.2008	6,6	195,4	2 053,1	36,7	28,5	2 320,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		61,7	1 440,9	31,9		1 534,5
Poistot		9,1	153,7	1,1		163,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,5	-8,1			-8,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		70,3	1 586,5	33,0		1 689,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	6,3	124,2	472,2	4,8	29,8	637,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	6,6	125,1	466,6	3,7	28,5	630,5

2007 Milj. euroa	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakko- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1. 2007	6,5	208,0	1 765,2	36,5	46,4	2 062,7
Lisäykset	0,1	9,4	133,3	0,1	28,1	171,0
Vähennykset	-0,4	-39,1	-22,4			-61,9
Siirrot erien välillä	0,1	7,6	37,0	0,1	-44,7	0,1
Hankintameno 31.12.2007	6,3	185,9	1 913,1	36,7	29,8	2 171,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007		73,9	1 312,8	30,5		1 417,2
Poistot		9,2	148,2	1,5		158,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-21,4	-20,1	-0,1		-41,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007		61,7	1 440,9	31,9		1 534,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	6,5	134,1	452,4	6,0	46,4	645,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	6,3	124,2	472,2	4,8	29,8	637,3

Sitoumukset aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintoihin 31.12.2008 olivat 2,3 milj. euroa (24,2 milj. euroa).

Vuonna 2008 lisäykseen sisältyy 4,7 milj. euroa (vuonna 2007 2,7 milj. euroa) rahoitusleasingsojimuksella vuokrattuja hyödykkeitä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsojimuksella vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

2008	Rakennukset ja rakennelmat	Telelaitteet, koneet ja kalusto	Yhteensä
Milj. euroa			
Hankintameno	17,4	89,4	106,8
Kertyneet poistot	2,3	82,0	84,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	15,1	7,4	22,5
2007			
Hankintameno	17,4	88,9	106,3
Kertyneet poistot	1,9	80,8	82,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	15,5	8,1	23,6

15. Aineettomat hyödykkeet

2008	Liikearvo	Asiakaskanta	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Milj. euroa					
Hankintameno 1.1.2008	773,6	73,2	227,7	52,2	1 126,7
Lisäykset	0,4		8,8	15,8	25,0
Hankitut tytäryritykset	4,6	0,5	1,2		6,3
Siirrot erien välillä			28,5	-28,6	-0,1
Hankintameno 31.12.2008	778,6	73,7	266,2	39,4	1 157,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008		32,5	126,1		158,6
Poistot		14,7	28,5		43,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008		47,2	154,6		201,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	773,6	40,7	101,6	52,2	968,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	778,6	26,5	111,6 ¹⁾	39,4	956,1

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2007			Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Milj. euroa	Liikearvo	Asiakaskanta			
Hankintameno 1.1.2007	772,3	72,2	167,5	71,6	1 083,6
Lisäykset			24,2	16,9	41,1
Hankitut tytäryritykset	1,1	1,0			2,1
Vähennykset			-0,4		-0,4
Siirrot erien välillä	0,2		36,4	-36,3	0,3
Hankintameno 31.12.2007	773,6	73,2	227,7	52,2	1 126,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007		18,0	102,9		120,9
Poistot		14,5	24,0		38,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			-0,8		-0,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007		32,5	126,1		158,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	772,3	54,2	64,6	71,6	962,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	773,6	40,7	101,6 ¹⁾	52,2	968,1

¹⁾ Sisältää it-ohjelmia kirjanpitoarvoltaan 78,2 milj.euroa (58,6 milj. euroa) ja brandia kirjanpitoarvoltaan 27,3 milj. euroa (31,2 milj. euroa).

Liikearvon arvonalentumistestaukset

Liikearvo on kohdistettu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

Milj. euroa	2008	2007
Matkaviestintä	712,9	712,9
Kiinteä verkko	61,1	56,1
Saunalahti	4,6	4,6
Yhteensä	778,6	773,6

Kiinteän verkon kassavirtaa tuottava yksikkö vastaa ensisijaisen segmenttijaon mukaista kiinteän verkon liiketoimintaa. Matkaviestintä vastaa ensisijaisen segmenttijaon mukaista matkaviestintäliiketoimintaa ilman Saunalahti Group Oyj:tä, joka on juridisena yhtiönä erillinen kassavirtaa tuottava yksikkö.

Elisa Oyjillä ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton.

Testauksessa segmenttien kerryttävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo on laskettu ennustettujen diskontattujen rahavirtojen (DCF-malli) perusteella. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Ennusteet ovat pääosin yhdenmukaisia ulkoisten informaatiolähteiden tietojen kanssa ja kuvastavat toteutunutta kehitystä. Käytetty diskonttauskorko on segmentistä riippuen 12,69–14,21%. Viiden vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden rahavirtojen muutos joko 0,5 %:ksi tai tasaisesti väheneväksi. Testausten perusteella segmenttien liikearvon arvonalentamiselle ei ole tarvetta. DCF-mallin käyttö vaatii ennusteita ja oletuksia liittyen markkinoiden kasvuun, hintoihin, volyyminkehitykseen, investointitarpeisiin ja yleiseen korkotasoon. Suurimmat herkkyydet tuloksessa liittyvät ennakoituun liikevaihto- ja kannattavuustasoon sekä investointitarpeeseen.

Herkkyyshanalyysi

Käytetyt ennusteparametrit	Matkaviestintä		Kiinteä verkko		Saunalahti	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Määrä, jolla kirjanpitoarvo ylittyy, milj. euroa	1 325	1 456	368	202	93	288
Käyttökatemarginaali keskimäärin, % [*]	38,7	39,3	34,2	28,2	9,2	17,4
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta [*]	9,2	8,9	17,2	16,1	0,7	1,3
Horisonttikasvu, %	0,5	0,0	-2,0	-2,0	0,5	0,0
Yleinen korkotaso, %	3,9	4,3	3,9	4,3	3,9	4,3

^{*} viiden vuoden ennustejaksolla keskimäärin

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Keskeisten ennusteparametrien prosenttiyksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo ^(*)	Matkaviestintä		Kiinteä verkko		Saunalahti	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Käyttökatemarginaali keskimäärin, %	-16,2	-17,4	-7,5	-4,8	-4,4	-11,4
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta	12,0	12,8	5,5	4,5	3,2	8,4
Horisonttikasvu, %	-24,2	-32,0	-22,7	-7,0	-14,1	-335,0
Yleinen korkotas, %	10,9	12,6	9,8	4,5	7,6	22,9

^{*)} muutos yksittäisessä parametrissa muiden ollessa ennallaan

16. Osakkuusyritykset ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset

Milj. euroa	2008	2007
Tilikauden alussa	0,1	0,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,0
Siirrot erien välillä		-0,2
Konsernirakenteen muutokset		-0,1
Tilikauden lopussa	0,1	0,1

Osakkuusyritysosuuksiin sisältyvä liikearvo taseessa 31.12.2008 oli 0,1 milj.euroa (0,1 milj.euroa).

Elisan omistukset osakkuusyrityksistä on esitetty liitetiedossa 35. Lähipiiritapahtumat.

Yhteisyritykset

Elisalla oli vuoden 2008 lopulla kaksi keskinäistä kiinteistöyhtiötä, jotka on yhdistelty konserniin konsernin omistusta vastaavalla osuudella. Elisan omistus Kiinteistö Oy Paimion Puhelinkulmasta oli 77% ja Kiinteistö Oy Brahenkartanosta 60%.

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2008 Milj. euroa	Myytavissä olevat rahoitus- varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat ¹⁾	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjanpito- arvot	Tase- erien käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat sijoitukset	29,0				29,0	29,0	18
Saamiset		11,4	1,0		12,4	12,4	19
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		318,9			318,9	318,9	22
	29,0	330,3	1,0		360,3	360,3	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				672,3	672,3	616,1	30
Muut velat				14,0	14,0	14,0	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat				172,3	172,3	172,3	30
Ostovelat ja muut velat				255,5	255,5	255,5	31
			0,0	1 114,1	1 114,1	1 057,9	

¹⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2007 Milj. euroa	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat ⁽¹⁾	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat ⁽²⁾	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Tase- erien kirjanpito- arvot	Tase- erien käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävissä olevat sijoitukset	30,9					30,9	30,9	18
Saamiset		6,3		1,0		7,3	7,3	19
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset		454,6				454,6	454,6	22
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			2,7			2,7	2,7	23
	30,9	460,9	2,7	1,0		495,5	495,5	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					627,3	627,3	616,1	30
Muut velat				3,0	21,6	24,6	24,6	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat					128,0	128,0	128,0	30
Ostovelat ja muut velat					303,2	303,2	303,2	31
				3,0	1 080,1	1 083,1	1 071,9	

¹⁾ Kaupankäyntitarkoituksessa olevat

²⁾ Alkuperäisessä kirjaamisessa tällaiseksi määritetyt varat

Kunkin rahoitusvara ja -velkaerän käyvät arvot on esitetty yksityiskohtaisemmin liitenumeron mukaisessa kohdassa.

18. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. euroa	2008	2007
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	9,9	20,3
Noteeraamattomat osakesijoitukset	19,1	10,6
Yhteensä	29,0	30,9

Noteerattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset -10,4 milj. euroa (-4,9 milj. euroa) on kirjattu omaan pääomaan.

19. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2008	2007
Lainasaamiset	0,1	0,1
Siirtosaamiset	10,4	5,0
Johdannaissopimukset	1,0	1,0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,9	1,2
Yhteensä	12,4	7,3

Johdannaissopimukset on luokiteltu ryhmään Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat. Muut pitkäaikaiset saamiset on luokiteltu Lainat ja muut saamiset -ryhmään.

Saamisten (lyhyt- ja pitkäaikaisten) efektiivinen korkoprosentti oli 0 (0).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2008 aikana jakautuu seuraavasti:

Laskennalliset verosaamiset	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Siirrot erien välillä	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2008
Milj. euroa						
Varaukset	2,9	-1,3				1,6
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	7,1					7,1
Rahoitusleasingsopimukset	3,2					3,2
Negatiivinen poistoero	4,8	1,0				5,8
Sisäiset katteet	10,0	-1,1				8,9
Osakepalkkiojärjestelmä, rahassa maksettava osuus	3,1	-1,8				1,3
Muut väliaikaiset erot	0,6	-0,2				0,4
Yhteensä	31,7	-3,4				28,3

Laskennalliset verovelat	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Siirrot erien välillä	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2008
Milj. euroa						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	20,1	-5,3			0,4	15,2
Kertyneet poistoerot	13,3	0,8				14,1
Muut väliaikaiset erot	1,5	0,1				1,6
Yhteensä	34,9	-4,4			0,4	30,9

Konsernilla oli 31.12.2008 käyttämättömiä verotuksellisia tappioita 5,8 milj. euroa (5,8 milj. euroa), joista ei ole kirjattu verosaamista. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2009–2017. Viron tytäryhtiön verottamattomista voittovaroista ei ole kirjattu verovelkaa, koska ei ole olemassa voitonjakopäätöstä eikä suunnitelmaa voiton jakamisesta.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden 2007 aikana jakautuu seuraavasti:

Laskennalliset verosaamiset	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Siirrot erien välillä	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2007
Milj. euroa						
Varaukset	2,5	0,2		0,2		2,9
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	10,8	-3,7				7,1
Rahoitusleasingsopimukset	3,2	0,3	-0,3			3,2
Negatiivinen poistoero	6,3	-1,5				4,8
Sisäiset katteet	10,2	-1,5		1,3		10,0
Osakepalkkiojärjestelmä	0,7	2,4				3,1
Muut väliaikaiset erot		0,8	-0,2			0,6
Yhteensä	33,7	-3,0	-0,5	1,5		31,7

Laskennalliset verovelat	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Siirrot erien välillä	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/myydyt tytäryritykset	31.12.2007
Milj. euroa						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	24,1	-5,3			1,3	20,1
Kertyneet poistoerot	10,9	2,4				13,3
Rahoitusleasingsopimukset	0,3		-0,3			0,0
Muut väliaikaiset erot	1,0	0,7	-0,2			1,5
Yhteensä	36,3	-2,2	-0,5		1,3	34,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

21. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	8,2	9,7
Keskeneräiset asiakastyöt	1,2	1,2
Valmiit tuotteet/tavarat	12,3	17,6
Yhteensä	21,7	28,5

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalentumisia 1,6 milj. euroa (1,5 milj. euroa).

22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2008	2007
Myyntisaamiset	293,7	436,0
Siirtosaamiset	14,6	13,3
Muut saamiset	10,6	5,3
Yhteensä	318,9	454,6

Siirtosaamiset muodostuvat korkosaamisista sekä liikekulojen jaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. euroa	2008	2007
Erääntymättömät	226,5	353,8
Erääntyneet alle 30 päivää	49,6	58,0
Erääntyneet 31–60 päivää	6,1	10,6
Erääntyneet 61–90 päivää	2,9	5,5
Erääntyneet yli 90 päivää	8,6	8,1
Yhteensä	293,7	436,0

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvistä arvosta. Myyntisaamisten luottoriski on kuvattu liitetiedossa 34.

23. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	2008	2007
Yritystodistukset	-	2,7
Yhteensä	-	2,7

24. Rahavarat

Milj. euroa	2008	2007
Kassavarat	18,1	13,6
Pankkitalletukset	14,9	0,6
Yhteensä	33,0	14,2

Pankkitalletusten efektiivinen korko oli 1,76 % ja keskimaturiteetti 2 päivää.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

Milj. euroa	2008	2007
Kassavarat ja pankkitalletukset	33,0	14,2
Yritystodistukset		2,7
Yhteensä	33,0	16,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

25. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot	2008			2007		
	Voimassaoloaika alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Voimassaoloaika alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Milj. euroa						
Koronvaihtosopimukset			150,0			150,0
Luottoriskin vaihtosopimus (CDS) *			47,4			45,6
Yhteensä			197,4			195,6

Johdannaissopimusten käyvät arvot	2008			2007		
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Yhteensä
Milj. euroa						
Koronvaihtosopimukset	1,0		1,0		-3,0	-3,0
Luottoriskin vaihtosopimus (CDS) *				1,0		1,0
Yhteensä	1,0	0,0	1,0	1,0	-3,0	-2,0

* tehty luottoriskin vaihtosopimus (CDS) liittyy QTE-sopimuksen takaajapankkiriskin suojaamiseen. CDS-sopimuksen käypä arvo on kirjattu alas tilinpäätöksessä 2008.

Käyvän arvon määrittäminen

Johdannaissopimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optionhinnoittelumalleja.

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja omat osakkeet

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (tuhansia)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2007	166 066	83,0	530,4	-81,3	532,1
Omien osakkeiden hankinta				-85,6	-85,6
Omien osakkeiden myynti				1,1	1,1
Osakeanti	242				
Siirrot erien välillä			-530,4		-530,4
31.12.2007	166 308	83,0		-165,8	-82,8
Omien osakkeiden hankinta				-43,3	-43,3
Osakepalkitseminen				7,1	7,1
31.12.2008	166 308	83,0		-202,0	-119,0

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 euroa (31.12.2007: 83 033 008 euroa).

Elisa Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on vain yhteen osakesarjaan kuuluvia osakkeita, joilla on yksi ääni. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeiden enimmäismäärä on 1 000 miljoonaa osaketta (2007: 1 000 miljoonaa osaketta). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Vuoden 2008 aikana Elisa Oyj hankki omia osakkeita yhteensä 3 000 000 kappaletta. Hankintahinta oli 43,3 milj. euroa, mikä esitetään oman pääoman vähennyksenä. Elisa luovutti osakepalkitsemisjärjestelmän maksuna hallussaan olleita omia osakkeita 361 347 kappaletta. Omien osakkeiden hankintahinta 7,1 milj. euroa siirrettiin kertyneisiin voittovaroihin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Omat osakkeet

	Osakkeita, kpl	Kirjanpidollinen vasta-arvo, euroa	%-osuus osakkeista ja äänistä
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	8 049 976		
Luovutettu, osakepalkkio A-osa	-361 347		
Omien osakkeiden ostot 8.8.-16.9.	3 000 000		
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	10 688 629	5 336 552	6,43 %

Muut rahastot

Milj. euroa	Vararahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2007	3,4	37,7	381,0		422,1
Myytävisissä olevat sijoitukset		-18,2			-18,2
Tytäryritysten hankinnat				5,3	5,3
Siirrot erien välillä				530,4	530,4
31.12.2007	3,4	19,5	381,0	535,7	939,6
Myytävisissä olevat sijoitukset		-10,4			-10,4
Pääoman palautus				-284,9	-284,9
31.12.2008	3,4	9,1	381,0	250,8	644,3

Vararahasto 3,4 milj. euroa sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen/ yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Käyvän arvon rahasto 9,1 milj. euroa sisältää myytävissä olevien sijoitusten käypien arvojen muutokset. Muut rahastot 381,0 milj. euroa ovat muodostuneet käytettäessä osakevaihtoa yrityshankinnassa. Muuntoerot ovat vähäisiä, alle 0,1 milj. euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole osakeantipäätösten mukaan merkitty osakepääomaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

27. Osakeperusteiset maksut

Osakepalkkiojärjestelmä 2009–2011

Elisa Oyj:n hallitus päätti 18.12.2008 uuden osakepalkkiojärjestelmän käyttöön ottamisesta. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa ylimmälle johdolle mahdollisuuden saada palkkiona Elisa Oyj:n osakkeita kolmelta kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta. Ansaintajaksot ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011.

Hallitus päättää ansaintakriteerit ja kriteereille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen. Vuoden 2009 ansaintakriteerit ovat osakekohtainen tulos ja liikevaihdon kehittyminen. Osakepalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä on sidottu asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Kunkin ansaintajakson päätyttyä palkkio maksetaan tilinpäätöksen valmistumista seuraavan kuukauden aikana osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahana makse-

taan enintään annettavien osakkeiden siirtohetken arvoa vastaava määrä. Koko järjestelmän perusteella annetaan palkkiona yhteensä enintään 1 100 000 osaketta. Järjestelmän maksimipalkkion suuruus vastaa 2 200 000 Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Hallitus on tehnyt päätöksen järjestelmän piiriin kuuluvista henkilöistä ainoastaan vuoden 2009 osalta.

Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksua. Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmän perusteella ansaitsemistaan osakkeista niin kauan kuin toimitusjohtajuus jatkuu. Muiden henkilöiden on omistettava järjestelmän perusteella ansaituista osakkeista kaikki yhden vuoden ajan ja 2/3 kahden vuoden ajan kunkin ansaintajakson päättymisestä lukien.

Osakepalkkiojärjestelmä 2009

Osakepalkkion määrä ja ehdot sekä oletukset käyvän arvon laskennassa	2008
Maksimitasolla, kpl	688 000
Myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärä	634 000
Myöntämispäivä	31.12.2008
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa ¹⁾	11,50
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä, euroa	12,30
Osakkeen kurssin toteumaoletus ²⁾	12,87
Ansaintajakso alkaa	1.1.2009
Ansaintajakso päättyy	31.12.2009
Rajoitusjakso päättyy	31.12.2011
Ansaintakriteerien toteumaoletus	67 %
Järjestelmän piirissä henkilöitä	47

¹⁾ Osakkeen käypä arvo on myöntämishetken kurssi vähennettynä arvioidulla osingolla.

²⁾ Osakkeen toteumaoletusarvo on arvioitu käyttäen hyväksi ns. CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model). Mallin perusmuuttujat ovat korkotasoa, yleinen riskipremio ja Elisan osakkeen ns. beta-riski.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tilikaudella 2008 päättynyt Osakepalkkiojärjestelmä 2006

Aiempi voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä tarjosi ylimmälle johdolle mahdollisuuden saada palkkiona Elisa Oyj:n osakkeita kahdelta kahden kalenterivuoden pituiselta ansaintajaksolta. Osakepalkkiojärjestelmästä maksettavan palkkion määrä oli sidottu Elisan osakkeen kokonaistuottoon ansaintajaksolla. Ansaintajaksot olivat A-osalle 2.3.2006–31.3.2008 ja B-osalle 1.1.2008–31.3.2010. Sekä A- että B-osan osalta palkkion määrä vastasi vähimmäistasolla 172 800 kpl ja maksimitasolla 1 612 800 kpl Elisa Oyj:n osakkeen arvoa. Mikäli ansaitsemisjakson aikana jaetulla osingolla oikaistu kurssi olisi ollut alle 16,00 euroa, ei A-osan osakepalkkiota olisi jaettu, jos kurssi olisi alle 20,81 euroa B-osan osakepalkkiota ei jaettaisi. Joulukuussa 2008 päätettiin edunsaajien ja hallituksen yhteisellä sopimuksella osakepalkitsemisjärjestelmän B-osan peruut-

tamisesta. Tilikaudella 2008 osakepalkkiojärjestelmän B-osan osakeosuudesta kirjatut kulut olivat 0,9 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa).

A-osan suoritus määräytyi maaliskuun 2008 osakevaihdon painotetun osakkeen keskipäivän 14,54 euroa perusteella. Suoritus oli kokonaisuudessaan 11,7 milj. euroa, josta rahana maksettiin 6,4 milj. euroa. Elisa siirsi 2.5.2008 hallituksen päätöksen mukaisesti kannustinjärjestelmän piiriin kuuluville 49 henkilölle 361 347 osaketta, josta johtoryhmän jäsenille 142 053 osaketta ja toimitusjohtajalle 31 923 osaketta. Tilikaudella 2008 osakepalkkiojärjestelmän A-osan perusteella kirjatut tuotot olivat 1,4 milj. euroa (kulut 9,2 milj. euroa).

Johtoryhmään kuuluvien henkilöiden on omistettava puolet järjestelmän perusteella saaduista osakkeista vähintään kaksi vuotta. Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmän perusteella saaduista osakkeista niin kauan kuin toimitusjohtajuus jatkuu.

	2008		2007	
	A	B	A	B
Osakepalkkion käyvän arvon laskenta				
Osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, eur			21,00	21,00
Suoritettu määrä kpl	361 347			
Toteumaoletus, kpl			874 136	
osakekurssi, eur			21,56	
kokonaistuotto, % ¹⁾			67,3 %	
Osakkeina maksettavan osuuden käypä arvo, eur			6 993 090	
Rahana maksettavan osuuden käypä arvo, eur			9 178 431	
Osakepalkkiojärjestelmän käypä arvo, eur			16 171 521	
Jaettu määrä			78%	68%
Järjestelmän piirissä henkilöitä	49		46	39

¹⁾ arvonnousu ja osingot ansaitsemisjaksoilla

Toteumaoletus on arvioitu käyttäen hyväksi ns. CAP-mallia (Capital Asset Pricing Model). Mallin perusmuuttujat ovat korkotasoa, yleinen riskipremio ja Elisan osakkeen ns. beta-riski.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Optio-ohjelma 2007

Elisan hallitus päätti 18.12.2007 optio-oikeuksien antamisesta konsernin avainhenkilöille sekä yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Optiojärjestelmän kohteena ovat ne noin 150 avainhenkilöä, jotka eivät kuulu ylimmän johdon osakepalkkiojärjestelmän piiriin. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta.

Liikkeeseenlaskuvaiheessa kaikki optio-oikeudet 2007B ja 2007C sekä ne optio-oikeudet 2007A, joita ei ole jaettu avainhenkilöille,

annetaan tytäryhtiölle, joka voi hallituksen päätöksellä jakaa optio-oikeuksia konsernin nykyisille tai rekrytoitaville avainhenkilöille.

Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 2 550 000 yhtiön uutta tai yhtiön hallussa olevaa osaketta. Optiot jakautuvat 2007A-, 2007B- ja 2007C-optioihin, joita kutakin on 850 000 kappaletta.

Optio-ohjelma 2007A

Myöntämispäivä	Myönnetty määrä	Osakekurssi myöntämishetkellä
31.1.2008	500 500	19,02
30.4.2008	4 000	14,46
31.8.2008	6 000	14,58
31.11.2008	2 000	11,29
31.12.2008	5 000	12,30
Myönnettyjen instrumenttien määrä	517 500	
Palautuneiden instrumenttien määrä	-16 150	

Järjestelyn ehdot	2007A	2007B	2007C
Merkintähinta	19,04 euroa ¹⁾	11,89 euroa ²⁾	³⁾
Voimassaoloaika (vuosina)	3,5	3,5	-
Merkintäaika	1.12.2009–31.5.2011	1.12.2010–31.5.2012	1.12.2011–31.5.2013
Oikeuden syntymisehdot			

¹⁾ osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2007 vähennettynä vuoden 2008 pääomanpalautuksella 1,80 euroa.

²⁾ osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2008.

³⁾ osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 1.11.–30.11.2009.

Optioiden käyvät arvot

Elisa käyttää myöntämispäivän käyvän arvon määrittämiseksi Black-Scholes mallia. Käypä arvo jaksotetaan kuluksi ansaintajaksolle. Tilikaudella 2008 optio-ohjelman perusteella kirjatut kulut olivat 1,1 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

28. Eläkeveloitteet

Suomessa Elisan henkilöstön eläketurva on hoidettu sekä TyEL-eläkkeiden että lisäeläketurvan osalta eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Suomen TyEL-järjestelmä on luonteeltaan maksupohjainen

Taseen etuus pohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2008	2007
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	0,9	1,2
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	51,0	56,7
Varojen käypä arvo	-49,3	-54,9
Ali-/ylikate	2,6	3,0
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+)/tappiot (-)	-1,3	-0,9
Eläkevelka taseessa	1,3	2,1

Veloitteen nykyarvon muutokset:

Milj. euroa	2008	2007
Velvoite tilikauden alussa	57,9	61,3
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,1	0,4
Korkokulut	2,7	2,6
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	-0,3	-2,4
Maksetut etuudet	-4,0	-4,0
Järjestelyn supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-4,5	
Velvoite tilikauden lopussa	51,9	57,9

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:

Milj. euroa	2008	2007
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	54,9	58,1
Varojen odotettu tuotto	2,7	2,5
Maksetut etuudet	-4,0	-4,0
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-0,7	-2,3
Työnantajan suorittamat maksut	0,8	0,6
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta	-4,4	
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	49,3	54,9

järjestely. Etuus pohjaisiksi järjestelyiksi on luokiteltu osa lisäeläkejärjestelyistä ja yhtiöiden omalla vastuulla olevat eläkejärjestelyt.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2008	2007
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-0,1	-0,2
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot		-0,2
Korkomenot	-2,7	-2,6
Varojen odotettu tuotto	2,7	2,5
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta		
	-0,1	-0,5

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 2,0 milj. euroa vuonna 2008 (0,2 milj. euroa vuonna 2007).

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

	2008	2007
Diskonttaus korko	5,00 %	5,00 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	5,00 %	5,00 %
Tulevan ajan palkankorotusolettamus	3,30 %	3,30 %
Tulevan ajan eläkkeiden korotusolettamus	2,10 %	2,10 %

Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta ovat seuraavat:

Milj. euroa	2008	2007	2006
Veloitteen nykyarvo	51,9	57,9	61,3
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-49,3	-54,9	-58,1
Ylikate (+)/Alikate (-)	-2,6	-3,0	-3,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	-0,7	-2,3	-0,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin velkoihin	-0,3	-0,5	-0,6

Konserni ennakoii maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,4 milj. euroa vuonna 2009.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

29. Varaukset

Milj. euroa	Uudelleenjärjestelyt	Muut	Yhteensä
1.1.2008	6,4	2,9	9,3
Varausten lisäykset	7,9		7,9
Käytetyt varaukset	-10,8	-0,6	-11,4
31.12.2008	3,5	2,3	5,8

Milj. euroa	2008	2007
Pitkäaikaiset varaukset	4,3	5,2
Lyhytaikaiset varaukset	1,5	4,1
Yhteensä	5,8	9,3

Uudelleenjärjestelyvaraus

Osana konsernin tehostamistoimia Elisa on käynyt vuonna 2008 henkilöstön vähentämiseen johtaneita yhteistoimintaneuvotteluja. Toimintojen uudelleenjärjestelyvaraus sisältää sekä varautumisen työttömyyseläkkeisiin että muihin irtisanomisista aiheutuviin menoihin. Irtisanomisiin liittyvä varaus realisoituu vuonna 2009 ja työttömyyseläkejärjestelyihin liittyvä varaus vuosina 2009–2011.

Muut varaukset

Muut varaukset koostuvat tyhjen toimitilojen varauksesta sekä puhelinpylväistä tehdystä ympäristövarauksesta.

30. Korolliset velat

Milj. euroa	2008		2007	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	570,1	536,6	604,1	592,8
Rahoituslaitoslainat	80,2	80,3	0,3	0,3
Rahoitusleasingvelat	22,0	22,0	22,9	23,0
	672,3	638,9	627,3	616,1
Lyhytaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	36,0	36,2	30,0	30,0
Rahoituslaitoslainat	75,1	75,1	0,1	0,1
Rahoitusleasingvelat	5,1	5,1	5,4	5,4
Yritystodistukset	55,6	55,6	92,0	92,0
Muut lyhytaikaiset velat	0,5	0,5	0,5	0,5
	172,3	172,5	128,0	128,0
Yhteensä	844,6	811,4	755,2	744,1

Lainat sisältävät yhteensä 27,1 milj. euroa (28,4 milj. euroa) vakuudellisia velkoja (leasingvelkoja). Rahoitusleasingvelat ovat tosiasiallisesti vakuudellisia, sillä maksujen laiminlyönnin tapahtuessa oikeudet vuokrattuun omaisuuteen siirtyvät takaisin vuokranantajalle.

Kaikki korolliset velat ovat euromääräisiä. Korolliset velat arvos-tetaan kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoön. Korollisten velkojen käyvät arvot perustuvat markkinanoteerauksiin tai ne on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätös-päivän markkinakorolla.

Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti oli 3,9 (5,4) vuotta ja efektiivinen keskimarkkinakorko 5,1 % (5,2 %).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korollisten lainojen lyhennysten ja rahoituskulujen sopimuksiin perustuvat kassavirrat

2008

Milj. euroa	2009	2010	2011	2012	2013	2014–	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	63,7	75,0	250,4	14,5	14,4	314,4	732,4
rahoituskulut	27,7	25,0	24,5	14,5	14,4	14,4	120,5
lyhennykset	36,0	50,0	225,9			300,0	611,9
Pankkilainat	4,5	33,6	3,0	3,0	3,0	59,0	106,2
rahoituskulut	4,4	3,5	3,0	3,0	3,0	9,0	25,9
lyhennykset	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	50,0	80,3
Sitovat luottolimiitit	75,2						75,2
rahoituskulut	0,2						0,2
lyhennykset	75,0						75,0
Yritystodistukset	55,6						55,6
rahoituskulut	1,1						1,1
lyhennykset	54,5						54,5
Rahoitusleasingvelat	7,3	4,3	2,9	2,2	1,8	62,5	81,1
rahoituskulut	2,2	1,9	1,7	1,6	1,6	45,0	54,0
lyhennykset	5,1	2,4	1,2	0,6	0,2	17,5	27,1
Muut velat	0,5						0,5
rahoituskulut	0,0						0,0
lyhennykset	0,5						0,5
Koronvaihtosopimukset	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	7,3
rahoituskulut	36,8	31,6	30,4	20,4	20,3	69,6	209,0
lyhennykset	171,2	82,5	227,1	0,6	0,3	367,6	849,3
Yhteensä	208,0	114,1	257,5	21,0	20,6	437,2	1 058,3

2007

Milj. euroa	2008	2009	2010	2011	2012	2013–	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	60,7	64,9	76,5	248,8	14,4	316,8	782,1
rahoituskulut	30,7	28,9	26,5	22,9	14,4	16,8	140,2
lyhennykset	30,0	36,0	50,0	225,9	0,0	300,0	641,9
Pankkilainat	0,1	0,1	0,1	0,1			0,4
rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0
lyhennykset	0,1	0,1	0,1	0,1			0,4
Yritystodistukset	92,0						92,0
rahoituskulut	0,4						0,4
lyhennykset	91,6						91,6
Rahoitusleasingvelat	7,5	5,1	2,6	2,3	2,2	63,9	83,6
rahoituskulut	2,1	1,8	1,8	1,7	1,8	46,1	55,3
lyhennykset	5,4	3,3	0,8	0,6	0,4	17,8	28,3
Muut velat	0,5						0,5
rahoituskulut	0,0						0,0
lyhennykset	0,5						0,5
Koronvaihtosopimukset	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	3,6
rahoituskulut	33,8	31,3	28,9	25,2	16,8	63,5	199,5
lyhennykset	127,6	39,4	50,9	226,6	0,4	317,8	762,7
Yhteensä	161,4	70,7	79,8	251,8	17,2	381,3	962,1

Vaihtuvakorkoisten rahoitusvelkojen ja koronvaihtosopimusten tulevat rahoituskulut on laskettu käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa ollutta korkoa.

Elisa on vuokrannut rahoitusleasingsovimuksilla mm. teletiloja, GSM- ja kuituverkkoa sekä palvelimia. Sopimusehdot vaihtelevat ostooptoiden/lunastusehtojen, indeksiehtojen ja sopimusaikojen osalta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Joukkovelkakirjalainat

Emoyhtiöllä on joukkovelkakirjalainaohjelmiansa puitteissa laskettu liikkeeseen seuraavat joukkovelkakirjalainat:

	31.12.2008 Käypä arvo Milj. euroa	31.12.2008 Tasearvo Milj. euroa	31.12.2008 Nimellisarvo Milj. euroa	Nimelliskorko	31.12.2008 Efektiivinen korko	Eräpäivä
EMTN -ohjelma 2001 / 1000 milj. euroa						
III/2002	20,1	20,0	20,0	euribor 6kk + 1,02 %	6,439 %	8.4.2009
V/2002	6,0	6,0	6,0	euribor 6kk + 1,00 %	6,419 %	8.4.2009
VI/2002	10,1	10,0	10,0	euribor 6kk + 1,00 %	6,419 %	8.4.2009
IX/2004	217,4	220,7	225,9	4,375 %	5,226 %	22.9.2011
I/2007	49,2	50,0	50,0	euribor 3kk + 0,22 %	4,036 %	3.3.2010
II/2007	270,0	299,4	300,0	4,750 %	4,789 %	3.3.2014
Yhteensä	572,8	606,1	611,9			

Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo perustuu markkinanoteerauksiin.

31. Ostovelat ja muut korottomat velat

Milj. euroa	2008	2007
Pitkäaikaiset		
Saadut ennakot	7,0	7,2
Johdannaiset		3,0
Muut velat	7,0	14,4
	14,0	24,6
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	145,2	168,9
Saadut ennakot	4,1	5,2
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset	27,3	33,3
Muut siirtovelat	38,6	42,6
Muut velat	40,3	53,2
	255,5	303,2
Yhteensä	269,5	327,8

Korottomien velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Konsernin ostovelkojen maksuajat noudattavat yritysten tavanomaisia maksuehtoja. Muut siirtovelat muodostuvat korkokulujen sekä muiden tavanomaisten kulujen jaksotuksista.

32. Muut vuokrasopimukset

Ei irtisanottavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. euroa	2008	2007
Alle yhden vuoden kuluessa	22,2	20,6
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	36,8	42,6
Yli viiden vuoden kuluttua	15,2	21,1
Yhteensä	74,2	84,3

Elisa on vuokrannut mm. toimitiloja, teletiloja, konttorikoneita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat konttorikoneiden ja autojen 3–6 vuodesta teletilojen yli 50 vuoteen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

33. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. euroa	2008	2007
Kiinnitykset		
Omasta tai konserniyhtiön velasta	0,4	
Pantit		
Annetut pankkitalletukset omasta velasta	0,8	1,3
Takaukset		
Muiden puolesta *)	44,3	42,3
Yhteensä	45,5	43,6

*) Elisa on taannut henkilöstön vähäisiä alle 20 000 euron suuruisia lyhytaikaisia lainoja. Takauslimiitin enimmäismäärä oli 31.12.2008 0,5 milj. euroa (0,5 milj. euroa). 43,1 miljoonan euron takaus liittyy seuraavassa kuvattuun QTE-järjestelyyn.

Vuokraus-/ takaisinvuokraussopimuksen vastuu (ns. QTE-järjestely)

Milj. euroa	2008	2007
Järjestelyn kokonaisarvo	-	137,9
Keskeytysriski	-	14,5

Elisa Oyj solmi syyskuussa 1999 vuokraus-/takaisinvuokraussopimuksen (ns. QTE-järjestely) yhdysvaltalaisen rahoituslaitosten kanssa. Järjestelyn kohteena oli televerkon laitteita, joiden omistusoikeus pysyi sopimuksen mukaan Elisa Oyj -konsernin yhtiöillä. Järjestelyn kokonaisarvo oli noin 145,8 milj. euroa (noin 203 milj. USD). Järjestelyn kokonaisvuokramaksut ja -saamiset suoritettiin järjestelyn tekohetkellä, jolloin yhtiölle jäi noin 13 milj. euron nettokorvaus. QTE-järjestely kirjattiin taseeseen nettoarvostaan perustuen IASB:n antamaan tulkintaohjeeseen SIC27. Alkuperäisen suunnitelman mukaan korvaus tuloutetaan kokonaisuudessaan kymmenen vuoden aikana sopimuksen solmimisesta. Elisalla oli oikeus päättää sopimus kustannuksetta aikaisintaan vuonna 2014, mutta järjestelyn osapuolien yhteisellä sopimuksella se päätettiin marraskuussa 2008. Vaikutus konsernin rahoitustuottoihin ja -kuluihin vuonna 2008 oli 2,3 milj. euroa (1,3 milj. euroa).

QTE-järjestelyn velkasitoumuksiin liittyen Elisalla oli n. 66 miljoonan dollarin suuruinen vastapuoliriski, joka sisältyi QTE-järjestelyn kokonaisarvoon. Vuonna 2007 vastapuoliriskin suojaamiseksi Elisa solmi eurooppalaisen pankin kanssa vastaavan määrän suuruisen vuoteen 2012 ulottuvan luottoriskin vaihto-

sopimuksen (CDS). Vuoden 2008 tilinpäätöksessä luottoriskin vaihtosopimuksen (CDS) käypä arvo kirjattiin nolnaan, koska QTE-järjestelyn purkamisen yhteydessä vastapuolena ollut finanssiyhtiö maksoi QTE-järjestelyyn liittyneet velvoitteensa. Vaikutus konsernin rahoitustuottoihin ja -kuluihin vuonna 2008 -1,0 milj. euroa (1,0 milj.euroa).

Vastapuoliriskin suojaamisen yhteydessä Elisa antoi vuonna 2007 vuoteen 2012 ulottuvan 60 milj. dollarin (43 milj. euroa) maksimimääräisen takauksen eurooppalaisen pankin luottojohdannaisportfoliolle (CDO), joka koostuu 125 yhtiön ja valtion luottojohdannaisista. Kokonaisuudessaan johdannaisjärjestelyillä oli tarkoituksena vähentää ja hajauttaa riski yhdestä vastapuolesta CDO-portfolioon, jossa usempia vastapuolia.

Takauksen riski on rahoitusmarkkinoiden muutoksen vuoksi lisääntynyt. Luottojohdannaisen luottoluokitus on heikentynyt Moodysin luokituksella Aa3-tasosta tasolle B1. Takaus on voimassa 15.12.2012 saakka. Maksimitakausvastuu jakautuisi realisoituessaan kassavirtamaksuina seuraavasti: vuodelle 2010 noin 0,5 miljoonaa dollaria, vuodelle 2011 noin 33 miljoonaa dollaria ja vuodelle 2012 noin 26,5 miljoonaa dollaria.

	Milj. euroa	Milj. dollaria
Järjestelyyn liittyvän CDS-sopimuksen nimellisarvo ⁽¹⁾	-47,4	-66,0
Järjestelyyn liittyvän CDO-portfolion takauksen nimellisarvo ⁽²⁾	43,1	60,0

¹⁾ esitetty myös liitteessä 25

²⁾ esitetty myös edellä kohdassa "Annetut takaukset"

Muut sopimusveloitteet

Milj. euroa	2008	2007
Takaisinostovastuut	0,1	0,2

Takaisinostovastuut liittyvät pääosin asiakkaiden leasingrahoituksella ostamiin televerkon päätelaitteisiin kuten esim. yritysvaihteisiin.

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu 31.12.2008 on 16,8 milj. euroa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

34. Rahoitusriskien hallinta

Elisan taloudellisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit.

Pääperiaatteena riskien hallinnassa on, että riskit hallitaan syntymisperiaatteen mukaan liiketoimintayksiköissä. Liiketoimintariskien hallinta on osa jatkuvaa liiketoiminnan ja strategian suunnittelua. Konsernin rahoitusyksikkö tekee kokonaisriskiselvityksen vuosittain. Rahoitusyksikkö toimii myös läheisessä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa ja koordinoi mm. vakuutuksia.

Elisa Oyj:n keskitetty rahoitustoiminta vastaa koko konsernin valuutta-, korko-, likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskeistä.

Markkinariskit

Korkoriski

Elisa altistuu korkoriskille lähinnä rahoitusvelkojensa kautta. Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin instrumentteihin. Korkoriskin hallitsemiseksi voidaan käyttää apuna johdannais-sopimuksia. Tavoitteena on suojautua korkotason muutosten aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Korollisten rahoitusvelkojen koronmuutosten ajankohdat (milj. euroa) 31.12.2008, nimellisarvoon

Ajankohta, jolloin koronmuutos tapahtuu	alle 1 vuosi	1–5 vuoden sisällä	yli 5 vuoden sisällä	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Yritystodistuslainat	55,6			55,6
Joukkovelkakirjalainat	86,0			86,0
Sitovat luottolimitit	75,0			75,0
Velat rahoituslaitoksilta	80,0			80,0
Rahoitusleasing	5,1			5,1
Muut	0,5			0,5
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalainat		225,9	300,0	525,9
Rahoitusleasing		4,4	17,5	21,9
Muut		0,3		0,3
Johdannaisten vaikutus	150,0		-150,0	0,0
Yhteensä	452,2	230,6	167,5	850,3

Korollisten rahoitusvelkojen koronmuutosten ajankohdat (milj. euroa) 31.12.2008, nimellisarvoon

Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit		
Rahamarkkinasijoitukset	14,9	14,9
Yhteensä	14,9	14,9

Herkkyyshanalyysi sisältää taseen 31.12.2008 (31.12.2007) sisältämät rahoitusvelat. Korkotason muutokseksi on oletettu yksi prosenttiyksikkö. Korkopositioksi on oletettu korolliset rahoitusvelat ja -saamiset sekä koronvaihtosopimukset tilinpäätöshetkellä niin, että kaikki sopimukset olisivat voimassa muuttumattomina koko vuoden.

Milj. euroa	2008		2007	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Korkotason muutos +/-1%	+/- 4,3		+/-2,7	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Valuuttakurssiriski

Elisa-konsernin rahavirroista valtaosa on euromääräistä, joten yhtiön altistuminen valuuttariskille (ekonominen riski ja transaktioriski) on vähäistä. Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssiriskit aiheutuvat kansainvälisestä yhdysliikenteestä sekä vähäisessä määrin hankinnoista. Keskeisimmät valuutat ovat Kansainvälisen valuuttarahaston korivaluutta (SDR), Yhdysvaltain dollari (USD) ja Viron kruunu (EEK). Tilikauden aikana valuuttakurssisuojauksia ei käytetty. Yhtiön rahoitusvelkoihin ei sisälly valuuttariskiä.

Konsernin omaan pääomaan sisältyvä ulkomaisten tytäryhtiöiden muuntoeropositio on vähäinen. Muuntoeropositiota ei ole tilivuoden aikana suojattu.

CDS- ja CDO-järjestelyt perustuvat yhdysvaltain dollareihin (Ks. kuvaus liite 33). Elisan euromääräisenä ilmoitetut riskit ja vastuut muuttuvat siten EUR/USD-valuuttakurssin muutoksen myötä.

Elisan valuuttapositio 31.12.2008

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat	Ulkomaisten tytärten nettosijoitukset
SDR	4,7	9,4	
USD		0,5	
EEK			60,7

Elisan valuuttapositio 31.12.2007

Milj. euroa	Myyntisaamiset	Ostovelat	Ulkomaisten tytärten nettosijoitukset
SDR	0,6	10,6	
USD	0,4	1,0	
EEK			33,7

Kahdenkymmenen prosenttiyksikön muutos vaikuttaisi konsernin omaan pääomaan 12,1 milj. euroa (6,7 milj. euroa) ja 1,1 milj. euroa voittoon ennen veroja (2,1 milj. euroa).

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskienhallinnan tavoitteena on konsernin rahoituksen varmentaminen kaikissa tilanteissa. Yhtiön keskeisin rahoitusjärjestely on 1 000 miljoonan euron EMTN-ohjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 636 miljoonan euron määrästä joukkovelkakirjalainoja. Yhtiöllä on lisäksi 250 miljoonan euron yritystodistusohjelma sekä 300 miljoonan euron sitovat syndikoidut luottolimitit. Näistä 17.6.2012 erääntyvä 170 miljoonaa euroa on käyttämättä ja 21.11.2014 erääntyvästä 130 miljoonan euron luottolimitistä on 75 miljoonaa euroa nostettuna 31.12.2008. Lainojen marginaali määräytyy yhtiön luottoluokituksen pohjalta.

Elisa on hankkinut kansainväliset luottoluokitukset osana rahoituksensa varmentamista. Moody's Investor Services on luokittanut Elisan pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan Baa2 (outlook stable). Standard & Poor's on luokittanut yhtiön pitkäaikaiset sitoumukset luokkaan BBB (outlook stable) ja lyhytaikaiset sitoumukset luokkaan A-2.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat limiitit

Milj. euroa	2008	2007
Rahat ja pankkisaamiset	33,0	16,9
Luottolimitit	225,0	300,0
Yhteensä	258,0	316,9

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvat rahavirrat on esitetty liitteessä 30.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Likvidien varojen sijoitukset tehdään vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohteet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään vuosittain. Sijoitustoimintaa valvotaan, eikä avoimena olevista sijoituksista odoteta aiheutuvan luottotappioita. Johdannaissopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Elisan luottojohdannaisjärjestelyyn liittyy 60 milj. dollarin takausriski, ks. liitetieto 33.

Liiketoimintayksiköt vastaavat myyntisaamisiin liittyvästä luottoriskistä. Yksiköillä on kirjallisesti laaditut luottopolitiikat, jotka noudattavat pääosin yhteneväisiä periaatteita. Uusien asiakkaiden luottotiedot tarkastetaan ulkoisista lähteistä aina kun myydään jälkikäteislaskutettavia tuotteita tai palveluita. Myytäessä lisää olemassa oleville asiakkaille luottokelpoisuus tarkastetaan omien reskontratietojen perusteella. Elisa voi myös periä ennako- tai takuumaksuja luottopolitiikan mukaisesti.

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä johtuen konsernin suuresta asiakaskannasta; 10 suurinta asiakasta edustaa n. 7 %:a asiakaslaskutuksesta. Konsernin myyntisaamisista on vähennetty epävarmoja saatavia 11,7 milj. euroa (12,5 milj. euroa). Konsernin aikaisempi kokemus myyntisaamisten perinnästä vastaa kirjattuja arvonalennuksia. Konserni on vuodesta 2007 lähtien myynyt keskimäärin 136 päivää erääntyneet myyntisaamiset. Näiden seikkojen perusteella johto uskoo, ettei konsernin myyntisaamisiin sisälly merkittävää luottoriskiä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 22.

Elisan myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin Comptel Oyj:n osakkeista, jotka noteerataan julkisesti. Herkkyysanalyysi sisältää taseen 31.12.2008 (31.12.2007) sisältämät osakkeet. Osakekurssin muutokseksi analyysissä on oletettu kaksikymmentä prosenttiyksikköä.

Milj. euroa	2008		2007	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Comptelin osakekurssin muutos +/-20%	+/- 0	+/- 2,0	+/- 0	+/- 4,1

Pääomarakennetta koskevat lisätiedot

Elisan pääoma koostuu omasta pääomasta ja velasta. Liiketoiminnan kehittämiseksi Elisa voi toteuttaa laajennusinvestointeja ja yritysostoja, jotka voidaan rahoittaa joko omalla pääomalla tai velalla joko suoraan tai välillisesti.

Yhtiön pääomarakennetavoitteena on velkaantumisasaste 50–100% ja nettovelka/käyttökate 1,5–2,0. Nettovelka/käyttökate-tunnusluku lasketaan kertaluonteisista eristä puhdistettuna.

Yhtiön pääomanpalautus omistajille koostuu osingoista, muusta vapaan oman pääoman jakamisesta sekä omien osakkeiden hankinnasta. Pitkän aikavälin voitonjakotavoite on 40–60% tilikauden tuloksesta. Lyhyellä tähtäimellä voitonjakotavoitteesta voidaan poiketa pääomarakenteen tavoitteiden mukaisesti.

Pääomarakenne ja keskeiset tunnusluvut

	31.12.2008	31.12.2007
Korollinen nettovelka	811,6	738,4
Oma pääoma yhteensä	875,1	1 035,4
Pääoma yhteensä	1 686,7	1 773,8
Velkaantumisasaste	92,7 %	71,3 %
Nettovelka/käyttökate	1,7	1,5
Omavaraisuusaste	43,3 %	47,9 %

Käytettävissä olevat rahoituslähteet

Oman pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiön tavoitteena on pitää hallituksella riittävä joustavuus omien osakkeiden liikkeenlaskuun. Tavanomaisesti osakeantivaltuutuksen määrä on ollut 15–25% osakemäärästä. Valtuutusta on käytetty yritysjärjestelyiden yhteydessä.

Oma pääoma	31.12.2008	31.12.2007
Hallussa olevat osakkeet, 1000 kpl	10 689	8 049
Osakeantivaltuutus, 1000 kpl ¹⁾	49 639	27 208
Yhteensä enintään, 1000 kpl ²⁾	49 639	27 208
Osakekurssi	12,30	21,00
Yhteensä, milj. eur	610,6	571,4

Vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen osalta yhtiö pitää yllä lainaohjelmia ja luottojärjestelyitä, joiden puitteissa voidaan tehdä nopeasti liikkeeseenlaskuja. Järjestelyt ovat sitovia ja ei-sitovia ja niiden puitteissa voidaan tehdä liikkeeseenlaskuja eri juoksuajoin.

Velkapääoma	31.12.2008	31.12.2007
Yritystodistusohjelma (ei sitova) ³⁾	194,4	158,0
Syndikoidut luotot (sitova) ⁴⁾	225,0	300,0
EMTN-ohjelma (ei sitova) ⁵⁾		333,9
Yhteensä	419,4	791,9

Oma pääoma ja velkapääoma yhteensä	1 030,0	1 363,3
------------------------------------	---------	---------

¹⁾ Osakeantivaltuutus 50 000 000. Valtuutuksesta on osakepalkkion maksamisen yhteydessä käytetty 361 347 osaketta.

²⁾ Omien osakkeiden liikkeellelaskuvaltuutus 31.12.2008 oli enintään 49 638 653 kpl. Tämä voi tapahtua uusien osakkeiden liikkeeseenlaskulla tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden myynnillä.

³⁾ Yritystodistusohjelman koko on 250 milj. euroa, josta oli 31.12.2008 käytössä 55,6 milj. euroa.

⁴⁾ Elisalla on kaksi sitovaa syndikoitua luottojärjestelyä yhteensä 300 milj. euroa. Järjestelyistä oli 31.12.2008 käytössä 75 milj. euroa.

⁵⁾ Elisalla on eurooppalainen joukkovelkakirjalainaohjelma (EMTN), jonka kokonaismäärä on 1 000 milj. euroa. Siitä oli 31.12.2008 käytössä 636 milj. euroa. Uusien lainojen liikkeeseenlasku edellyttää ohjelman päivittämistä. Yhtiö arvioi päivityksen tapahtuvan vuoden 2009 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

35. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Konsernin tytäryhtiöt	Kotipaikka	31.12.2008 Konsernin omistus- osuus-%
Dial Media Oy	Helsinki	100 %
Doneto Oy	Helsinki	100 %
Ecosite Oy	Espoo	100 %
Electur Oy	Helsinki	100 %
Elisa Eesti As	Tallinna	100 %
Elisa Links Oy	Helsinki	100 %
Excenta Oy	Pori	51 %
Fiaset Oy	Jyväskylä	100 %
Fonetic Oy	Jyväskylä	100 %
JMS Group Oy	Helsinki	100 %
Kiinteistö Oy Brahenkartano	Turku	60 %
Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulma	Paimio	77 %
Kiinteistö Oy Raision Luolasto	Espoo	100 %
Kiinteistö Oy Rinnetorppa	Kuusamo	80 %
Kiinteistö Oy Tapiolan Luolasto	Espoo	100 %
LNS Kommunikation AB	Tukholma	100 %
Preminet Oy	Helsinki	100 %
OOO LNR	Pietari	100 %
Saunalahti Group Oyj	Espoo	100 %
Helsingin Netti Media Oy	Helsinki	100 %
Supertel Oy	Helsinki	100 %
SIA Radiolinja Latvija	Riika	100 %
Tampereen Tietoverkko Oy	Tampere	63 %
UAB Radiolinja	Vilna	100 %

Konsernin osakkuusyhtiöt

City-Suvanto Oy	Joensuu	33 %
Kiinteistö Oy Herrainmäen Luolasto	Tampere	50 %
Kiinteistö Oy Lauttasaarentie 19	Helsinki	42 %
Kiinteistö Oy Runeberginkatu 43	Helsinki	30 %
Kiinteistö Oy Stenbäckinkatu 5	Helsinki	40 %
Suomen Numerot NUMPAC Oy	Helsinki	33 %
Vantaan Yhteisverkko Oy	Vantaa	24 %

Merkittävät omistusten muutokset on esitetty liitetietojen kohdassa 2. Yrityshankinnat ja 3. Yritysmuunnit.

Lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa ovat toteutuneet seuraavat liiketapahtumat:

Ostot lähipiiriin kanssa:	2008	2007
Milj. euroa		
Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset	0,4	0,6
Yhteensä	0,4	0,6

Lähipiiriin kuuluvan johdon työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 7.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Tunnusluvut

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006
TULOSLASKELMA			
Liikevaihto, milj. euroa	1 485	1 568	1 518
Liikevaihdon muutosprosentti	-5,3 %	3,3 %	13,5 %
Käyttökate, milj. euroa	472	499	434
Käyttökate, % liikevaihdosta	31,8 %	31,8 %	28,6 %
Liikevoitto, milj. euroa	264	302	225
Liikevoitto, % liikevaihdosta	17,8 %	19,3 %	14,8 %
Tulos ennen veroja, milj. euroa	228	285	212
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	15,3 %	18,2 %	13,9 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	18,5 %	18,8 %	12,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	15,6 %	18,3 %	13,2 %
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	11	8	6
Tutkimus- ja kehitysmenot, % liikevaihdosta	0,7 %	0,5 %	0,4 %
TASE			
Velkaantumisaste (gearing), %	92,8	71,3 %	28,7 %
Maksuvalmius (current ratio)	0,9	1,1	1,0
Omavaraisuusaste, %	43,3 %	47,9 %	63,1 %
Koroton vieras pääoma, milj. euroa	311	385	380
Taseen loppusumma, milj. euroa	2 030	2 175	2 091
SIIJOITUKSET			
Osakkeiden hankinnat, milj. euroa	15	12	10
josta osakevaihdolla hankitut		5	
INVESTOINNIT KÄYTTÖMAISUUTEEN			
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	184	206	207
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	12,4 %	13,2 %	13,7 %
HENKILÖSTÖ			
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	2 946	3 299	4 086
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	504	475	372

Tilaukanta ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

Tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut ⁽¹⁾

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006
Osakepääoma, euroa	83 033 008,00	83 033 008,00	83 033 008,00
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa	155 618 957	158 257 610	161 941 016
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	157 449 911	159 417 319	165 416 720
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa, laimennettu	155 618 957	158 257 610	161 941 016
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, laimennettu	157 449 911	159 417 319	165 416 720
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa ⁽²⁾	1 914	3 323	3 360
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	1,12	1,38	0,97
Osakekohtainen osinko, euroa	0,60 ^{*)}		2,50
Osinko tuloksesta, %	53 %		250,3 %
Osakekohtainen pääomanpalautus, euroa		1,80	
Pääomanpalautus tuloksesta %		129,6 %	
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	5,61	6,53	8,07
Hinta/voitto -suhde (P/E)	11,0	15,2	21,4
Efektiiivinen osinkotuotto, % ⁽²⁾	4,88 %		12,05 %
Efektiiivinen pääomanpalautustuotto, % ⁽²⁾		8,57 %	
Osakkeen kurssikehitys NASDAQ OMX Helsingissä			
Keskikurssi, euroa	15,02	21,31	17,06
Kurssi vuoden lopussa, euroa	12,30	21,00	20,75
Alin kurssi, euroa	9,85	18,63	14,00
Ylin kurssi, euroa	22,18	24,41	20,76
Osakkeiden pörssivaihdon kehitys			
Kokonaisvaihto 1 000 kpl	338 825	316 087	247 303
Vaihdon osuus osakkeiden määrästä, % ⁽³⁾	218 %	200 %	150 %

^{*)} Hallitus ehdottaa, että pääomanpalautusta jaetaan 0,60 euroa osakkeelta.

⁽¹⁾ Osakkeiden lukumäärät on esitetty ilman Elisa-konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Omat osakkeet on huomioitu tunnuslukuja laskettaessa.

⁽²⁾ Laskettu vuoden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin perusteella.

⁽³⁾ Laskettu suhteessa tilikauden keskimääräiseen osakemäärään.

Tunnusluvut

Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Oman pääoman tuotto % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoituskulut rahoitusveloista}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin)}}$	x 100
Velkaantumisaste (gearing) %	$\frac{\text{Korolliset velat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Maksuvalmius (current ratio)	$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat}}{\text{Lyhytaikaiset velat – saadut ennakot}}$	
Omavaraisuusaste %	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	x 100

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Osakekohtainen osinko *)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Efektiivinen osinkotuotto *)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$	x 100
Osinko tuloksesta prosentteina *)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Hinta/voitto-suhde (PE-luku)	$\frac{\text{Pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	

*) Laskentakaavoja sovelletaan myös pääomanpalautuksen tunnuslukuihin.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2008	1.1.–31.12. 2007
Liikevaihto	1	1 296,2	1 353,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-0,1	0,3
Liiketoiminnan muut tuotot	2	11,6	23,2
Materiaalit ja palvelut	3	-570,3	-617,4
Henkilöstökulut	4	-157,9	-153,7
Poistot ja arvonalentumiset	5	-233,7	-221,0
Liiketoiminnan muut kulut		-178,9	-179,7
Liikevoitto/tappio		166,9	205,4
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-34,9	-7,0
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä		132,0	198,4
Satunnaiset erät	8	-4,1	-13,2
Voitto/tappio satunnaisten erien jälkeen		127,9	185,2
Tilinpäätössiirrot	9	-2,0	-6,4
Tuloverot	10	-48,6	-62,4
Tilikauden voitto/tappio		77,3	116,4

Emoyhtiön tase, FAS

Milj. euroa	Liite	31.12.2008	31.12.2007
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	651,3	726,4
Aineelliset hyödykkeet	11	489,8	497,8
Sijoitukset	12	84,8	74,4
		1 225,9	1 298,6
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	18,2	23,2
Pitkäaikaiset saamiset	14	17,0	13,3
Lyhytaikaiset saamiset	15	297,1	439,9
Rahoitusarvopaperit	16		2,7
Rahat ja pankkisaamiset		24,8	6,9
		357,1	486,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 583,0	1 784,6
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	17	83,0	83,0
Omat osakkeet		-201,9	-165,6
Vararahasto		3,4	3,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		248,9	533,8
Edellisten tilikausien voitto		281,9	172,5
Tilikauden voitto/tappio		77,3	116,4
		492,6	743,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä		11,7	9,7
Pakolliset varaukset	18	5,0	8,8
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	663,0	618,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	20	410,7	404,3
		1 073,7	1 022,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 583,0	1 784,6

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

Milj. euroa	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen satunnaisia eriä	132,0	198,4
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	233,7	221,0
Muut rahoitustuotot ja -kulut	35,3	20,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot (-/+)	-0,6	-15,3
Osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot (-/+)	0,0	-12,8
Pakollisen varauksen muutos tuloslaskelmassa	-3,8	0,1
Muut oikaisut	0,4	-0,7
Rahavirta ennen käyttöomaisuuden muutosta	397,0	410,9
Käyttöomaisuuden muutos	89,0	-113,3
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	486,0	297,6
Saadut osingot	3,0	1,8
Saadut korot	16,9	5,9
Maksetut korot	-53,0	-25,0
Maksetut tuloverot	-56,8	-79,9
Liiketoiminnan nettorahavirta	396,1	200,4
Investointien rahavirrat		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-150,9	-178,8
Käyttöomaisuuden myynti	0,4	24,3
Investoinnit osakkeisiin ja muihin sijoituksiin	-7,2	-6,7
Luovutustulot osakkeista ja muista sijoituksista	0,2	13,6
Myönnettyt lainat	-7,2	-11,4
Lainasaamisten takaisinmaksut	22,2	62,9
Investointien nettorahavirta	-142,5	-96,1
Rahavirta investointien jälkeen	253,6	104,3
Rahoituksen rahavirrat		
Omien osakkeiden hankkiminen	-43,3	-85,6
Pitkäaikaisten lainojen nostot	80,0	350,0
Pitkäaikaisten lainojen maksut	-30,0	-44,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	39,1	66,5
Maksetut osingot	-284,2	-400,3
Annetut / saadut konserniavustukset		-0,4
Rahoituksen nettorahavirta	-238,4	-114,0
Rahavarojen muutos	15,2	-9,7
Rahavarat tilikauden alussa	9,6	9,6
Liiketoimintasiirtojen ja fuusioiden siirtyneet kassavarat		9,7
Rahavarat tilikauden lopussa	24,8	9,6

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Elisa Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöön perustuvia laskentaperiaatteita noudattaen.

Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Tilikauden ja vertailuvuoden tilinpäätökset eivät ole keskenään vertailukelpoiset johtuen pääasiassa vertailuvuonna tapahtuneista konserniyhtiöiden sulautumisista emoyhtiöön sekä useista liiketoimintojen ulkoistuksista. Lisäksi sekä vuoden 2008 että 2007 tilinpäätöksiin sisältyy kertaluonteisia eriä.

Vuoden 2008 kertaluonteiset erät:

- irtisanomisista johtuvat henkilöstömenot 6,6 milj. euroa

Vuoden 2007 kertaluonteiset erät:

- fuusiotappiot 12,8 milj. euroa
- kiinteistöjen myyntivoitot 12,7 milj. euroa
- uudelleenjärjestelyvaraus irtisanomisista johtuvista menoista 2,6 milj. euroa
- Comptel Oyj:n osakkeiden myyntivoitto 13,1 milj. euroa

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivänä ulkomaanrahan määräiset tase-erät arvostetaan Euroopan keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvona esitetään taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumisilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Sulautuvista yhtiöistä siirtynyt kertynyt negatiivinen poistoero on tuloutettu. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan taloudellisen käyttööän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä

hankintamenoista.

Suunnitelman mukaiset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10–25 vuotta
Puhelinkeskukset	6–10 vuotta
Kaapeliverkko	8–15 vuotta
Telepäätelaitteet (asiakkaille vuokratut)	2–5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteet

Vaihto-omaisuus arvostetaan muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan. Vaihto-omaisuuden hinnoittelussa käytetään painotettua keskihintaa.

Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Suoritteiden myynti tuloutetaan luovutushetkellä ja tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Asiakailta laskutettavat ja muille puhelinyhtiöille sellaisenaan tilittävät yhdysliikennemaksut esitetään myyntituottojen vähennyseränä (KILA 1995/1325).

Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetään liiketoiminnan, osakkeiden ja käyttöomaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset sekä huoneistojen vuokratuotot.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Tuotekehitysmenot kirjataan taseeseen siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa kehitysmenot kirjataan vuosikuluksi. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Tuotekehitysprojekteja varten saadut julkiset avustukset ym. merkitään liiketoiminnan muihin tuottoihin silloin, kun tuotekehitysmeno kirjataan vuosikuluksi. Mikäli julkinen avustus liittyy aktivoitavaan tuotekehitysmenoon, saatu avustus vähentää aktivoitavaa hankintamenoa.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen ja joiden toteutumista pidetään varmana tai todennäköisenä ja joita vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen, kirjataan kuluksi tuloslaskelman ao. kuluerään. Taseessa ne esitetään pakollisissa varauksissa silloin, kun niiden täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä. Muussa tapauksessa ne esitetään siirtoveltoissa.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin eriin on kirjattu saadut ja annetut konserniavustukset sekä fuusiovoitot ja -tappiot.

Tuloverot

Tilikaudelle kuuluvat tuloverot jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan. Tilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallisia verovelkoja ja -saamisia.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Myyntituotot ja liikevaihto

Milj. euroa	2008	2007
Myyntituotot	1 370,8	1 433,7
Yhdysliikennemaksut ja muut oikaisuerät	-74,6	-80,0
Liikevaihto yhteensä	1 296,2	1 353,7

Maantieteellinen jakauma

Milj. euroa	2008	2007
Suomi	1 247,8	1 299,7
Muu Eurooppa	43,3	46,1
Muu maat	5,1	7,9
Yhteensä	1 296,2	1 353,7

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2008	2007
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,5	13,4
Osakkeiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	1,0	2,0
Muut ¹⁾	10,1	7,8
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	11,6	23,2

¹⁾ Muut tuottoerät sisältävät pääasiassa huoneistojen vuokratuottoja, tytäryhtiöiltä veloitettuja hallintopalvelutuottoja, saatuja vahingonkorvauksia sekä muita tavanomaisia liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja.

3. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2008	2007
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	66,9	71,9
Varastojen muutos	5,0	8,2
	71,9	80,1
Ulkopuoliset palvelut	498,4	537,3
Materiaalit ja palvelut yhteensä	570,3	617,4

4. Henkilöstökulut

Milj. euroa	2008	2007
Palkat ja palkkiot	128,4	124,9
Eläkekulut	20,9	20,9
Muut henkilösivukulut	8,6	7,9
Henkilöstökulut yhteensä	157,9	153,7
Henkilöstö keskimäärin	2 567	2 765

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot, euroa

	2008	2007
Kuukausipalkka	486 080,00	462 920,00
Tulospalkkiot	155 719,64	310 713,00
Luontoisedut	16 213,00	15 923,66
Osakeperusteiset maksut ^{*)}	1 031 467,60	257 134,34
	1 689 480,24	1 046 691,00

^{*)} Vuonna 2008 annettiin osakepalkkiojärjestelmän 2006 puitteissa toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalle Elisa Oyj:n osakkeita 31 923 kpl arvoltaan 464 160,42 euroa ja rahana maksettiin 567 307,18 euroa. Vuonna 2007 suoritus perustui vuoden 2004 kannustinjärjestelmän puitteissa tehtyyn talletukseen.

Toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen 60 prosentin tasoa vastaavalla kokonaiseläkkeellä.

Hallituksen palkat ja palkkiot, euroa	2008	2007
Risto Siilasmaa	112 000,00	51 000,00
Tomas Otto Hansson	53 500,00	
Orri Hauksson	53 500,00	
Pertti Korhonen	53 000,00	
Eira Palin-Lehtinen	54 000,00	
Ossi Virolainen	87 000,00	80 200,00
Pekka Ketonen	34 000,00	113 040,00
Mika Ihamuotila	24 000,00	79 200,00
Lasse Kurkilahti	20 500,00	65 600,00
Matti Manner	21 000,00	67 000,00
	512 500,00	456 040,00

Hallituksen jäsenille on maksettu seuraavat yhtiökokouksen päättämät palkkiot: puheenjohtajan kuukausipalkkio 9 000 euroa/kk, varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkio 6 000 euroa/kk, jäsenen kuukausipalkkio 5 000 euroa/kk ja kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö. Kuukausipalkkioilla (60%:n laskennallisella ennakonpidätyksellä vähennettynä) ostetaan vuosineljänneksittäin Elisan osakkeita. Osakkeilla on neljän vuoden luovutusrajoitus.

5. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2008	2007
Poistot aineettomista hyödykkeistä	98,4	94,9
Poistot aineellisista hyödykkeistä	135,3	126,1
Yhteensä	233,7	221,0

Tase-eräkohtainen erittely poistoista sisältyy kohtaan Pysyvät vastaavat.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

6. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. euroa	2008	2007
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palvelut	0,7	0,5
	0,9	0,7

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2008	2007
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2,0	3,1
Muilta	1,1	1,2
Osinkotuotot yhteensä	3,1	4,3

Luovutusvoitot sijoituksista		13,2
------------------------------	--	------

Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,9	3,4
Muilta	11,9	11,0
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	13,8	14,4
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	16,9	31,9

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-0,3	-0,5
Muille	-51,5	-38,4
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-51,8	-38,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-34,9	-7,0

11. Pysyvät vastaavat / Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2008	11,9	769,1	170,8	52,2	1 004,0
Lisäykset	1,0		7,6	14,1	22,7
Siirrot erien välillä	0,7		28,6	-28,5	0,8
Hankintameno 31.12.2008	13,6	769,1	207,0	37,8	1 027,5
Kertyneet poistot 1.1.2008	6,6	161,2	109,8		277,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			0,2		0,2
Tilikauden poisto	2,0	77,2	19,2		98,4
Kertyneet poistot 31.12.2008	8,6	238,4	129,2		376,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	5,0	530,7	77,8	37,8	651,3

8. Satunnaiset erät

Milj. euroa	2008	2007
Satunnaiset kulut		
Fuusiotappio		-12,8
Maksetut konserniavustukset	-4,1	-0,4
Satunnaiset erät yhteensä	-4,1	-13,2

9. Tilinpäätössiirrot

Milj. euroa	2008	2007
Poistoeron muutos	-2,0	-6,4
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-2,0	-6,4

10. Tuloverot

Milj. euroa	2008	2007
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-47,8	-62,0
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-0,8	-0,4
Tuloverot yhteensä	-48,6	-62,4

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Milj. euroa	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2008	5,2	55,8	1 681,5	34,6	25,9	1 803,0
Lisäykset		2,0	110,7		15,5	128,2
Vähennykset	-0,1	-0,7	-0,3			-1,1
Siirrot erien välillä		0,8	16,3		-17,8	-0,7
Hankintameno 31.12.2008	5,1	57,9	1 808,2	34,6	23,6	1 929,4
Kertyneet poistot 1.1.2008		25,1	1 249,4	30,7		1 305,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-0,6	-0,3			-0,9
Tilikauden poisto		3,0	131,4	0,9		135,3
Kertyneet poistot 31.12.2008		27,5	1 380,5	31,6		1 439,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	5,1	30,4	427,7	3,0	23,6	489,8

12. Sijoitukset

Milj. euroa	Konserni-yritykset	Osakkeet	Muut yritykset	Saamiset	Yhteensä
		Osakkuus-yritykset		Konserni-yritykset	
Hankintameno 1.1.2008	54,2	5,3	13,4	1,8	74,7
Lisäykset	6,2		3,3	1,1	10,6
Myyntit/vähennykset		-0,1	-0,1		-0,2
Hankintameno 31.12.2008	60,4	5,2	16,6	2,9	85,1
Arvon alentumiset 1.1.2008			-0,3		-0,3
Arvon alentumiset 31.12.2008			-0,3		-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	60,4	5,2	16,3	2,9	84,8

Julkisesti noteerattujen osakkeiden jälleenhankintahinta 31.12.2008 oli 9,7 milj. euroa kirjanpitoarvoa korkeampi (20,1 milj. euroa 31.12.2007).

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

13. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	7,5	9,6
Keskeneräiset tuotteet	1,0	1,2
Valmiit tuotteet/tavarat	9,7	12,4
Vaihto-omaisuus yhteensä	18,2	23,2

14. Pitkäaikaiset saamiset

Milj. euroa	2008	2007
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	6,5	1,8
Saamiset muilta		
Lainasaamiset ¹⁾	0,1	0,1
Muut saamiset	0,5	1,0
Siirtosaamiset ²⁾	9,9	10,4
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	17,0	13,3

¹⁾ Lainasaamiset vuonna 2008 sisältävät 0,1 milj. euroa lainasäämiä Sofia Digital Oy:ltä.

²⁾ Vuonna 2008 siirtosaamiin sisältyy joukkovelkakirjojen emissio-
tapiojaksotuksia 3,5 milj. euroa (5,2 milj. euroa vuonna 2007) sekä
vuokraennakoita 6,4 milj. euroa (5,0 milj. euroa).

15. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	2008	2007
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	21,0	22,0
Lainasaamiset	35,8	45,3
Siirtosaamiset	0,2	1,6
	57,0	68,9
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Siirtosaamiset	0,0	0,1
	0,0	0,1
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	222,9	356,3
Muut saamiset	1,7	1,0
Siirtosaamiset ¹⁾	15,5	13,6
	240,1	370,9
Yhteensä	297,1	439,9

¹⁾ Merkittävimmät siirtosaamiset muodostuvat korkosäämistä 8,4 milj.
euroa (9,8) ja tavanomaisista liikekulojen jaksotuksista.

16. Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit koostuvat pääosin sijoituksista rahamarkkinara-
hastoihin sekä lyhytaikaisiin sijoitus- ja yritystodistuksiin. Sijoitukset
rahamarkkinarahastoihin kirjataan jälleenhankintahintaan. Sijoitukset
sijoitus- ja yritystodistuksiin kirjataan hankintamenoon, koska
jälleenhankintahinnan ja hankintamenoerotus ei ole merkittävä.
Tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 rahoitusarvopapereita ei ollut
(2,7 milj. euroa 31.12.2007).

17. Oma pääoma

Milj. euroa	2008	2007
Osakepääoma 1.1.	83,0	83,0
Osakepääoma 31.12.	83,0	83,0
Ylikurssirahasto 1.1.		530,4
Siirto sijoitetun vapaa pääoman rahastoon		-530,4
Ylikurssirahasto 31.12.		
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	-165,6	-79,4
Omien osakkeiden hankinta	-43,3	-86,2
Omien osakkeiden luovutus	7,0	
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	-201,9	-165,6
Vararahasto 1.1.	3,4	3,4
Vararahasto 31.12.	3,4	3,4
Sijoitetun vapaa oman pääoman rahasto 1.1.	533,8	
Siirto ylikurssirahastosta		530,4
Lisäys		3,4
Vähennys	-284,9	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	248,9	533,8
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	288,9	573,9
Osingonjako		-401,4
Omien osakkeiden luovutus	-7,0	
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	281,9	172,5
Tilikauden voitto	77,3	116,4
Oma pääoma yhteensä	492,6	743,5
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista		
Edellisten tilikausien voittovarot	281,9	172,5
Omien osakkeiden rahasto	-201,9	-165,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	248,9	533,8
Tilikauden voitto	77,3	116,4
Yhteensä voitonjakokelpoisia varoja 31.12.	406,2	657,1

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

18. Pakolliset varaukset

Milj. euroa	2008	2007
Eläkevaraukset	3,5	4,7
Muut pakolliset varaukset ¹⁾	1,5	4,1
Pakolliset varaukset yhteensä	5,0	8,8

¹⁾ Muut pakolliset varaukset koostuvat irtisanottujen henkilöiden työvelvoitteettoman ajan palkoista henkilösivukuuluineen sekä tyhjen toimitilojen vuokravarauksesta.

Varauksia käytettiin 11,7 milj. euroa vuonna 2008 (6,1 milj. euroa vuonna 2007).

19. Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2008	2007
Korollinen		
Joukkovelkakirjalainat	575,9	611,9
Rahoituslaitoslainat	80,0	

Koroton		
Muut velat	7,1	6,4
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	663,0	618,3

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Joukkovelkakirjalainat	300,0	300,0

20. Lyhytaikainen vieras pääoma

Milj. euroa	2008	2007
Korollinen		
Velat saman konsernin yrityksille		
Konsernitilivelka	13,5	2,1
	13,5	2,1
Velat muille		
Joukkovelkakirjalainat	36,0	30,0
Rahoituslaitoslainat	75,0	
Muut velat	56,1	92,5
	167,1	122,5
Korollinen yhteensä	180,6	124,6

Koroton

Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	4,9	6,0
Muut velat	4,7	
Siirtovelat		0,1
	9,6	6,1

Velat muille

Saadut ennakot	1,7	3,4
Ostovelat	120,4	138,9
Muut velat	40,9	54,3
Siirtovelat ¹⁾	57,5	77,0
	220,5	273,6
Koroton yhteensä	230,1	279,7

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	410,7	404,3
--------------------------------------	-------	-------

¹⁾ Merkittävimmät siirtovelat muodostuvat seuraavista jaksotuksista: lomapalkat ja tulospalkkiot sosiaalikuuluineen 26 milj. euroa (33), korkokulut 20 milj. euroa (19), tuloverot 3 milj. euroa (11) sekä muut tavanomaiset pääosin tuloennakoiden jaksotukset 9 milj. euroa (14).

21. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. euroa	2008	2007
Annetut pantit		
Annetut pankkitalletukset omasta velasta	0,5	1,3
Annetut takaukset		
Muiden puolesta ^{*)}	44,3	42,3
Yhteensä	44,8	43,6

^{*)} Annetuista takauksista 43,1 miljoonan euroa liittyy Konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33. kuvattuun QTE-järjestelyyn.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Leasing- ja vuokrasopimusvastuut

Milj. euroa	2008	2007
Televerkon leasingvastuut ¹⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	2,7	3,7
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	3,1	6,4
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,3	1,7
	7,1	11,8
Muut leasingvastuut ²⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	8,9	3,9
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	9,1	5,9
	18,0	9,8
Takaisinostovastuut yhteensä ³⁾	1,1	3,2
Vuokravastuut kiinteistöistä ⁴⁾		
Alle yhden vuoden kuluessa erääntyvät	15,1	15,5
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	40,9	46,0
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	104,1	111,7
	160,1	173,2
Leasing- ja vuokrasopimusvastuut yhteensä	186,3	198,0

¹⁾ Koostuu eräistä yksilöidyistä gsm-verkon laitteista sekä runkoverkko-yhteyksien käyttöoikeuskorvauksista.

²⁾ Leasingvastuut koostuvat pääosin autoista, konttoritekniikasta ja it-laitteistoista.

³⁾ Takaisinostovastuut liittyvät pääosin televerkon leasingrahoitteisiin laitteisiin sekä asiakkaiden leasingrahoituksella rahalaitoksilta ostamiin päätte-laitteisiin kuten vaihteisiin.

⁴⁾ Vuokravastuut kiinteistöistä koostuvat liike-, toimi- ja teletilojen vuokrasopimuksista. Vuokravastuut on esitetty nimellishinnoin.

Vuokraus-/takaisinvuokraussopimuksen vastuu (ns. QTE-järjestely)

Milj. euroa	2008	2007
Järjestelyn kokonaisarvo	-	137,9
Keskeytysriski, myöhemmin erääntyvät (yli 5 vuotta)	-	14,5

Elisa Oyj solmi syyskuussa 1999 vuokraus-/takaisinvuokraussopimuksen (ns. QTE-järjestely) yhdysvaltalaisen rahoituslaitosten kanssa. Järjestelyn kohteena oli televerkon laitteita, joiden omistusoikeus pysyi sopimuksen mukaan Elisa Oyj:llä. Järjestelyn kokonaisvuokraukset ja -saamiset suoritettiin järjestelyn tekohetkellä, jolloin yhtiöille jäi noin 13 milj.euron nettokorvaus. Sopimus päätettiin marraskuussa 2008. Vaikutus Elisa Oyj:n rahoitustuottoihin ja -kuluihin oli vuonna 2008 2,3 milj. euroa (1,3 milj. euroa vuonna 2007).

Johdannaisopimukset

Milj. euroa	2008	2007
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	150,0	150,0
Käypä arvo	1,0	-3,0
Luottoriskin vaihtosopimus^{*)}		
Nimellisarvo	47,4	45,6
Käypä arvo	-	1,0

^{*)} tehty luottoriskin vaihtosopimus (CDS) liittyy QTE-sopimuksen takaa-japankkiriskin suojaamiseen. CDS-sopimuksen käypä arvo on kirjattu alas tilinpäätöksessä 2008.

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu 31.12.2008 on 15 milj. euroa.

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

1. Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 83 033 008 euroa.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakemäärä on 50 000 000 kappaletta ja enimmäismäärä 1 000 000 000 kappaletta. Tilikauden päättyessä Elisa Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 166 307 586 kappaletta, jotka kaikki ovat samanlaisia.

2. Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 18.3.2008 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja/tai osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla hallitus voi yhdellä tai useammalla päätöksellä antaa osakkeita korkeintaan 50 000 000 kappaletta. Osakeanti sekä erityisten oikeuksien nojalla annettavat osakkeet sisältyvät edellä määriteltyyn enimmäismäärään. Enimmäismäärä on noin 30 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Osakeanti voi olla maksullinen tai maksuton ja voidaan tehdä myös yhtiölle itselleen lain säätämässä rajoissa.

Valtuutus on voimassa 31.3.2010 saakka. Valtuutus oikeuttaa poikkeamaan osakkeenomistajien etuoikeudesta merkitä uusia osakkeita (suunnattu osakeanti) laissa määrätyn edellytyksin. Valtuutusta voidaan käyttää yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, investointien rahoittamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Valtuutus käsittää oikeuden päättää siitä, miten merkintähinta merkitään yhtiön taseeseen. Merkintähinta voidaan maksaa paitsi rahalla myös kokonaan tai osittain muulla omaisuudella (apporttiomaisuus) tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen. Hallituksella on oikeus päättää muista osakeantiin liittyvistä seikoista.

Yhtiökokous valtuutti lisäksi hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta seuraavin ehdoin:

Hallitus voi päättää enintään 15 000 000 oman osakkeen hankkimisesta. Määrä on noin 9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa 31.8.2009 saakka. Valtuutus käsittää osakkeiden hankkimisen julkisessa kaupankäynnissä NASDAQ OMX Helsingissä sen sääntöjen mukaisesti ja hankittavista osakkeista maksettavan vastikkeen tulee perustua markkinahintaan. Omien osakkeiden hankinnan toteuttamisessa voidaan tehdä pääomamarkkinoilla tavanomaisia johdannais-, osakelainaus- tai muita sopimuksia lain ja määräysten puitteissa.

Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen) laissa määrätyn edellytyksin. Yhtiön omat osakkeet hankitaan käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyiden toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamista tai muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi. Hallituksella on oikeus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista.

3. Omat osakkeet

Tilikauden alussa Elisa Oyj omisti 8 049 976 omaa osaketta.

Varsinainen yhtiökokous 18.3.2008 valtuutti hallituksen omien osakkeiden hankkimiseen. Valtuutukset koskevat korkeintaan 15 000 000 omaa osaketta. Valtuutuksen perusteella Elisa Oyj hankki 3 000 000 miljoonaa omaa osakettaan pörssikaupankäynnissä 8.8.–17.9.2008 välisenä aikana. 2.5.2008 Elisa siirsi hallituksen päätöksen mukaisesti 361 347 osaketta henkilöille, jotka kuuluivat vuoden 2006 kannustusohjelmaan.

Tilikauden päätteessä Elisa Oyj omisti 10 688 629 omaa osaketta.

Elisan omistamalla Elisa Oyj:n osakkeilla ei ole merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä, niiden osuus kaikista yhtiön osakkeista ja äänistä on 6,43 prosenttia.

4. Hallituksen ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

Elisa Oyj:n hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistamien osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2008 oli 82 602 kappaletta osakkeita ja ääniä, ja niiden osuus osakkeista ja äänistä oli 0,05 prosenttia.

5. Kurssekehitys

Elisa Oyj:n osakkeen päätöskurssi 31.12.2008 oli 12,30 euroa. Vuoden ylin noteeraus oli 22,18 euroa, alin 9,85 euroa ja keskimurssi 15,02 euroa.

Tilikauden lopussa Elisa Oyj:n ulkona olevien osakkeiden markkina-arvo oli 1 914 miljoonaa euroa.

6. Noteeraus ja vaihto

Elisa Oyj:n osake noteerataan NASDAQ OMX Helsingin päälistalla kaupankäyntitunnuksella ELIIV. Osaketta vaihdettiin NASDAQ OMX Helsingissä ajalla 1.1.2008–31.12.2008 kaikkiaan 338 824 976 kappaletta 5 041 milj. euron kokonaishintaan. Vaihto oli 217,7 prosenttia tilikauden lopun ulkona olevasta osakemäärästä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

7. Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2008

	Osakkeita	Osuus kaikista osakkeista, %
1. Yritykset	16 532 563	9,94
2. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7 282 143	4,38
3. Julkisyhteisöt	36 398 633	21,89
4. Kotitaloudet	41 147 817	24,74
5. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 753 797	1,66
6. Ulkomaat	1 425 472	0,86
7. Erityistilit	419 536	0,25
Hallintarekisteröidyt	49 658 996	29,86
Elisa Oyj -konserni	10 688 629	6,43
Yhteensä	166 307 586	100,00

8. Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2008

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakkeita	%
1-100	28 105	12,48	1 452 023	0,87
101-1 000	194 088	86,17	38 124 493	22,92
1 001-10 000	2 798	1,24	6 490 870	3,90
10 001-100 000	195	0,09	5 806 615	3,49
100 001-1 000 000	39	0,02	9 572 477	5,76
1 000 001-	16	0,01	93 752 943	56,37
Kaikki yhteensä	225 241	100,00	155 199 421	93,32

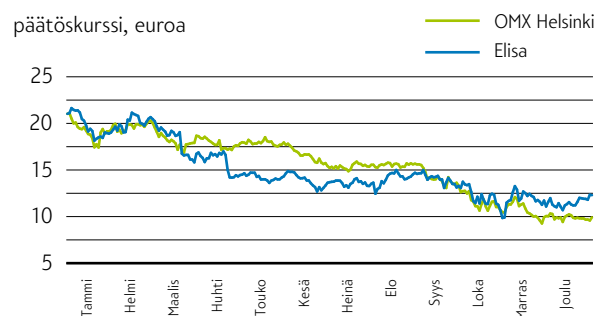
Erityistileillä	419 536	0,25
Elisa Oyj -konserni	10 688 629	6,43
Liikkeeseenlaskettu määrä	166 307 586	100,00

9. Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2008

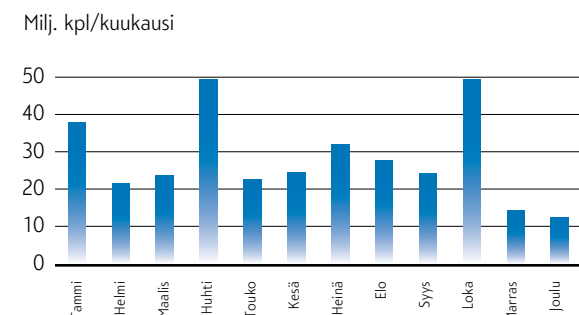
Nimi	Osakkeita	%
1 Valtioneuvoston kanslia	16 006 000	9,62
2 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	10 151 976	6,10
3 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 697 788	2,22
4 Dna Oy	2 952 111	1,78
5 Valtion eläkerahasto	2 150 000	1,29
6 OP-Delta -sijoitusrahasto	1 591 656	0,96
7 Lännen Teletieto Oy	1 480 757	0,89
8 Kuopion Puhelin Sijoitus Oy	1 475 556	0,89
9 Oulun Puhelin Holding Oyj	1 475 556	0,89
10 Php Liiketoiminta Oyj	1 475 556	0,89
11 Folketrygdfondet	1 192 441	0,72
12 Helsingin Kaupunki	1 124 690	0,68
13 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	738 799	0,44
14 Gyllenberg Finlandia Sijoitusrahasto	490 841	0,30
15 Sijoitusrahasto Danske Suomi Osake	480 118	0,29
16 Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	460 000	0,28
17 Kuntien Eläkevakuutus	391 856	0,24
18 Op-Focus -Erikoissijoitusrahasto	385 000	0,22
19 Svenska Handelsbanken Ab (publ), Filialverksamheten i Finland	334 903	0,20
20 Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	323 082	0,19
Yhteensä	48 378 686	29,09

Elisa Oyj -konserni yhteensä	10 688 629	6,43
Elisa-konsernin Henkilöstörahasto	136 600	0,08
Hallintarekisteröidyt	49 658 996	29,86
Muut kuin mainitut	57 444 675	34,54
Yhteensä	166 307 586	100,00

10. Kurssikehitys päivittäin

11. Osakevaihto

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön oma pääoma taseen 31.12.2008 mukaan on 492 645 016,11 euroa, josta voitonjakokelpoiset varat ovat 406 230 071,84 euroa.

Emoyhtiön voitto tilikaudelta 1.1.2008–31.12.2008 on 77 310 300,99 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,60 euroa/osake eli yhteensä 93 371 374,20 euroa
- emoyhtiön hallussa oleville osakkeille ei jaeta osinkoa
- jätetään omaan pääomaan 399 273 641,91 euroa.

Helsingissä helmikuun 12. päivänä 2009

Risto Siilasmaa
hallituksen puheenjohtaja

Tomas Otto Hansson

Orri Hauksson

Pertti Korhonen

Eira Palin-Lehtinen

Ossi Virolainen

Veli-Matti Mattila
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Elisa Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Elisa Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta.

Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistä, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä, 12. helmikuuta 2009

KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Elisassa noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suositusta listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance). Koodi on esillä yhdistyksen kotisivuilla www.arvopaperimarkkinayhdistys.fi. Elisalla ei ole poikkeamia hallinnointikoodin suosituksista.

Hallitus ja hallituksen valiokunnat

Hallitus

Elisan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään 5 ja enintään 9 jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy seuraavan yhtiökokouksen päätyttyä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tällä hetkellä hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Varsinainen yhtiökokous valitsi 18.3.2008 hallituksen jäseniksi Risto Siilasmaan (pj), Ossi Virolaisen (vpj) Tomas Otto Hanssonin, Orri Haukssonin, Pertti Korhosen ja Eira Palin-Lehtisen.

Kaikki yhtiön hallituksen jäsenet ovat olleet riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsenet Siilasmaa, Virolainen, Korhonen ja Palin-Lehtinen ovat olleet koko toimikauden riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista ja Tomas Otto Hansson ja Orri Hauksson ovat olleet 13.10.2008 jälkeen riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista Novator Finland Oy:n myytyä omistamansa Elisa Oy:n osakkeet.

Hallitus päättää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan valiokunnista ja niiden puheenjohtajista ja jäsenistä. Vuonna 2008 toimivat kompensatio- ja nimitysvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien tehtävät ja työjärjestykset.

Tiedot nykyisen hallituksen jäsenistä

Risto Siilasmaa

- s. 1966, opintoja Teknisessä korkeakoulussa, tuotantotalouden laitoksella, hallituksen puheenjohtaja, jäsen vuodesta 2007.
- Keskeinen työkokemus: F-Secure Oy:n perustaja ja toimitusjohtaja 1988–2006.
- Päätoimi ja keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: F-Secure Oy:n ja Fruugo Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Suomen Teknologiateollisuus ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Nokia Oy:n, Blyk Ltd:n, Ekahau Inc:n, Nexit Ventures Oy:n, Efekte Oy:n, Valimo Wireless Oy:n, Connected Day Oy:n ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n hallituksen jäsen, sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoitusneuvoston jäsen, Liikenne- ja viestintäministeriön viestintähallinnon neuvottelukunnan jäsen sekä Helsingin kauppakorkeakoulun sekä Teknillisen korkeakoulun neuvottelukuntien jäsen.

Ossi Virolainen

- s. 1944, OTK ja ekonomi, hallituksen varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta 1997.
- Keskeinen työkokemus: Avesta-Polarit Oy:n toimitusjohtaja vuosina 2001–2003 sekä Outokumpu Oy:n palveluksessa 1967–2001, josta ajasta varapääjohtaja 1992–2001

ja johtoryhmän jäsen 1983–2001.

- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: hallituksen jäsen: Kuusakoski Group Oy, Kuusakoski Oy, Alteams Oy, Oy Langh Ship Ab ja Hans Langh Pesupalvelu Oy.

Tomas Otto Hansson

- s. 1965, B.Sc. Economics, University of Iceland, M.Phil. Economics and Finance, New York University, hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Päätoimi: toimitusjohtaja, Novator
- Keskeinen työkokemus: Johtanut televiestintä-toimialaan liittyviä investointiprojekteja mm. Bulgarian Telecom – BTC:ssä Bulgariassa, Ceské Radiokomunikace – CRa:ssa Tsekissä, QXL:ssa Englannissa ja Nova 3G:ssä Islannissa. Työkennellyt Novatorissa vuodesta 2002. Ollut MBA-kouluttajana Reykjavikin yliopistossa sekä aiemmin työskennellyt varatoimitusjohtajana Glitnir Pankissa.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: hallituksen puheenjohtaja: Novator Ehf. ja Nova Ehf.; hallituksen jäsen: Oy Novator Finland, Hf Eimskipafelag Islands ja Carrera Global Investment Ltd.

Orri Hauksson

- s. 1971, MBA, Harvard Business School, Mechanical Engineer degree (University of Iceland), hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Päätoimi: Varatoimitusjohtaja, Novator Finland Oy
- Keskeinen työkokemus: Yrityssuunnittelu ja M&A -johtaja, Síminn (islantilainen teleoperaattori) 2003–2007. Hallituksen jäsen, Straumur, (islantilainen investointipankki) 2004–2005, Islannin pääministerin poliittinen neuvonantaja 1997–2000.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: hallituksen puheenjohtaja: Taeknivörur EHF; hallituksen jäsen: HF Eimskipafelag Islands; hallituksen varajäsen: Oy Novator Finland.

Pertti Korhonen

- s. 1961, DI, hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Päätoimi: Elektrobit Oy:n toimitusjohtaja 2006–
- Keskeinen työkokemus: Nokia Group, johtokunnan jäsen 2002–2006, teknologiajohtaja 2004–2006, Nokia Mobile Software yksikön johtaja 2002–2004.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Veho Group Oy:n hallituksen jäsen.

Eira Palin-Lehtinen

- s. 1950, varatuomari, OTK, hallituksen jäsen vuodesta 2008.
- Keskeinen työkokemus: Vuoden 2007 loppuun saakka Nordeassa varatoimitusjohtajana vastuualueena säästäminen, sijoittaminen ja yksityispankkitoiminta Pohjoismaissa.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Sampo Oy:n hallituksen jäsen, Sigrid Juseliuksen säätiön hallituksen ja rahavaliokunnan jäsen, kolmen Nordea Luxembourg Rahastoyhtiön hallituksen jäsen (Nordea Alternative Investment, Nordea Fund of Funds, Sicav ja Nordea I Sicav).

Elisan hallitus: Risto Siilasmaa, Ossi Virolainen, Tomas Otto Hansson, Orri Hauksson, Pertti Korhonen ja Eira Palin-Lehtinen

Hallituksen työjärjestys

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osakeyhtiölain ja muun säännösten mukaisesti sekä päättää asioista, jotka lainsäädännön mukaan kuuluvat sen päätettäväksi. Yhtiön hallitus on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen.

Työjärjestyksessä hallituksen tehtävänä on määrittää yhtiön strategiset linjaukset sekä operatiiviset tavoitteet Elisan johdolle ja seurata niiden toteuttamista. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajan nimittäminen ja johtoryhmän kokoonpanosta päättäminen toimitusjohtajan esityksestä. Hallitus seuraa säännöllisesti liiketoiminnan tulosta sekä yhtiön taloudellisen aseman kehitystä johdon raporttien perusteella. Hallitus seuraa Elisan hallinnon säännöstenmukaisuutta sekä liiketoiminnan ja muiden riskien hallintaa. Hallitus käsittelee suurimmat investoinnit ja liiketoiminnan tai omaisuuden myynnit sekä asettaa rajat yhtiön johdolle operatiivisten investointien ja rahoitusjärjestelyiden toteuttamisessa.

Työjärjestyksen mukaan hallitus päättää erityisesti seuraavista asioista:

- Elisan strategisista linjauksista;
- Voitonjakopolitiikasta;
- Yhtiökokouksen koolle kutumisesta ja hallituksen ehdotuksista yhtiökokoukselle;
- Käsittelee asiat, jotka liittyvät Elisan osakkeeseen ja Elisan omistajiin;
- Merkittävimmistä yritysjärjestelyistä;
- Merkittävistä uusista liiketoiminta-alueista;
- Tilinpäätöksistä ja osavuositarkastuksista;
- Toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta sekä johtoryhmän jäsenten nimittämisestä ja erottamisesta sekä heidän toimitusuhdeista.

Työjärjestyksen mukaan hallitus käsittelee myös muita asioita, kuten vahvistaa vuosittaisen taloussuunnitelman, yhtiön organisaation periaatteet sekä liiketoimintojen päälinjaukset. Hallitus arvioi toimintaansa vuosittain kysymysten kautta tapahtuvana itsearviointina.

Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Kokoukset ja palkkiot

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuussa.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2008 seuraavat yhtiökokouksen päättämät palkkiot:

- puheenjohtajan kuukausipalkkio 9 000 euroa/kk
- varapuheenjohtajan ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkio 6 000 euroa/kk
- jäsenen kuukausipalkkio 5 000 euroa/kk
- kokouspalkkio 500 euroa/kokous/henkilö.

Kuukausipalkkioilla (60 prosentin laskennallisella ennakonpidätyksellä vähennettynä) ostetaan vuosineljänneksittäin Elisan osakkeita. Osakkeilla on neljän vuoden luovutusrajoitus hallitusjäsenyyden aikana. Jäsenyyden päättyessä myyntikielto poistuu.

Vuonna 2008 hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa (18.3.2008 lähtien) sai palkkioina Elisan osakkeita 2 890 kpl, entinen puheenjohtaja Pekka Ketonen (18.3.2008 saakka) 666 kpl, varapuheenjohtaja (18.3.2008 lähtien) ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Ossi Virolainen 2 123 kpl ja entinen varapuheenjohtaja Mika Ihamuotila (18.3.2008 saakka) 444 kpl ja hallituksen muut jäsenet 6 336 kpl. Elisan nykyisen hallituksen jäsenille 30.12.2008 hankittujen osakkeiden kauppa kirjautui jäsenien arvo-osuustileille vasta 7.1.2009, joten nämä osakemäärät eivät sisälly alla jäsenien kohdalla mainittuun osakemäärään.

Elisan hallituksen Elisa-omistukset , (määräysvaltayhtiöt)	Osakkeita, kpl, 31. 12. 2008
Risto Siilasmaa, hallituksen puheenjohtaja	7 865
Ossi Virolainen, hallituksen varapuheenjohtaja	10 287
Tomas Otto Hansson, hallituksen jäsen	912
Orrri Hauksson, hallituksen jäsen	912
Pertti Korhonen, hallituksen jäsen	912
Eira Palin-Lehtinen, hallituksen jäsen	912

Vuonna 2008 hallitus kokoontui 26 kertaa. Keskimääräinen osallistumisaste hallituksen kokouksiin oli 87 prosenttia.

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta

Kompensaatio- ja nimitysvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksen mukaan johtoon kuuluvien henkilöiden nimittämisen ja erottamisen, pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmät ja muut johdon palkitsemiseen liittyvät asiat.

Valiokunnan tehtäviin kuuluu huolehtia, että yhtiökoukselle valmistellaan ehdotus hallituksen kokoonpanoksi. Valmistelu tehdään keskustellen yhtiön suurimpien omistajien kanssa.

Vuonna 2008 compensaatio- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa (pj) ja jäseninä Pertti Korhonen ja Tomas Otto Hansson. Vuonna 2008 hallituksen compensaatio- ja nimitysvaliokunta kokoontui 7 kertaa ja osallistumisaste oli 95 prosenttia.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valvoa, että yhtiön kirjanpito ja taloushallinto, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus sekä riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Tarkastusvaliokunta käsittelee ja valmistelee työjärjestyksen mukaan erityisesti seuraavat asiat:

- merkittävät muutokset kirjausperiaatteissa;
- merkittävät muutokset erissä, jotka on arvostettu taseeseen;
- tilinpäätökset ja osavuositarkastukset;
- riskiselvitykset sekä riskienhallinnan järjestämisen;
- taloushallinnon ja rahoituksen järjestämisen.

Tarkastusvaliokunta käsittelee säännöllisesti myös sisäisen tarkastuksen sekä tilintarkastajien selvitykset sekä valmistelee yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajaksi.

Vuonna 2008 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Ossi Virolainen ja jäseninä Orrri Hauksson ja Eira Palin-Lehtinen. Vuoden 2008 tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa ja osallistumisaste oli 100 prosenttia. Valiokunnan kokouksiin osallistuu myös päävastaavallinen tilintarkastaja.

Toimitusjohtaja

Elisalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä osakeyhtiölain mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajana toimi vuonna 2008 Veli-Matti Mattila.

Veli-Matti Mattila,

s. 1961, DI, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003.

- Päätoimi: Toimitusjohtaja
- Keskeinen työkokemus: Oy L M Ericsson Ab:n toimitusjohtaja 1997–2003. Hän on työskennellyt Ericsson-konsernin eri tehtävissä Suomessa ja Yhdysvalloissa vuodesta 1986 lähtien. Mattila on toiminut myös asiantuntijana sveitsiläisessä Ascom Hasler AG:ssä.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Hallituksen varapuheenjohtaja FiCom ry:ssä, hallituksen jäsen Keskuskauppakamarissa, hallintoneuvoston jäsen Suomen Messut Osuuskunnassa sekä Huoltovarmuusneuvoston jäsen.

Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalle tilikauden aikana maksettu kokonaisansio oli yhteensä 1 689 480,24 euroa, mikä sisältää säännöllisen kuukausipalkan mukaan lukien verotettavat puhelin- ja autoedut sekä sairauskuluvakuutuksen (502 293,00 euroa) ja tulospalkkion (155 719,64 euroa) sekä johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmän 2006 A-osan perusteella maksetun 1 031 467,60 euroa, josta Elisa Oyj:n osakkeiden osuus oli 464 160,42 euroa (31 923 osaketta).

Toimitusjohtajan sopimussuhteen irtisanomisaika on Elisan puolelta 6 kuukautta ja toimitusjohtajan puolelta 3 kuukautta. Sopimuksen päättyessä Elisasta johtuvasta syystä toimitusjohtajalla on oikeus saada Elisalta 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava erokorvaus vähennettynä sopimuksen irtisanomisajan palkalla. Yhtiöjärjestelytilanteissa voi erokorvaus olla suurempi.

Elisan toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Eläke vastaa 60 prosentin tasoa. Toimitusjohtajan osalta lisäeläkkeen vuosimaksu oli 94 657,56 euroa.

Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattilalla oli 31.12.2008 hallussa 60 802 Elisan osaketta.

Muita tietoja yhtiön hallinnosta

Yhtiökokous ja yhtiöjärjestys

Yhtiökokous on Elisan ylin päättävä elin. Yhtiökokous vahvistaa mm. konsernituloslaskelman ja taseen. Se päättää myös osinkojen maksamisesta hallituksen ehdotuksen pohjalta, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Kutsut yhtiökokouksiin julkistetaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti ilmoituksella kahdessa Suomessa ilmestyvässä sanomalehdessä viimeistään 17 päivää ennen kokousta. Kutsu julkistetaan myös pörssitiedotteena ja se on siten saatavilla Elisan internetsivuilla (www.elisa.fi). Kutsussa kerrotaan kulloinkin kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallituksen ehdotukset kokoukselle löytyvät ennen kokousta Elisan internetsivuilta.

Elisan yhtiöjärjestys on saatavilla Elisan internetsivuilla (www.elisa.fi). Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää aina yhtiökokous.

Elisan vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous pidetään 18.3.2009 klo 14.00 Helsingin Messukeskuksessa, osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Elisan johtoryhmä

Elisan johtoryhmä (EJR) valmistelee yhtiön strategiaa ja seuraa tulosten muodostumista sekä käsittelee asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia. Johtoryhmän kokoonpano (31.12.2008) ja sen omistukset ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Elisan johtoryhmän Elisa-omistukset	Osakkeita, kpl, 31.12.2008
Veli-Matti Mattila, toimitusjohtaja	60 802
Asko Kansälä, johtaja, Henkilöasiakasyksikkö	27 114
Panu Lehti, johtaja Tuotteet (Henkilöasiakasyksikkö)	17 857
Pasi Mäenpää, johtaja Yritysassiakkaat	17 557
Timo Katajisto, johtaja, Tuotanto	19 153
Jari Kinnunen, Talous- ja rahoitusjohtaja	14 222
Jukka Peltola, johtaja Kehitys	17 557
Katiye Vuorela, Viestintäjohtaja	0
Sami Ylikortes, Hallintojohtaja	15 331

Elisan johtoryhmä vasemmalta: Asko Käsälä, Timo Katajisto, Katiye Vuorela, Panu Lehti ja Veli-Matti Mattila

Tietoja johtoryhmän jäsenistä

Veli-Matti Mattila

- s. 1961, DI, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003.
- Päätoimi: Toimitusjohtaja
 - Keskeinen työkokemus: Oy L M Ericsson Ab:n toimitusjohtaja 1997–2003. Hän on työskennellyt Ericsson-konsernin eri tehtävissä Suomessa ja Yhdysvalloissa vuodesta 1986 lähtien. Mattila on toiminut myös asiantuntijana sveitsiläisessä Ascom Hasler AG:ssä.
 - Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Hallituksen varapuheenjohtaja FiCom ry:ssä, hallituksen jäsen Keskuskauppakamarissa, hallintoneuvoston jäsen Suomen Messut Osuuskunnassa sekä Huoltovarmuusneuvoston jäsen.

Asko Käsälä

- s. 1957, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2003.
- Päätoimi: Johtaja, Henkilöasiakasyksikkö
 - Keskeinen työkokemus: Ericsson-konsernin Pohjoismaiden ja Baltian myyntiyksikön myyntijohtaja ja johtoryhmän jäsen 2001–2003, Oy LM Ericsson AB:n myyntijohtaja 1996–2001, Teknologian kehittämiskeskuksen (TEKES) Japanin teollisuussuhteitoimiston päällikkö 1993–1996, Hewlett-Packard Oy:n myyntipäällikkö 1987–1993.

Panu Lehti

- s. 1970, tekn. yo, fil. yo, yhtiön palveluksessa vuodesta 2005.
- Päätoimi: Johtaja, Tuotteet (Henkilöasiakasyksikkö)
 - Keskeinen työkokemus: Saunalahti Group Oy:n palveluksessa vuodesta 2000, ensin teknisenä johtajana ja heinäkuusta 2002 alkaen Internet- ja teleoperaattoriyksiköstä vastaavana liiketoimintajohtajana. Hän on aikaisemmin työskennellyt mm. NIC Tietoverkot Oy:n toimitusjohtajana ja Nortel Networks Oy:n myyntipäällikkönä.

Pasi Mäenpää

- s. 1965, datanomi, MBA, yhtiön palveluksessa vuodesta 2006.
- Päätoimi: Johtaja, Yritys-asiakkaat
 - Keskeinen työkokemus: Cisco Systems Finland Oy:n toimitusjohtaja 2002–2006, Netigy Corporationin Keski-Euroopan johtaja 2000–2002, Fujitsun Euroopan ja USA:n myyntijohtaja 1999–2000 sekä Oracle Corporationin myynti- ja maajohtaja Pohjois-, Keski- ja Itä-Euroopassa 1990–1999.

Jukka Peltola, Jari Kinnunen, Pasi Mäenpää ja Sami Ylikortes

Timo Katajisto

- s. 1968, DI, yhtiön palveluksessa vuodesta 2008.
- Päätoimi: Johtaja, Tuotanto
- Keskeinen työkokemus: Nokia Siemens Networksin johtokunnan jäsen 2007, Strategiset muutoshankkeet sekä laatu. Nokia Networksin johtokunnan jäsen 2005–2007, Tuotanto ja verkonasennus. Useita eri tehtäviä Nokia Networksissä ja sen edeltäjässä Nokia Telecommunicationsissa 1992–2005.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliiton (TIKLI) työvaliokunnan ja hallituksen jäsen

Jari Kinnunen

- s. 1962, KTM, yhtiön palveluksessa vuodesta 1999.
- Päätoimi: Talous- ja rahoitusjohtaja
- Keskeinen työkokemus: Yomi Oyj:n toimitusjohtaja 2004, Elisa Kommunikation GmbH:n talousjohtaja 1999–2004 Saksassa, Polar International Oyj:n toimitusjohtaja 1996–99 ja controlleri 1990–96 sekä Oy Alftan Ab:n controlleri 1987–90.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: EK:n talous- ja verovaliokunnan jäsen vuoden 2009 alusta.

Jukka Peltola

- s. 1970, fil.yo, yhtiön palveluksessa vuodesta 2005.
- Päätoimi: Johtaja, Kehitys
- Keskeinen työkokemus: PSS-Trade Oy:n toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen sekä Saunalahti Group Oyj:n Internet- ja teleoperaattoritoiminnan johtaja vuodesta 2002.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Finncomm Oy:n, Seicapital Oy:n ja SmartIT Finland Oy:n hallituksen jäsen.

Katiye Vuorela

- s. 1968, KTM, yhtiön palveluksessa 13.10.2008 alkaen.
- Päätoimi: Viestintäjohtaja
- Keskeinen työkokemus: Paroc Group Holding Oy:n viestintäjohtaja 2000–2008, IBM:n tytäryhtiön Lotus Development Finland Oy:n markkinointi- ja viestintäpäällikkö 1998–2000, Nokia Siemens Networksin edeltäjän Nokia Telecommunications Oy:n Dedicated Networks liiketoimintayksikön markkinointiviestintäpäällikkö 1994–1998.

Sami Ylikortes

- s. 1967, KTM, OTK, yhtiön palveluksessa vuodesta 1996.
- Päätoimi: Hallintojohtaja
- Keskeinen työkokemus: hallintojohtaja vuodesta 2000. Toiminut hallituksen sihteerinä vuosina 1998–2007 sekä Suomen Unileverin taloushallinnon tehtävissä vuosina 1991–1996.
- Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet: Tieto- ja tekniikka-alojen työnantajaliiton (TIKLI) hallituksen jäsen

Elisan johtoryhmän jäsenenä toimivat vuonna 2008 myös Tapio Karjalainen ja Anne Korkiakoski.

Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Johtoryhmän palkitsemisjärjestelmä

Johtoryhmälle maksetaan kokonaispalkkaa, joka sisältää rahapalkan ja erotettavat puhelin- ja autoedut.

Lisäksi johtoryhmälle maksetaan tulospalkkiota, joka perustuu yhtiön hallituksen asettamiin taloudellisiin tavoitteisiin.

Elisan johtoryhmä kuuluu yhtiön pitkän tähtäimen osakepalkkiojärjestelmän piiriin.

Johtoryhmän jäsenille tilikauden aikana maksettu kokonaisansio oli yhteensä 5 868 606,56 euroa, mikä sisältää säännöllisen kuukausipalkan mukaan lukien erotettavat puhelin- ja autoedut sekä sairauskuluvakuutuksen (1 640 173,23 euroa) ja tulospalkkion (202 891,00 euroa) sekä johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmän 2006 A-osan perusteella maksetun 4 590 030,82 euroa, josta Elisa Oyj:n osakkeiden osuus oli 2 065 450,62 euroa (142 053 osaketta). Yhdelle johtoryhmän jäsenelle on säännöllisen kuukausipalkan sijasta maksettu konsulttipalkkioina 127 490 euroa.

Elisan johtoryhmän jäsenillä toimitusjohtajaa lukuun ottamatta on oikeus jäädä eläkkeelle 62 vuoden iässä. Eläke vastaa 60 prosentin tasoa. Johtoryhmän osalta lisäeläkkeen vuosimaksu oli 109 106,82 euroa.

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkoista, palkkioista ja pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmistä.

Osakepalkkiojärjestelmä

Elisan hallitus päätti 12.12.2008 uudesta Elisa-konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2009 perustuu Elisa-konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja liikevaihtoon. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2009 maksetaan vuonna 2010 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Osakkeisiin liittyy luovutusrajoituksia ansaintajaksoa seuraavan kahden vuoden ajan. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava luovutusrajoituksen alaiset osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 2,2 miljoonan Elisa Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen osakkeita enintään 1,1 miljoonaa sekä rahana maksettavan osuuden).

Johdon palkkausta ja palkitsemisjärjestelmiä on selvitetty tarkemmin konsernin tilinpäätöksen liitetiedoissa 7 ja 27 sekä emoyhtiön liitetiedossa 4.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on osa Elisan sisäistä valvontajärjestelmää, jonka avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan. Yhtiö jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskinsä strategiaan, operatiivisiin ja vakuutettavissa oleviin riskeihin sekä rahoitusriskeihin.

Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo, että riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Yhtiön strategiaprosessiin kuuluvat riskien kartoitus sekä tunnistettujen riskien suuruuden, todennäköisyyden ja hyväksyttävyyden arviointi. Strategiset tavoitteet viedään henkilöstön operatiivista toimintaa ohjaaviksi yhtiö- ja yksikkökohtaisten tavoitteiden kautta.

Toimintapolitiikkojen, menettelyohjeiden ja riskien seurannan avulla varmistetaan, että toimenpiteet ovat tavoitteiden mukaisia.

Elisan vakuutettavaksi jäävät riskit hoidetaan yhteistyössä ulkopuolisen vakuutusmeklarin kanssa.

Tietoja Elisan hallinnosta – Corporate Governance

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen yksikön tarkoituksena on auttaa organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa arvioimalla ja tutkimalla sen toimintoja sekä valvomalla yhtiön ohjeistuksen noudattamista. Tätä varten sisäinen tarkastus tuottaa analysejä, arvioita, suosituksia ja informaatiota yhtiön ylimmän johdon käyttöön. Arvioinneista raportoidaan niiden valmistuttua toimitusjohtajalle ja arviointikohteen johdolle. Sisäisessä tarkastustoiminnassa tukeudutaan kansainvälisiin standardeihin (IIA).

Sisäinen tarkastus on muusta organisaatiosta riippumaton toiminto. Tarkastuksen lähtökohta on ensisijaisesti liikkeenjohdollinen, ja työtä koordinoidaan yhteistyössä tilintarkastuksen kanssa. Vuotuinen tarkastussuunnitelma ja tarkastuskertomus esitellään hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus suorittaa hallituksen ja Elisan johtoryhmän pyynnöstä tarkastuksia myös muista, erikseen sovittavista asioista.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajien tehtävänä on varmistua siitä, että tilinpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti siten, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtiön tuloksesta ja taloudellisesta asemasta sekä muut tarpeelliset tiedot yhtiön sidosryhmille.

Muita keskeisiä tavoitteita: varmistua, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty ja että organisaatio toimii ohjeiden mukaisesti sekä annettujen valtuuksien puitteissa. Ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen keskinäistä työnjakoa painotetaan siten, että sisäinen tarkastus varmistuu organisaation toimimisesta yhtiön sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Yhtiöllä oli vuonna 2008 yksi varsinainen tilintarkastaja. Tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä. Tilintarkastajien toimikausi on heitä valittaessa kulumassa oleva tilikausi. Tilintarkastajien tehtävä päättyy toimikauden päättymistä lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Kertomusvuonna Elisan tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimi Pekka Pajamo, KHT.

Suomalaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkiot tilivuodelta 2008 olivat yhteensä 193 000 euroa, josta emoyhtiön osuus oli 150 000 euroa. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkio oli 42 000 euroa.

Tilintarkastusyhteisölle on suoritettu tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista palkkioita 786 146 euroa. Nämä palvelut liittyivät mm. yritysjärjestelyihin, veropalveluihin, regulaatiolaskennan läpikäyntiin sekä muihin asiantuntijapalveluihin.

Yhtiön sisäpiiri ja sisäpiirihallinto

Elisassa on käytössä NASDAQ OMX Helsingin 1.1.2006 voimaan tullut sisäpiiriohje.

Elisan julkiseen sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinain mukaisesti Elisan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tarkastaja. Tämän lisäksi pysyviin sisäpiiriläisiin kuuluvat Elisan johtoryhmän jäsenet. Lain edellyttämät tiedot julkiseen sisäpiiriin kuuluvista, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistä on merkitty Elisan julkiseen sisäpiiriin. Julkisten sisäpiiriläisten omistustiedot ovat nähtävillä internetissä Elisan kotisivujen www.elisa.fi kautta.

Lisäksi Elisassa on yrityskohtainen ei-julkinen sisäpiiri, johon on nimetty muita yhtiön johtoon ja taloushallintoon kuuluvia sekä tarvittaessa hankekohtaisia sisäpiirejä.

Elisan lakiasiat valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista ja pitää yllä yhtiön sisäpiirirekisterejä yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa. Sisäpiiriläisten tiedot tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Pysyvien sisäpiiriläisten tulee ajoittaa kaupankäynti yhtiön arvopapereilla siten, ettei kaupankäynti heikennä arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta. Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätösjulkistamista edeltävinä 14 päivän aikana (=suljettu ikkuna). Sisäpiiriläisen on suotavaa tehdä vain pitkäaikaisia sijoituksia Elisaan ja ajoittaa mahdollinen kaupankäynti tulosjulkistusta seuraaviin 14 vuorokauteen. Lisäksi mahdollisissa sisäpiirihankkeissa olevat henkilöt eivät saa hankkeen aikana käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla.

Elisa Oyj
Rekisteröity kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 0116510-6
Ratavartijankatu 5, Helsinki
PL 1, 00061 ELISA
Puhelin 0102 6000
www.elisa.fi